

ΝΕΟΛΟΓΟΥ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 32.

ΤΟΜΟΣ Β'.

30 ΜΑΪΟΥ 1893.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

ΗΡΟΚΛΕΟΥΣ ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ

πρὸς τὸν Μαρκήσιον **de QUEUX de SAINT-HILAIRE**

ἀνέκδοτοι.*

Ὁ Engel ἴδιον ἔχει κεφάλαιον, ἢ Ἀρχαιοτῆς τῆς νεοελληνικῆς προφορᾶς ἐπιγραφόμενον, ἐν ᾧ πολλῶν γνῶμαι μνημονεύονται, ὁμολογούντων τὴν ἀρχαιότητα αὐτῆς. Πρῶτος ὁ ἀρχαῖος καθηγητῆς Ἑρασμὸς Schmidt τὴν ἀληθῆ τοῦ ζητήματος λύσιν ὑπέδειξεν εἰπών: «ἡ προφορὰ τῶν Ἑλλήνων φυσικὴ ἐστὶ καὶ ἀρχαῖον λείψανον, ἢ δὲ τοῦ Ἑρασμίου τεχνητῆ, νεωστὶ εὑρεθείσα». Τῆς γνώμης τοῦ διασημοῦ γραμματικοῦ Rost μείναν ἤδη ἐποινάμεθα· ὁ δὲ Θεϊρόσιος, κάτοχος ὄν τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νέας ἑλληνικῆς, ἄχρι τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας ὁπαδὸς ἦν τῆς Ἑρασμικῆς προφορᾶς· ἐλθὼν δὲ εἰς Ἑλλάδα καὶ τὴν ἐθνικὴν ἐκμαθὼν προφορὰν ἠλλαξε γνώμην, ὅτε εἰς τὴν Ἑρασμικὴν πατριδα ἐπανῆλθεν, ὡς γίνεται φανερόν ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων λόγων οὓς λέγει ἐν τῇ ἑλληνικῇ γραμματικῇ αὐτοῦ, ἐπιστάμενος ἐκατέρως τὰς προφορὰς: «ἐάν προταθῆ μοι ἐκλογή, ἐν πᾶσι καὶ ὑπέροπλιν τὴν προτιμῆσιν τῇ Ρεϋχλινεϊφ ἤτοι τῇ νεοελληνικῇ διδῶμι, οὐ μόνον διὰ τοὺς προεκτεθέντας (ἐπιστημονικοὺς) λόγους, ἀλλὰ καὶ διότι ἐν τῷ νῦν ἑλληνικῷ ἰδιώματι, ἐν τῷ στόματι μάλιστα τῶν πεπεδευμένων, ἢ γλῶσσαι καλῶν καὶ εὐφώνων παρέχει ἀρμονίαν» (Engel σελ. 39 καὶ 100).

Ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τοῦ Μονάχου πλὴν τοῦ Θεϊρόσιου καὶ ἄλλοι διάσημοι καθηγηταὶ τὴν ἀρχαιό-

τητα τῆς ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων προφορᾶς ἀνεγνώριζον καὶ κατ' αὐτὴν ἐδίδασκον, ὁ γηραιὸς Spengel καὶ ὁ πρῶτος τελευτήσας Bursian, ὃς ἔτη τινὰ ἐν Ἑλλάδι διατριψάς, ἐν τῇ πατρίδι τοῦ Πλάτωνος καὶ Δημοσθένους τὴν προφορὰν ἐξέμαθεν. Ἐν δὲ τῷ συνεδρίῳ τῶν γερμανῶν φιλολόγων (in Frankfurt a M.) τῷ 1860 τὸ περὶ προφορᾶς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐκίνησε ζήτημα, ὑποστηρίζων ὅτι τὰ σύμφωνα μάλιστα ἐν τῇ νῦν γλώσσῃ τὴν ἀρχαίαν προφορὰν διτήρησαν· «ἐφ' ᾧ οὐδένα ἔχω λόγον, λέγει, ἀπορρίψαι τὴν νῦν προφορὰν τῶν συμφώνων». Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἀντεῖπεν αὐτῷ, ὁ καθηγητῆς Eckstein, πρόεδρος τοῦ συνεδρίου, εἶπεν, «ἀποφέρω μετ' ἐμαυτοῦ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης, καθότι οὐδεὶς τῆς Ἑρασμικῆς προφορᾶς ὑπερασπιστῆς ἀνέστη. Χαιρετίζω δὲ τοῦτο ὡς τὸ λαμπρότατον ἀποτέλεσμα». Τὸ τροπαιὸν ὅμως τοῦτο τοῦ Bursian οὐκ εἴασε καθέσθαι τὸν καθηγητὴν Blass (ἰδ. Ueber die aussprache des Griech. ἐκδ. 2, σελ 71).

Ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων ὁ διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας Foy, διατριβὴν ἀπὸ τινος ἐπὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, προσούτω καλῶς ἐξέμαθε τὴν λαλουμένην, ὥστε λαλεῖ αὐτὴν ἀπταιστώως καὶ δυσκόλως διακρίνεται ὅτι ξένος ἐστὶ, γράφει δὲ αὐτὴν καὶ κάλλιστα. Οὗτος ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ (Lautsystem des Griechischen Völgärsprache, Leipzig 1879) λέγει περὶ τῆς νέας ἑλληνικῆς, ὅτι ἐστὶν ἡ νεωτάτη μορφή τῆς ἀνελιξέως τῆς μεγάλης ἑλληνικῆς γλώσσης, ὁμοιότερα τῇ ἀρχαίᾳ ἢ ῥωμαρικῇ τις διάλεκτος τῇ λατινικῇ, ἢ νεοῖνδικῇ τῇ Σανσκριτῇ... αἱ δὲ σπουδαιότεραι μεταβολαὶ δι' ἃς τὸ νέον ἰδιῶμα τοῦ ἀρχαίου διακρίνεται, οὐ ξέννης ἐπενεργείας εἰσὶν ἐπιγεννήματα, ἀλλ' ἢ ρίζα καὶ ἢ ἀρχὴ αὐτῶν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ εὑρίσκονται ἑλληνικῇ... Τοῦτο ἰσχύει λεγόμενον καὶ περὶ τῶν μεταβολῶν τῶν φθόγγων, καὶ τοῦτο διὰ τῶν ἐπομένων σελίδων ἐμπεδώσομεν».

Καὶ ὁ Ἀμερικανὸς δὲ Everett Brady νεωστὶ (τῷ 1886) ἐκδοὺς ἐν Γοττιγγῇ πραγματείαν (Die Lautve-

*) Ἴδε ἀριθ. 27, σελ. 523—525.

rän derungen der Neugriechischen Volkssprache und Dialecte nach ihrer Entwickelung aus dem Altgriechischen), πολλάκις επισκεψάμενος τὴν Ἑλλάδα καὶ μελετήσας τὴν χώραν ἐκφράζει τὴν πεποιθῆσιν, ὅτι τὸ ἀρχαῖον αἰσθημα (das antique-Gefühl) ἰσχυρῶς ἐστὶ ζωογονεῖ τὴν τε γλῶσσαν καὶ τὸν λαόν. Ἡ νέα ἑλληνικὴ, λέγει, φαινόμενον ἐστὶν ἐν τῇ φιλολογίᾳ καὶ θαῦμα ὅτι ζῆ.

Περὶ προφορᾶς ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ ἐκτενέστερον ποιησόμεθα λόγον· τοσοῦτον μόνον λέγομεν νῦν, ὅτι ὡς πρὸς τὴν κλαδικὴν παιδείαν ἐν τῇ Δύσει, ἡ νεοελληνικὴ προφορὰ πολλὰ παρέχει πλεονεκτήματα, καὶ μάλιστα τὴν ἐνότητα, τὴν εὐκολίαν καὶ τὴν πραγματικότητα, ὅτι προφορὰ ἐστὶ τοῦ ἑλληνιστὶ λαλοῦντος ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὃς στενωτέρας πρὸς τὴν Δύσιν ἔχει σχέσεις καὶ αἰεὶ πρὸς τὰ κρείττω προκόπτει».

Ὁ Engel, ὃς ἐν τῷ συγγράματι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἀκριτέλους ὑπὲρ τῆς ἀρχαιότητος ὑπερμαχεῖ τῆς ἐθνικῆς προφορᾶς, λέγει, «οἱ Ἕλληνες ὡς ἦσαν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἐκτακτοῦ λαοῦ οὕτω καὶ νῦν γλωσσικῶς εἰσι θαυμασιῶς ἐκτακτοῦ λαοῦ».

Ὁ Blass οὐ γινώσκει ὅτι ἡ ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων προφορὰ ἐξ ἀρχαίων χρόνων ἔχει τὴν ἀρχὴν ἀκτῆς; γινώσκει τοῦτο καὶ ὁμολογεῖ, διότι λόγον ποιούμενος περὶ τῆς προφορᾶς τῶν Βοιωτῶν, οἵτινες τὸ π ἔγραψον καὶ ἀπήγγελλον εἰ, εἴρωσ=ἦρωσ, τὴν δὲ διφθογγὸν εἰ ι, Θεογίτων, ἄρχι, κινένας Φιδίας=Θεογείτων, ἄρχει, κειμένας, Φειδίας, τὴν δὲ αἰ αε (=ε), ἀσχωρῶνδας=αἰσχωρῶνδας, ἐπάγει: «Κατὰ τοὺς ἕσπερον χρόνους αἱ παρὰ Βοιωτοῖς φθογγολογικαὶ μεταβολαὶ καὶ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν εἰσεχώρησαν, οὐχ ὅτι, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ Ahrens, ἡ βοιωτικὴ διάλεκτος μέτρον ἐγένετο τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ μάλιστα τῶν ἑλληνιζόντων, ἀλλ' αὕτη πρωϊότερον τῶν ἄλλων (ἀπὸ τοῦ πέμπτου αἰῶνος π. χ.) ὑπέστη τὴν μεταβολὴν τῶν φθόγγων, ἥτις ἐν συνόλῳ ἐν τῷ πνεύματι τῆς γλώσσης ἔκειντο».

Εἰ δὲ αἰμεταβολαὶ αὗται τῶν φθόγγων ἦσαν ἐν τῷ πνεύματι τῆς γλώσσης, καὶ φυσικῶς καὶ μοιραίως ἐπῆλθον κατὰ τὴν ἱστορικὴν αὐτῆς ἀνάπτυξιν, διὰ τί ὁ σοφὸς Blass καλεῖ αὐτὰς βαρβάρους καὶ ἀποφώλια τέρατα; διὰ τί οὕτω ταχέως τῶν ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένων ἐπιλανθάνεται; οὐκ ἦν ἄλλως γενέσθαι ὁ σοφὸς ἀνὴρ ὑπαγόμενος ὑπὸ τῆς συννεθείας καὶ ἔξεως, ἵνα μὴ εἶπω τῆς προλήψεως, οὐ διαλείπει τὴν ἐθνικὴν προφορὰν καλῶν νεοελληνικῆν, προφορὰν τῶν νέων Ἑλλήνων, ἐξ οὗ ἠρῶσατο τὸ δικαίωμα ταύτην μὲν καὶ ἑτέροις κοσμεῖν ἐπιθέτοις τῶν δὲ Ἑλλήνων κατηγορεῖν, ὅτι ὑπὸ ἐθνικοῦ φανατισμοῦ τυφλώσαντες οὐχ ὀρθῶς τὴν ἀληθῆ, τὴν γνησίαν προφορὰν τῆς ἀρχαίας—τὴν ἐρασμικὴν,—οὐδ' ἐν τοῖς σχολείοις αὐτῶν παραδέχονται αὐτὴν, ἀποδοκράκίζοντες τὴν ἑτέραν, τὸ ἀποφώλιον τέρας.

Πρὸς τοῦτον ἀπαντᾷ ὁ Engel, «ὅτι οἱ Ἕλληνες τὴν ἐρασμικὴν προφορὰν εὐρίσκουσι φρικώδη, τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἐθνικὸς φανατισμός», ὡς ὁ κ. Blass δι' ὀχρῶνεται· διότι ἕκαστος λαὸς φυσικὸν ἔχει δίκαιον μὴ μόνον τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἰδιοφυίαν αὐτῆς προφέρειν, ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν προφορὰν γνησίαν καὶ καλλίστην ὑπολαμβάνειν. Ἐγὼ νομίζω

ὅτι μάλλον ἐθνικοῦ φανατισμοῦ ὄξει, ἐάν τις γερμανὸς διδάσκαλος ἀξίωσιν ὅτι ἡ γερμανικὴ προφορὰ τῆς ἑλληνικῆς γνησιωτέρα ἐστὶ καὶ καλλίστη· πλὴν ἡμῶν οὐδεὶς λαὸς τὴν γερμανικὴν προφορὰν τῆς ἑλληνικῆς ὑπολαμβάνει κρείττονα καλὴν. Ὁ Ἕλληνας Οἰκονόμος λέγει (ἐν τῷ «περὶ γνησίας προφορᾶς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης συγγράμματι αὐτοῦ»), «ὅσον ἂν τὴν καλλωπίζωσι, δὲν τὴν εὐρίσκωμεν καλὴν, οὐδ' αἰσθανόμεθα ὅλως τὰ θέλητρα τῆς· ἀλλὰ μάλιστα μᾶς φαίνεται ὀχληρὰ καὶ ἀνδεστάτη· μᾶς ξεσχίζει τὴν ἀκοήν, μᾶς στρέφει τὰ σπλάγγνα.»

Οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Πορτογαλλίας εἶδον ἔθνος, καίπερ ἀλθῆται καὶ φυγάδες ἀπὸ δέκα καὶ ἑπτὰ αἰώνων τῆς πατρίδος αὐτῶν, διατηρήσαντες ἀκραφῆν τὴν προφορὰν τῆς ἀρχαίας ἐβραϊκῆς. Διὰ τοῦτο ἐν τοῖς Γυμνασίοις τῆς Γερμανίας καὶ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις ἡ ἀρχαία ἐβραϊκὴ κατὰ τὴν προφορὰν αὐτῶν διδάσκεται. Μόνοι οἱ Ἕλληνες, κατὰ τοὺς ἐρασμίτας, οὐκ εἶδον ἔθνος· τούτου ἐνεκα βούλονται αὐτοὺς καταστῆσαι ἄλλους Ἰάπωνας ὅπως πᾶν τὸ ἐθνικὸν ἀπεκδύσωνται, ἦθνη, ἔθνη, γλῶσσαν, προφορὰν· ἀλλ' Ἀρκαδίην αὐτοῦσι· διὰ τί οὐχ ὀρθῶς, ὅτι τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν φιλοτιμίαν διδάσκουσι τοὺς Ἕλληνας καὶ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, καὶ αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα καὶ αὐτοὶ οἱ Δελφῖνες τῆς θαλάσσης;...

Ἄλλ' ἡ ἐρασμικὴ προφορὰ, φασί, τοσοῦτον ἐστὶν ἐρασμία, εὐφῶνος καὶ χαριτόδωτος! Ἄλλ' ἂν τοσαύτας καὶ τοιαύτας ἔχη ἀρετάς, ὅσας οἱ ἐρασμίται τῆς Γερμανίας λέγουσι, διὰ τί τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν οὐ προτείνουσι; διὰ τί ἀνέχονται ἵνα ἐν τῇ μητρικῇ αὐτῶν γλώσσῃ τοσαῦτα λέξεις ἑλληνικαὶ κατὰ τὴν ἀποτροπαιον καὶ βαρβαρον τῶν νέων Ἑλλήνων προφορὰν προφέρωνται; Evangelium, Evander, egyptus, aega, egina, phänomen, episod, Pisistratus, Phidias κτλ. κτλ. ὁ Λυκοῦργος πρὸς τὸν συμβουλευόντα ποιῆσαι δημοκρατίαν ἐν Σπάρτῃ ἀπεκρίνατο, ποιήσον πρότερον οὐ δημοκρατίαν ἐν τῷ ὄφ' οἴκῳ. Τοῦτο οὐκ ἔχομεν δίκαιον καὶ ἡμεῖς εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἐρασμίτας τῆς Γερμανίας; διὰ τί οὐ προφέρετε ἐρασμικῶ τῷ τρόπῳ Euangelium euander, Aigüptus, Aigai (Aigai) Aigina, phainomenepisod, Peisistratus, Pheidias. Διὰ τί οὐ καθαίρετε ἀπὸ τῶν ἀσχημῶν τῆς τερατώδους προφορᾶς τὴν μετάφρασιν τῆς ἀγίας Γραφῆς ὑπὸ Λουθήρου, ὃς τὴν ἑλληνικὴν, ὡς οἱ Ἕλληνες, προφέρων, τὴν αὐτοῦ μετάφρασιν ἐμύλυε, πολλὰς ἑλληνικὰς λέξεις κατὰ τὴν ἑλληνικὴν προφορὰν καὶ τὴν γερμανικὴν εἰσαγάγων, Δυσὶν θάτερον ποιήσατε ἢ τὴν ἑλληνικὴν προφορὰν ἀποβάλετε ἀπὸ τῶν ἐν τῇ γερμανικῇ γλώσσῃ ἑλληνικῶν λέξεων, διότι, καθ' ἡμᾶς, ἀλλόκοτός ἐστι (widersinnig), μυσταρὰ (abscheulich), βαρβαρὸς (barbarisch), τερατώδης (monströs), εἰσάγοντες τὴν ἐρασμικὴν, τὴν ἐρασμίαν καὶ εὐφῶνον, ἢ καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ τὴν ἑλληνικὴν προφορὰν παραδέξασθε· διότι ὁ ποιεῖτε νῦν ἀτοπώτατον ἐστὶ καὶ παραλογώτατον, ἐν μὲν τῇ γερμανικῇ προφέρειν τὰς ἑλληνικὰς λέξεις ἑλληνικῶς, κλίθ, Iphigenia, empirik ästhetik, pädagogik τὰς αὐτὰς δὲ λέξεις ἐν τῇ ἑλληνικῇ μὴ προφέρειν ἑλληνικῶς, ἀλλ' ἐρασμικῶς: Κλειῶ Ἰφιγένεια, ἐμπειρικὸς, αἰσθητικὴ, παιδαγωγικὴ. Αἱ ἑλληνικαὶ λέξεις ἐν τῇ γερμανικῇ ἑλληνικῶς προ-

φερόμεναι μονονουχί φωνὴν ἀφιεῖσθαι διαμαρτύρονται κατὰ τῶν ἐρασμειῶν τῆς Γερμανίας, οἵτινες πᾶσαν τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς προφορᾶς αὐτοῦ στρέφουσιν.

Ὁ σοφὸς Blass δυσφορεῖ κατὰ τῶν ἀποφαινομένων ὅτι ἡ ἐρασμικὴ προφορὰ οὐκ ἔστιν ἀρχαία, ἀλλὰ νέα, πλαστικὴ, τεχνητὴ καὶ αὐθαίρετος (dass die Erasmische Aussprache keinen Boden habe, sonder nichts als Willkür sei), οὐδέποτε ἐν ἑλληνικῇ χώρᾳ οὔτε λαληθεῖσα ὑπὸ ἑλληνικοῦ στόματος, οὔτε ἀκουσθεῖσα ὑπὸ ἑλληνικοῦ ὠτός, οὔτε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου, οὔτε κατὰ τοὺς τοῦ Ἀρχιλόχου καὶ Σόλωνος, οὔτε κατὰ τοὺς τοῦ Περικλέους καὶ Πλάτωνος.

Κατὰ τὸν Blass ἡ ἐρασμικὴ προφορὰ ἐπὶ ἀσφαλοῦς στηρίζεται ἐδάφους, ἐπὶ ἐπιστημονικῶν ἀρχῶν· αἱ ἀρχαὶ εἰσὶ τρεῖς, δύο γνήσιαι, ἡ πρωτότοκος τοῦ Ἐρασμίου, καὶ ἡ δευτερότοκος, ἥτις εἰ μὴ τοῦ Ἐρασμίου, ἀλλ' ἐν τῇ πράξει εἰς τὸ μέσον ἤχθη. Das princip, wenn nicht das Ursprüngliche des Erasmus, so doch das in der That Aufzustellende ἢ δὲ τρίτη κίβδηλος καὶ νόθος (verfälschtes Erasmisches princip), ἥτις τὰς δύο ἄλλας ἐκτοπίσασα κατέλαβε τὴν θέσιν αὐτῶν καὶ ζῆ καὶ βασιλεύει. Τοσοῦτοι λοιπὸν μόχθοι καὶ ἀγῶνες καταβάλλονται, ὅπως βασιλεύῃ τὸ ψεῦδος; Λυπηρὸν, ἀλλ' ἀληθὲς ἔστιν, ἡ βασιλεία τοῦ ψεύδους ὑπὲρ τὰς τρεῖς διαρκεῖ ἑκατονταετηρίδας.

(Ἀκολουθεῖ).

II ΠΡΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΑΥΣΜΟΥ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΣΜΩΝ ΔΙΑ ΤΗΣ ΑΤΛΑΝΤΙΔΟΣ.*

Μετὰ τοὺς ποιητὰς τούτους, οὐχὶ κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν σειρὰν τῶν ἱστορουμένων, ἔρχεται ὁ Ἀπολλόδωρος, συνεχίζων καὶ, οὕτως εἰπεῖν, ἐπεξηγῶν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἡσιόδου λεχθέντα ἀνωτέρω.

Ταῦτα δὲ φαίνεται ὅτι δὲν παρέλαβε μόνον ἐκ τῶν ὀλίγων καὶ συντόμων λέξεων τοῦ ποιητοῦ τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν διεσπαρμένων παραδόσεων τῆς ἐποχῆς του.

Ὁ συγγραφεὺς οὗτος λέγει τὰ ἑξῆς περὶ τοῦ δεκάτου ἄθλου τοῦ Ἡρακλέους:

« Δέκατον δὲ ἐπετάγη ἄθλον τὰς Γηρῶνου βόας εἰς Ἐρυθραίας κομίζεσθαι. Ἐρυθραία δὲ ἦν Ὀκεανοῦ πλησίον κειμένη νῆσος, ἣ νῦν Γάδεира καλεῖται. . . . Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὰς Γηρῶνου βόας, διὰ τῆς Εὐρώπης, ἄγρια πολλὰ παρελθὼν Λιβύην ἐπέβαινε καὶ παρελθὼν Ταρτησσὸν ἔστησε σημεῖα τῆς πορείας ἐπὶ τῶν ὄρων Εὐρώπης καὶ Λιβύης ἀντιστοίχους δύο στήλας. Θερμικινόμενος δὲ ὑπὸ Ἡλίου κατὰ τὴν πορείαν, τὸ τῶρον ἐπὶ τὸ

θεὸν ἐνέτεινε. Ὁ δὲ τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ θαυμάσας, χροῖσεν ἔδωκε δὲ π α ς, ἐνθ' τὴν Ὀκεανὸν διεπέρασε. . . . »

(Ἀπολλοδ. βιβλίον Β, ε'—10)

Τὸ χωρίον τοῦτο παρέθεσα μᾶλλον πρὸς ὑποστήριξιν καὶ διασάφησιν τοῦ ἀμέσως κατωτέρω, τοῦ ἑξῆς:

« . . . Ἐνδέκατον ἐπέταξεν ἄθλον παρ' Ἑσπερίδων χροῖσα μῆλα κομίζεσθαι. Ταῦτα δὲ ἦν, οὐχ ὡς τινες εἶπον, ἐν Λιβύῃ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντος ἐν Ἑσπερῶσι. . . Ἐφύλασσε δὲ αὐτὰ δράκων ἀθάνατος. . . Μετὰ τούτους δὲ Ἑσπερίδας ἐφύλαττον Αἴγλη Ἐρυθραία, Ἑστία, Ἀρέθουσα. . . Βαδίζων δὲ δι' Ἰλλυρίων καὶ σπεύδων ἐπὶ ποταμὸν Ἡριδανόν, ἦκε πρὸς νόμφας Διὸς καὶ Θέμιδος. Αὐτὰι μνηύουσιν αὐτῷ Νηρέα. . . Μαθὼν δὲ Λιβύην διεξῆγε. . . Μετὰ Λιβύην δὲ Αἴγυπτον διεξῆγε. . . διεξιών δὲ Ἀσίαν, Θερμυδραῖς, Αἰνιδύων λιμένι προσήγει. . . Παριὼν δὲ Ἀραβίαν Ἡμαθίωνα, κτείνει, παῖδα Τιθωνοῦ. Καὶ διὰ τῆς Λιβύης πορευθεὶς ἐπὶ τὴν ἕξω θάλασσαν. Καταπλεῖ· ὃ τὸ δέ π α ς καταλαμβάνει. Καὶ περαιωθεὶς ἐπὶ τὴν ἤπειρον τὴν ἀντικρῦ, κατετόξευσεν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου τὴν ἐσθίοντα τὸ τοῦ Προμηθεῖος ἦπαρ αἰετόν. . . Καὶ τὸν Προμηθεῖα διέλυσε. . . Ὡς δὲ ἦκεν εἰς Ἑσπερῶσι πρὸς Ἀτλαντα, εἰπόντος Προμηθεῖος τῷ Ἡρακλεῖ αὐτὸν ἐπὶ τὰ μῆλα μὴ πορεύεσθαι, διαδοξάμενος δὲ Ἀτλαντος τὸν πόλον ἀποστέλλειν ἐκεῖνον, πεισθεὶς δὲ διεδέξατο. . . Ἐμοὶ δὲ φασιν οὐ παρὰ Ἀτλαντος αὐτὰ λαβεῖν, ἀλλὰ αὐτὸν δρέψασθαι τὰ μῆλα, κτείναντα τὸν φρουρόντα ὄρεον. . . »

(Ἀπολλοδ. βιβλίον Β, ε', στ'—11).

Ἐκ τῶν εἰρημένων τούτων δύο χωρίων τοῦ Ἀπολλόδωρου παρατηροῦμεν ὅτι καὶ ὁ συγγραφεὺς οὗτος συμφωνεῖ μετὰ τῶν προρηθέντων κορυφαίων ποιητῶν τῆς ἀρχαιότητος, ὡς πρὸς τὴν πρὸς δυσμὰς καὶ πέραν τοῦ Ὀκεανοῦ ἕπαρξιν ἐτέρων χωρῶν, δηλ. τῶν Κιμμερίων, Ἑσπερίδων καὶ Γοργῶν.

Διότι κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ δρομολογίου τοῦ Ἡρακλέους καταφαίνεται ὅτι οὗτος ἀναχωρήσας ἐξ Ἑλλάδος διήλθε τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Λιβύην, ἐκ τῆς ὁποίας μετέβη εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐκ ταύτης εἰς τὴν Ἀσίαν, ὁπόθεν παριὼν τὴν Ἀραβίαν, φωνεῖ τὸν Ἡμαθίωνα, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἦτο βασιλεὺς τῆς Αἰθιοπίας, ἐπομένως ὁ Ἡρακλεῖς διήλθεν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας καὶ οὐχὶ πάλιν ἐκ τῆς Λιβύης, ὡς ὁ συγγραφεὺς λέγει (συγχίζων, ὡς φαίνεται, τὸ ὄνομα, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτοῦ Λιβύη καὶ Αἰθιοπία ὠνομάζετο ἢ αὐτὴ ἡπειρος). ὅθεν διὰ τῆς Αἰθιοπίας πορευθεὶς φθάσει εἰς τὴν ἐξωτερικὴν θάλασσαν, ἥτις βεβαίως ἦτο ὁ Ὀκεανός, ἔνθα τὸ δέ π α ς τοῦ ἡλίου ὑπῆρχεν. Εἰς τὸ προηγούμενον χωρίον του ὁ συγγραφεὺς οὗτος ὑποδεικνύει καὶ οὕτως εἰπεῖν σημεῖοι γεωγραφικῶς τὴν θέσιν ἔνθα ὑπῆρχε τὸ δέπας τοῦτο, ὅπερ τῷ ἐδόθη ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐν τοῖς παρὰ τὴν Ταρτησσὸν τόποις κειμένοις παρὰ τὰς Ἡρακλείους στήλας ἐν Λιβύῃ, εἶτα δὲ τὸ δέπας τοῦτο λαβὼν διεπεραιώθη εἰς τὴν ἀντικρῦ ἡπειρον, ἥτις βεβαίως δὲν ἠδύνατο νὰ ἦ ἡ νῆσος Ἐρυθραία, ἀλλὰ μεγάλη γῆ, δι' ἣς μετέβη εἰς τὰς Ἑσπερίδας, διελθὼν προηγούμενος διὰ τοῦ Καυκάσου καὶ Ἀτλαντος.

Τίς δὲ ἦτο ἡ μεγάλη αὕτη ἡπειρος ἐν τῇ ἐκτυλίσσει τῆς παρούσης θά ἐκδηλωθῆ.

Μετὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἔρχεται ὁ παρ' Αἰλιανῶ ἀναφερόμενος Θεόπομπος λέγων:

*) Ἴδε ἀριθ. 31, σελ. 602—605.

«... καὶ ὑπὲρ τούτων ὁ Σεληνὸς ἔλεγε πρὸς τὸν Μίδαν τὴν μὲν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Λιβύην νήσους εἶναι ἄς περιρρέειν κύκλῳ τὸν Ὀκεανόν. Ἡπειρον δὲ εἶναι μόνην ἐκείνην τὴν ἔξω τούτου τοῦ κόσμου. Καὶ τὸ μὲν μέγεθος αὐτῆς ἄπειρον διηγείτο... καὶ νόμους αὐτοῖς τεύχεσθαι ἐναντίως κειμένους τοῖς παρ' ἡμῶν νομιζομένοις. Δύο δὲ εἶναι πόλεις ἔλεγε μέγιστας, οὐδὲν δὲ ἀλλήλαις εἰκέναι· καὶ τὴν μὲν ὀνομάζεσθαι Μάχιμον τὴν δὲ Εὐσεβῆ... Ἐπιχειρήσαι δὲ ποτε καὶ διαβῆναι τούτους εἰς τὰςδε τὰς ἡμιδαπὰς νήσους ἔλεγε, καὶ διαπλεύσαντάς γε τὸν Ὀκεανόν... ἕως Ὑπερβορέων ἀρικήσθαι... ἐπ' ἐσχάτῳ δὲ τῆς χώρας αὐτῶν τόπον εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι Ἄνοστον...»

(Θεόπομ. παρ' Ἀλιανῶν ποικ. ἱστορ. L. V. H. III. 18.

Ἐνθα καταδεικνύεται ὀφθαλμοφανέστατα ἡ γνῶσις ἑτέρας ἡπείρου μεγαλειτέρας τῶν τριῶν ἄλλων γινώστων.

Τελευταῖον πάντων κατὰ τὴν σπουδαιότητα τῶν εἰδησεων ἀφῆκα τὸν Πλάτωνα, ὅστις περιγράφει λεπτομερέστερον τὰς πέραν τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῶν Ἡρακλείων σπηλῶν χώρας, παραλαβὼν τὰς περιγραφὰς ταύτας ἐκ τῶν πρὸς τὸν Σόλωνα διηγήσεων τῶν ἱερέων τῆς Σαίδος.

Ὁ συγγραφεὺς οὗτος λέγει :

«... λέγει γὰρ τὰ γεγραμμένα, ὅσση ἡ πόλις ἡμῶν ἔπαυσε ποτε δύναμιν ὑβρεὶ πορευομένην ἄμα ἐπὶ πᾶσαν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν, ἔξωθεν ὀρηθεῖσθαι ἐκ τοῦ Ἀτλαντικοῦ πελάγους. Τότε γὰρ πορεύσιμον ἦν τὸ ἐκεῖ πελάγος· νῆσον γὰρ πρὸ τοῦ στόματος εἶχεν, ὃ καλεῖτε, ὡς φατε ὑμεῖς Ἡρακλέους στήλας· ἡ δὲ νῆσος ἄμα Λιβύης ἦν καὶ Ἀσίας μείζων, εἰς ἧς ἐπιβατὴν ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους τοῖς τότε ἐγγίγνετο πορευομένοις, ἐκ δὲ τῶν νήσων ἐπὶ τὴν κατανακτὴν πᾶσαν ἤπειρον, τὴν περὶ τὸν ἄλγηθιν ἐκείνον πόντον. Τὰς μὲν γὰρ, ὅσα ἐντὸς τοῦ στόματος οὗ λέγομεν, φαίνεται λιμὴν στενὴν τινα ἔχον εἰσπλύνει· ἐκεῖνο δὲ πελάγος ὄντως, ἡ τε περιέχουσα αὐτὸ γῆ παντελῶς ἀληθῶς ὀρέεται· ἂν λέγατο

ΗΠΕΙΡΟΣ...

[Πλάτ. Τίμαιος 24.

Ἡ ἐκφραστικωτάτη καὶ γεωγραφικωτάτη αὐτὴ περιγραφὴ τοῦ Πλάτωνος ποῖαν ἄλλην ἡπειρον πέραν τῆς Ἀτλαντίδος ὑποδεικνύει ἡμῖν διὰ τοῦ ἀνωτέρω χωρίου αὐτοῦ εἰ μὴ αὐτὸν τοῦτον τὸν ὑπὸ τοῦ ἀτρομήτου Χριστοφόρου Κολόμβου ἀνακαλυφθέντα νέον κόσμον :

Ὅθεν, ἐκ τῶν ἀνωτέρω τούτων χωρίων τόσῳ σπουδαίων συγγραφέων, τῶν κατὰ τάξιν παρατιθεμένων, καὶ ἐκ τῆς συγκριτικῆς μελέτης ἐπὶ τῶν μνημείων τῆς ἀρχαιότητος τῶν δύο κόσμων, πρὸς δὲ καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν παραδόσεων καὶ μύθων τῶν λαῶν ἀμφοτέρων τῶν κόσμων, τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ σπουδαίῳ συγγράμματι τοῦ κ. Donnelly τῷ ἐπιγραφόμενῳ « Ἀτλαντὶς » ποριζόμεθα τὰ ἑξῆς :

Αὐτ. Ὅτι οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ τοῦ παλαιοῦ κόσμου ἐγγνώριζον τὰς πέραν τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ πρὸς δυσμὰς χώρας.

Βον. Ὅτι ὑπῆρχε συγκοινωνία μεταξὺ τῶν λαῶν τῶν ὑπερωκεανείων χωρῶν· καὶ

Γον. Ὅτι ἡ συγκοινωνία αὕτη ἐξετελείτο διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ μὲν Ὀκεανοῦ ἐν τοῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ χρόνοις μέσῳ τῆς Ἀτλαντίδος, διὰ τοῦ

Εἰρηνικοῦ δὲ Ὀκεανοῦ ἐν τοῖς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν χρόνοις μέσῳ τοῦ Βεργιγγείου πορθμοῦ.

Καὶ τὰ μὲν δύο πρῶτα ζητήματα ἀρκούντως μοι φαίνεται ἐξηγήσα ὑμῖν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ τρίτον, ἦτοι τὸ περὶ συγκοινωνίας τῶν δύο κόσμων διὰ τῆς Ἀτλαντίδος, ἢ μᾶλλον ἂν ὑπῆρξεν ἢ Ἀτλαντὶς, τοῦτο μέλλω νῦν νὰ ὑποβάλω ὑμῖν.

ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΚΑΜΠΑΝΑΚΗΣ.

ἀρχιτέκτων

(Ἀκολουθεῖ).

Ο ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ.

Βοτανικὴ μελέτη.

Τὸ κρυπτόγαμον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Περονοσπορίων. Ταῦτα ζῶσι, παρασιτικῶ τῷ τρόπῳ, ἐπὶ τῆς παρεγχύμας τῶν Φανερογάμων, προξενοῦντα διαφόρους καταστρεπτικὰς ἀσθενείας τούτων· π.χ. τὴν τῶν γεωμύλων, ἀμπέλου, κοκκινογυλίων, κρομμύων κτλ. κτλ. ἃ ὁ K. Van Tieghem ἐν τῇ Βοτανικῇ αὐτοῦ ἀναφέρει¹.

Ἐξ αὐτῶν μία τυγχάνει καὶ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος καὶ ἡτις πλὴν τοῦ ὀνόματος Περονοσπόρου καὶ τὸ τοῦ Mildiou φέρεται.

Ὅμιλοῦντες περὶ τῶν χαρακτήρων τῆς ἀσθενείας ταύτης, εἶπομεν ὅτι λευκὴ τις ἐν εἶδει κόκκωος ἐξάνθησις εἰς τὴν κάτω τοῦ φύλλου ἐπιφάνειαν σχηματίζεται. Ἐὰν λοιπὸν διὰ τινος λεπτοῦ ἐργαλείου λάβωμεν μικρὰν τινα τῆς κόκκωος ταύτης ποσότητα, καὶ θέσωμεν αὐτὴν ὑπὸ τὸ μικροσκοπίον², βλέπομεν ὅτι αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ διαφόρων νημάτων καρπικῶν μετὰ σπόρων.

Τὰ νήματα ταῦτα ἐξερχόμενα τῶν στομάτων³ προσκολλῶνται εἰς τὸ μυσκίλιον⁴, ὅπερ διακλαδιζόμενον μεταξὺ τῶν ἰσθῶν τοῦ φύλλου, τὰς πρὸς θρέψιν του οὐσίας διὰ τοῦ ἐκμυζιτηρίων αὐτοῦ ἀντλεῖ.

Ἐπὶ διαφόρων τῶν νημάτων τούτων σημείων σχηματίζονται οἰδήματά τινα, ἅτινα βλαστάνοντα νέους σπόρους παράγουσι.

¹) Ἰδε ἀριθ. 31, σελ. 607 — 611.

1) Traité de Botanique par M. Van Tieghem Σελ. 1083 τὸμ. Β'.

2) Τῆν πρὸς ἐξέτασιν ταύτην κόνιν θέλομεν θέσει πρῶτον ἐπὶ τῆς, ἐπὶ τινος ὑαλίνου τεμαχίου (poste objet), σταγόνας ὕδατος, ἢν ἀφῶ καλῶς ἐντὸς τῆς σταγόνας βυθίσωμεν, θέλομεν καλύψει δι' ἑτέρου τεμαχίου ὕδατος λίαν λεπτοῦς (couvre objet) ἐπὶ τούτῳ χρησιμεύουσας. Τούτων γενομένων ἀφῶμεθα τῆς παρατηρήσεως θέτοντες τὴν προπαρασκευῆν ἡμῶν ταύτην ὑπὸ τὸν σωλῆνα τοῦ μικροσκοπίου, ὃν καταβιβάζομεν ἢ ἀναβιβάζομεν μέχρις ἐπιτυχίας.

3) Κύτταρά τινα τῆς ἐπιδερμίδος μεριζόμενα ἐν κεντρῷ τῆς αὐξήσεως αὐτῶν γενῶσι νέκ, παραλλάσσοντα τῶν λοιπῶν κατὰ τὴν μορφήν, συνήθως ἡμισελήνοειδῆ, καὶ καταλείποντα ἐν μέσῳ αὐτῶν κενὰ καλούμενα στόματα.

4) Ὡς ᾗδη ἐρρήθη, οὗτω καλεῖται τὸ φωτικὸν τμήμα τὸ καὶ πρὸς τὸν καυλὸν καὶ τὰς ρίζας τῶν τελειοτέρων φυτῶν ἀντιστοιχοῦν.

Μυκκίλιον.

Τὸ μυκκίλιον τοῦτο, τὸ ἐντὸς τῶν ἰσθῶν εὐρισκόμενον, συνίσταται ἐξ ἑνὸς συνεχοῦς σωλῆνος (δηλ. ἀνευ διαφραγμάτων = cloisons), ἴσης διαμέτρου, διαστελλόμενος δὲ μεγίστας ἐνίοτε διαστάσεις λαμβάνει.

Τὸ φυτικὸν τοῦτο τμήμα διακλαδιζόμενον ποικιλοτρόπως λαμβάνει ἐνίοτε ὄψιν κοραλλιοειδοῦ ἐντὸς τῆς ραγῆς τῆς σταφυλῆς. Ἡ μυκκίλειος μεμβράνη ἀνθίσταται γενναίωτερον τῶν χωριδιμάτων τῶν κυττάρων τῶν φύλλων, εἰς τὰς διαφόρους προσβολάς.

Κατὰ τὸ φθινόπωρον ἐπὶ τοῦ μυκκίλιου τούτου, σχηματίζονται οἰδήματά τινα, τὰ μὲν σφαιρικά τὰ δὲ ἀνωμάλου σχήματος, ἐκ τῆς ἐνώσεως τῶν ὁπίων προκύψουσι τὰ τῆς παραγωγῆς στοιχεῖα (ὠσποροί, ὠά, χειμερινοὶ σπόροι).

Καρπικὰ νήματα.

Καθ' ὅλην τὴν θερινὴν τῆς ἀμπέλου περίοδον, τὸ μυκκίλιον διὰ τῶν στομάτων, εὐρισκόμενον μόνον εἰς τὴν κάτω τοῦ φύλλου ἐπιφάνειαν, ἐξάγει τὰ καρπικὰ ταῦτα νήματα, ἅτινα 4—8 τὸν ἀριθμὸν, καὶ $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{5}$ τοῦ μ. μ. ὑψοῦς ἔχοντα, εἰσὶν ἀνωρθωμένα καὶ ἐλαφρῶς πρὸς τὸ ἄκρον ἐστραυμένα.

Τὰ καρπικὰ ταῦτα νήματα συνίστανται ἐκ νηματοειδῶν ἐπίσης σωλῆνων, ἐν μόνον διάφραγμα κάτωθεν τῆς πρώτης διακλαδώσεως φερόντων· αἱ διακλαδώσεις αὐταί, ἀπὸ 4—6 οὖσαι, εἰσὶν ἐναλλάξ αἱ σχηματίζουσαι γωνίαν 90° (δηλ. ὀρθήν) ἐπὶ τοῦ ἄξωνος τοῦ νήματος, καὶ αἱ βραχύτεραι περὶ τὴν κορυφήν οὖσαι· οἱ τῆς βάσεως βραχίονες παρουσιάζουσι δευτερευούσας διακλαδώσεις καὶ σπανίως τριτευσούσας, ἐνῶ αἱ τῆς κορυφῆς εἰσὶν ἀπλαῖ.

Ἐκ τῶν διακλαδώσεων τούτων ἐκάστη φέρει εἰς τὰ ἄκρα αὐτῆς 2—4 μικρὰ καὶ βραχεὰ σπυρίγματα ἐφ' ὧν εὐρισκονται οἱ θερινοὶ λεγόμενοι σπόροι.

Θερινοὶ σπόροι ἢ Γονίδια.

Τὰ ἄκρα τῶν καρπικῶν βραχίωνων διαστελλόμενα προβάδην, σχηματίζουσι τοὺς θερινοὺς σπόρους ἢ τὰ γονίδια, τὰ ὁποῖα ἐν τῇ τελείᾳ αὐτῶν ὀριμάνσει χωρίζονται. Τὰ γονίδια ταῦτα ἐμπυροειδῆ ὄντα εἶνε συσσωρευμένα εἰς τὰ ἄκρα τοῦ μικροῦ οὕτως εἰπεῖν δένδρου λίου, ὅπερ παρουσιάζει ἑκαστονκαρπικὸν νῆμα.

Τὸ λεπτεπίλεπτον αὐτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ εἰς τὸ ἑπακρον ἐλαφρότης ἀφ' ἑτέρου, καθιστῶσι ταῦτα λίαν εὐκόλως ὑπὸ τοῦ ἀέρος μεταφερότα, καὶ ἐὰν μὲν πῶσθον εἰς μέρος ξηρὸν, ρυτιδούμενα ξηραίνονται, ἐὰν δὲ ἐπὶ σταγόνος ὕδατος ἐπὶ τινος φύλλου εὐρισκόμενης, βλαστάνουσι ταχέως εἰς θερμοκρασίαν 25—30 ἔ. 6. δίδοντα ὑπαρξίν εἰς νέον μυκκίλιον, ὅπερ εἰσδύον ἐκ τῆς ἀνω ὀφθαλμοῦ καὶ ἐπὶ τῆς παρεγχύματις ἐξαπλούμενον ἐξάγει ἐκ τῶν στομάτων τὴν λευκὴν ἐκείνην ἀθήνην τῶν καρπικῶν νημάτων, ἣν ἀνωτέρω εἶδομεν.

Χειμερινοὶ σπόροι ἢ ὠά.

Ἐπὶ τοῦ ἐντὸς τῶν ἰσθῶν κειμένου μυκκίλιου σχηματίζονται οἰδήματά τινα σφαιρικά πλήρη πρωτοπλάσματος, καὶ ἅτινα ὡς ἄρχαι τοῦ θύλακος ὀργάνου θεωρούμενα ὠογόνια ἐκλήθησαν.

Τὸ πρωτόπλασμα τοῦτο, μετὰ τὸν χωριδιὸν τοῦ φρογόνου ἀπὸ τοῦ μυκκίλιου δι' ἑνὸς διαφράγματος, συστελλόμενον περιορίζεται εἰς μίαν σφαῖραν (ῥοσφαῖραν) κειμένην οὕτως ἐντὸς τοῦ φρογόνου.

Παραπλεύρως καὶ ἐνίοτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βραχίονος τοῦ μυκκίλιου σχηματίζεται ἐν σῶμα μικρότερον, σχήματος ἀνωμάλου, πλήρες ἐπίσης πρωτοπλάσματος· τὸ σῶμα τοῦτο τὸ καὶ τὸ ἄρρεν τῶν ὀργάνων παριστῶν ἀνθηρίδιον καλεῖται.

Τὸ ἀνθηρίδιον λοιπὸν τοῦτο, χωρὶς ν' ἀποσπασθῇ τοῦ φέροντος αὐτὸ σωλῆνος, προσκολλάται ἡρέμα καὶ κατὰ μικρὸν εἰς τὸ φρογόνον καὶ δι' ἑνὸς τρόπου χέει τὸ ἑαυτοῦ πρωτόπλασμα εἰς τὸ τοῦ φρογονίου· ἐκ τῆς συγχωνεύσεως δὲ τῶν δύο τούτων πρωτοπλάσματος ἐξάγεται εἰς σπόρος χειμερινός, καλούμενος ἔτι ῥοσπόρος (oospore) ἢ ἀπλοῦστάτα ῥόν.

Τὰ ῥά ταῦτα τοῦ Περονοσλόρου τῆς ἀμπέλου διπλῆν μεμβράνην ἔχοντα καὶ γενναίως κατὰ τῶν διαφόρων προσβολῶν ἀντέχοντα, εἰσὶ τρεῖς τῶν γονιδίων μεγαλύτερα καὶ σχηματίζονται συνήθως κατὰ τὸ φθινόπωρον.

Ἡ βλάστησις τῶν ῥόν τούτων ἤττον γυνιστῆ τυγχάνει, καὶ ἥτις κατὰ μὲν τὸν K Prillieux προξενεῖ ἀμέσως γονιδιοφόρα νήματα κατὰ δὲ τὸν K. Frechou, τοὺς ῥοσπόρους.

Τὰ ῥά τῆς οικογενείας τῶν Περονοσπορίων βλαστάνουσι ὑπὸ ῥοσπόρων, προβάλλοντα ἀμέσως διακλαδώσεις φερούσας εἰς τὰ ἄκρα αὐτῶν τοὺς θερινοὺς σπόρους.

Ἐκ τῆς Βοτανικῆς λοιπὸν ταύτης ἐξετάσεως τοῦ παραδίτου, τῆς καὶ πρὸς βεβαιωτέραν ἡμᾶς διάγνωσιν ἀγούσης βλέπομεν ὅτι τὸ παράδιτον πρὸς ἀνάπτυξίν του ἀνάγκην ἔχει ὑγρασίας, ἔστω καὶ μίαις σταγόνος ὕδατος, καὶ θερμότητος πρὸς γονιμοποιῆσιν τῶν σπόρων. Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε περιγραφέντων χαρακτήρων, φανερῶν τε καὶ μὴ, βεβαιωθέντες περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀσθενείας ταύτης, ἀρχόμεθα τοῦ καταπολεμησέως της διὰ τῶν ἐξῆς μέσων.

N. II. ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΡΙΚΥΜΙΑ.

III.

Ἡ Χ. . . εἶνε μὲν πόλις μικρὰ, ἢ ἐν αὐτῇ ὁμοῦς διαμονὴ εἶναι λίαν εὐχρηστος. Πεπρωτικισμένη ὑπὸ σπahnών φυσικῶν καλλωνῶν, ἄς μόνον ἐν Ἑλβετίᾳ δύναται τις νὰ εὑρῇ, ἔχει κατόικους διακρινομένους διὰ τὸ εὐχάριτον, τὸν πολιτισμὸν, τὴν ἡμερότητα καὶ πρὸ πάντων τὴν εὐθυμίαν αὐτῶν. Διαρκούντος τοῦ χειμῶνος τὸ θέατρον εἶναι ἐκεῖ πάντοτε ἀνοικτόν, αἱ δὲ συναστραφαὶ καὶ αἱ χοροσπερίδες δὲν εἶναι σπάνιαι.

Ἡμέραν τινα περὶ τὰ μέσα τοῦ ἰανουαρίου, προσ-
 ἴδουσι τὸν ἀριθ. 31, σελ. 607—610.

κλητήρια διανεμαθέντα προσεκάλουν εἰς τὸν προσεχῆ χορὸν τῆς κυρίας Β., δεσποίνης πλουσιωτάτης, πᾶσαν τὴν ἐκλεκτὴν κοινωσίαν τῆς πόλεως. Τὸ ἀπροσδόκητον σχεδὸν τῆς προσκλησεως, δι' ἣν οἱ μὲν σύζυγοι ἐμόρφασαν καὶ ἐμουρμούρισαν, αἱ δὲ δεσποινίδες καὶ αἱ νεαραὶ σύζυγοι ἀνετινάχθησαν ἐκ τῆς χαρᾶς, τὸ στενόχωρον τῆς οἰκίας τῆς κ. Β., ἐν ἣ ἔμελλε νὰ στοιβάσθῃ τόσοσ κόσμος προσκληθείς, καὶ ἄλλοι τινὲς λόγοι, ἐγένοντο αἰτίαι, ἵνα ὁ μέλλων ἐκεῖνος χορὸς γίνῃ «τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας» ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐν ταῖς ἀπογευματιναῖς, ἐν ταῖς περιπάτοις, παντοῦ τέλος πάντων θέμα ὀμιλίας, σχολίων, προεικασίων, προετοιμασιῶν δὲν ἦτο ἄλλο, εἰ μὴ ἡ μέλλουσα παννυχίς τῆς κυρίας Β.

Καὶ ἀληθῶς αἱ αἰθουσαι τῆς κ. Β. ἦσαν λίαν δυσανάλογοι πρὸς τὸ πλῆθος τῶν προσκληθέντων. Οὐχ ἦττον κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἦσαν μετ' ἐκτάκτου φιλοκαλίας κεκοσμημένοι. Ἀπὸ τῆς θῆς περίπου ὥρας ἤρχισαν νὰ προσέρχωνται αἱ κυρίαὶ καὶ οἱ κύριοι, ἅμα δὲ εἰσερχόμενοι εἰς τὴν μεγάλην τοῦ χοροῦ αἰθουσαν ἠδέως διετίθεντο ἐκ τοῦ ἀρώματος, ὃ ἀπέδιδον ὠραία καὶ ἐκλεκτὰ ἄνθη, κοσμοῦντα ἐν πολυτίμοις ἀνθοκομείοις, τὰς γωνίας καὶ τὰ ἐπιπλα αὐτῆς, ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ ἐπικρατούσης θερμότητος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἕξω διαπεραστικὸν ψυχρὸν καὶ τὴν μαινομένην βροχὴν, ἐκ τοῦ ἀπλέτου φωτός, ὃ διεσκόρπιζον καλλιτεχνικώτατοι πολυέλαιοι καὶ μεγαλοπρεπεῖς λαμπτήρες καὶ ἰδίως ἐκ τῆς προθύμου καὶ εὐγενοῦς ὑποδοχῆς, ἧς ἐτύγγανον πάντες παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν, τῆς κ. καὶ τοῦ κ. Β.

Ἦσαν σχεδὸν πλήρεις αἱ αἰθουσαι κυρίων καὶ κυριῶν ζωηρῶς καὶ εὐθύμως καθ' ὀμίλους διαλεγομένων, ὅτε ἐφάνη εἰς τὴν εἴσοδον τῆς μεγάλης τοῦ χοροῦ αἰθούσης ἡ Ἴρις παρακολουθουμένη ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἦτο γόησσα. Ἐξωμον φέρουσα ἐσθῆτα ἐκ λευκοῦ ὀλοσηρικοῦ, ἔχουσα τὴν ζανθὴν αὐτῆς κόμην κατὰ τὸν τελευταῖον συρμόν, παρίστα διὰ τῆς ὠραίας αὐτῆς κεφαλῆς καὶ τῶν παλλεύκων αὐτῆς ὤμων, τῶν βραχιόνων καὶ τοῦ ἐλαφρῶς ἀνυψομένου αὐτῆς στήθους καλλονὴν ἀγαλματώδη. Ὁ κ. Β. ἅμα ἰδὼν αὐτὴν ἔσπευσε καὶ ἐσφιγξε τὴν δεξιάν αὐτῆς. «Τόσον ἀργά; τῆ εἶπε μὲ τόνον εἰλικρινῆ· ἐφοβήθημεν μὴ δὲν θὰ ἤρχεσθε!».

— «ὦ! τοῦτο θὰ ἦτο ἀδύνατον, ἀπάντησεν ἐκείνη μειδιῶσα· ἀλλ' ἠξέυρετε, ἕως οὔ νὰ ἐτοιμασθῆ τις, περὶ ἡ ὥρα χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ».

Μετὰ τινὰς ἄλλας φιλοφρονήσεις ἤρχισαν νὰ διαλέγωνται περὶ τῆς ἕξω ἐπικρατούσης ἐκτάκτου κακοκαιρίας, τὸν δὲ διλόγον αὐτῶν διέκοπτον κύριοι προσερχόμενοι ὅπως ζήτησωσι παρὰ τῆς Ἴριδος τὴν εὐνοίαν νὰ χορευσοσι μετ' αὐτῆς βαλλισμὸν τινα ἢ τετράχορον. Ὁ κ. Β. ἐν ταῦτοις, ἰδὼν ἐν τινὶ γωνίᾳ τῆς παρακειμένης μικροτέρας αἰθούσης ὀμιλῶν τινα κυριῶν διαλεγομένων, ἠθέλησε νὰ σπεύσῃ ὅπως χαιρετήσῃ αὐτάς, διότι τότε πρῶτον κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰς παρετήρησε. «Πρέπει νὰ ὑπάγω νὰ τὰς

καλησπερίσω, κυρία Νόβιλιν, εἶπεν ἀποταθεὶς πρὸς τὴν Ἴριδα, καὶ ἔκμαε κίνημα ὅπως ἀπέβη. Ἴδὲ τὴν κυρίαν Δ. τὴν Σ. τὴν Μ. ὅθ' ἦλθον βεβαίως αὐτὴν τὴν στιγμὴν! Καλὸν θὰ ἦτο νὰ κίμω ἓνα γῦρον εἰς τὰς αἰθούσας· θὰ ἦναι καὶ ἄλλαι ἐλθοῦσαι, τὰς ὁποίας δὲν εἶδον ἀκόμῃ».

— «ὦ! ne vous derangez pas! εἶπεν ἡ Ἴρις, μειδιῶσα διὰ τὴν στενοχωρίαν αὐτῆν τοῦ κ. Β.

Ἡ φράσις ἦτο, ἀληθῶς εἶπεν, ὀλίγον ἀκατάλληλος καὶ ἡ συμβουλὴ ὄχι πολὺ λεπτή, δεικνύουσα, ἂν ὄχι ἄλλο, ὀλίγην ἀπειρίαν τοῦ κόσμου «Τί διάβολο! παρετήρησε κύριός τις ἐκεῖ πλησίον ἰσχύμενος καὶ ἀκούσας· τί θὰ εἶπῃ «μὴν ἐνοχληθῆτε»; Ἐνόχλησις εἶναι νὰ χαιρετήσῃ ὁ κύριος μίαν ἐκίστην κυρίαν, ἔσσαν πολλαὶ καὶ ἂν ἦναι αὐταί, ὅταν μάλιστα ἔρχονται εἰς τὴν οἰκίαν του; Τούναντίον, εἶναι καθήκον του! Ἄλλ' ἡ κυρία Νόβιλιν εἶναι ἀκόμῃ πολὺ νέα, ἐσκέφθη.

Καὶ ὁ μὲν κ. Β. ἔσπευσε νὰ θλιψῇ τὴν χεῖρα φιλικώτατα τῆς κ. Μ., ἣν, ἔλεγε, μετὰ χαρᾶς ἔβλεπεν ἐλθοῦσαν εἰς τὸν χορὸν, κατόπιν δὲ ἠρώτησε τὸν κ. Κ. περὶ τῶν τέκνων του καὶ τῆς συζύγου του, ἀποδημούσης εἰς Ἰταλίαν· ἡ δὲ Ἴρις βραδέως προύχρησεν, ἐπιχαρίτως κρατοῦσα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς τὰ δίαπτρα, ἅτινα ἐκ φιλαρσεκείας μᾶλλον ἢ ἐξ ἀνάγκης ἔφερε, καὶ ἠθέλησε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰς μεστάς ἀρωμάτων, πλήρεις κόσμου καὶ καταφώτους αἰθούσας. Εἰσῆλθεν εἰς τὴν δευτέραν αἰθουσαν καὶ εὐθὺς τὸ γοργὸν αὐτῆς βλέμμα ἀνεκάλυψεν ἐν τινὶ γωνίᾳ εὐθυμον ὀμιλον κυριῶν, εἰς ὃν ἔσπευσεν ἀμέσως νὰ προστεθῆ. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐτὴν αἰθουσαν ἐκ τοῦ καπνιστηρίου ἐξερχόμενος ὁ Λέανδρος, ἔστρεψε τυχαίως τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ βλέμμα του συνητήθη μὲ τοὺς ἐκυστικούς ὀφθαλμούς τῆς Ἴριδος. Ἐσπευσε πρὸς αὐτὴν καὶ φιλικῶς, «Καλὴ ἐσπέρας σας, κυρία Ἴρις» εἶπε, καὶ προέτεινεν αὐτῇ ἀφελῶς τὴν χεῖρα. Ἐκείνη, κατὰ τὸ σύστημά της, μῶλις προέτεινε τὴν ἰδικὴν τῆς δεξιάν. Τοῦ Λεάνδρου τὴν προσοχὴν δὲν διέφυγεν ὁ τρόπος οὗτος τοῦ χαιρετισμοῦ, καὶ, ἔχων ἄλλως τε οἰκειότητά τινα πρὸς τὸν Στέφανον καὶ τὴν σύζυγόν του, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ ἑαυτοῦ ἀπὸ τοῦ νὰ παρατηρήσῃ μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ εἰρωνείας. «Περίεργον πρᾶγμα! Ἐξῆσα εἰς πολλὰ μέρη, Ἰταλίαν, Γαλλίαν, Γερμανίαν, Αὐστρίαν· ἀλλὰ πούθενά δὲν εἶδον νὰ προτείνωσι τόσον φειδωλῶς τὴν χεῖρα αἱ κυρίαὶ, ὅσον ἐν Ἑλλάδι· λέγεις κ' ἐντρέπονται, καὶ νομίζουσιν ὅτι, δίδουσαι τὴν δεξιάν, δίδουσι καὶ ἐκ τῆς ὑπολήψεως των.

— «Ὀχι, δά! μὴν ἐξάπτεσθε τόσον, εἶπεν ἀναγελάσασα ἡ Ἴρις, καὶ ἐπιδείξασα δύο σειρὰς μαρμαρίνων ὀδόντων, καὶ μὴ λαμβάνετε τόσον τραγικῶς τὸ πρᾶγμα. Ἴδού! λάβετε καὶ τὰς δύο!» Καὶ μετ' ὀρμῆς προέτεινεν αὐτῷ ἐντελῶς ἐκτείνασα ἀμφοτέρας τὰς χεῖράς της.

— «Bravo! ἔτσι σὺς θέλω» εἶπεν ἐκεῖνος, λθὼν αὐτάς καὶ συνθλιψας. Ἐκείνη ἠρυθρίασεν ὀλίγον, καὶ,

κατὰ συμπάθειαν ἴσως, ἀνῆλθε τὸ ἐρύθημα καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Λεάνδρου. Ἐζήτησε παρ' αὐτῆς τὴν ἄδειαν νὰ χορεύσῃ μετ' αὐτῆς τὸν δεύτερον τετράχορον, ὑπεκλίθη πρὸ αὐτῆς καὶ ἀφῆκε τὸν κύκλον ἐκείνον.

Ὁ χορὸς μετ' ὀλίγον ἤρχισεν, οἱ δὲ χορευταὶ ἐχόρευον τὸν πρῶτον βαλλισμὸν, εἶτα τὴν πρώτην quadrille καὶ ἔπειτα πάλιν ἕν ἕτερον βάλς. Ἄλλ' ὁ συνωστισμὸς ἦτο τόσον μέγας, ὥστε ὁ χορὸς ἐκείνος ἦτο ἕν συνεχές «παταεὶς με πατῶ σε» ἕν τρις, ἀναλόγως πρὸς τοὺς προσελθόντας, μικραῖς ἐκείναις αἰθούσαις. Πολλοὶ κυρίαί εἶχον ἀποσυρθῆ εἰς τὸ buffet, κύριοι δὲ τινες, ἐν οἷς ὁ Στέφανος Νόβιλιν, εἰς ἰδιαιτέρον δωμάτιον, ὅπου ἀποβαλόντες τὰ χειρόκτιά των καὶ καπνίζοντες παρεδόθησαν εἰς τὸ χαρτοπαίγιον ὀριστικῶς.

Οἱ χορευταὶ ἐν τούτοις ἐτοποθετοῦντο διὰ τὸν δεύτερον τετράχορον. Ὁ Λεάνδρος ἔδραμε καὶ προσέτεινε τὸν βραχίονα εἰς τὴν Ἰριδᾶ· ἐκείνη ἐδέχθη μετ' ἐλαφροῦ μειδιήματος τὴν προσκλήσιν τοῦ χορευτοῦ, ὅστις ἠσθάνθη μετὰ χαρᾶς τὴν μικρὰν τῆς χεῖρα μετὰ τὸ λευκὸν τῆς χειρόκτιον στηριζομένην ἐπάνω του! Ἐνόσῃ διήρκει ὁ τετράχορος ἐκείνος ἐχόρευεν ὀλίγον ἀφηρημένος· ἂν τὸν ἤρώτα τις περὶ τοῦ αἰτίου, εὐλικρινῶς δὲν θὰ ἤξευρε νὰ τὸ εἴπῃ. Ἐνόσῃ ἀπέτεινε τὸν λόγον πρὸς τὴν Ἰριδᾶ, τὸν ἐγοήτευσεν δὲ πολὺ ἡ γλυκεῖα φωνὴ τῆς ὅταν ἐκείνη ὠμίλει. Ἐὰν ἔθετε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς καρδίας του ἤθελεν ἐννοήσῃ τοὺς παλμούς αὐτῆς σφοδρτέρους τοῦ συνήθους. Ρίγος ἠδονικῆς συγκινήσεως ἠσθάνετο εἰς τὸ σῶμά του· μετ' ὀλίγον δὲ ἀνεξήγητόν τι μελαγχολικὸν αἰσθημα κατέλαβεν αὐτόν.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ τετραχοροῦ οἱ πλείστοι ἔσπευσαν εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἐν ᾧ εἶχε παρατεθῆ πλουσιώτατος δειπνός· ἀπέμειναν ὅμως καὶ τινες κυρίαί καὶ κύριοι ἐν ταῖς αἰθούσαις, προτιμῶντες νὰ δειπνήσωσι βραδυτέρον, ἐν ἀνέσει κἀπως καὶ ἐν ὀλιγωτέρῳ συνωστισμῷ. Μεταξὺ τούτων ἦσαν ἡ Ἰρις καὶ ὁ Λεάνδρος, εἰς οὗ τὸν βραχίονα ἐκείνη ἐστηρίζετο καὶ, ἄνω κατὰ συμβαδίως, ἀνεμέτρε μετ' αὐτοῦ διὰ βραδέων βηματισμῶν τὴν αἰθούσαν. Διελέγοντο περὶ ἀέροι καὶ ὕδατων, ἀλλ' οἱ διάλογοί των ἦσαν δικεκομμένοι καὶ σύντομοι. Ἡ πάντοτε πρόθυμος κυρία Ρ. εἶχε καθίση πρὸ τοῦ κλειδοκουμβάλου καὶ ἀνέκρουε τεχνικώτατα τὴν ἐρωτικὴν δυφδίαν τῆς γ' πράξεως τοῦ Ballo in Maschera τοῦ Βέρδη.

Μετ' ὀλίγον ὁ Λεάνδρος ὠδήγησε τὴν Ἰριδᾶ εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἐν ᾧ ὀλίγοι εἶχον ἀπομείνῃ δαιτυμόνες. Παρεκθήσαν ἕν τινι γωνίᾳ, ὅπως οὖν ἀποκεχωρισμένη τῶν ἄλλων, ὁ δὲ Λεάνδρος προσήνεγκε τῇ Ἰριδι διάφορα ἐκ τῶν προκειμένων ἐδεσμάτων, ἐν οἷς διεκρίνετο ρωσικὴ σκλάττα, πολυποικίλος καὶ ὀρεκτικῆ. Ἐν τούτοις οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο εἶχεν ἄρεξιν νὰ φάγῃ. Ἐμείναν ἐπὶ τινὰ λεπτὰ σιωπηλοί, καίτοι ἀμφότεροι ἠσθάνοντο χεῖμαρρον λόγων ἀνερχόμενον εἰς τὰ χεῖλη των. Τυχαίως ἐστρέψαν ἀμφότεροι πρὸς ἀλλήλους τὰ βλέμματα καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ των ἔμειναν

προσηλωμένοι καὶ ἐκθαμβοί, βλέποντες ἕκαστος τὴν εἰκόνα του εἰς τὰς κόρας τοῦ ἄλλου. Προήρχετο ἄρα γε τοῦτο ἐκ τῆς χαρᾶς τῆς ἀμοιβαίας καὶ ἀπροσδοκῆτως ἀποκαλυφθείσης συμπάθειας, ἢ ἐκ τῆς αἰφνιδίως συνκισθήσεως ὅτι τὰ ὄνειρά των ἦσαν τολμηρὰ καὶ σχεδὸν ἀπραγματοποιήτα;

«Εἰς ὑγείαν σας» εἶπε τέλος, μὲ ὑποτρέμουσαν φωνὴν ὁ Λεάνδρος, ὑψῶν τὸ ποτήριον τοῦ καμπανίτου. Καὶ εἶτα συνενῶν πάσας τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις προσέθηκεν. «Εὐτυχεὶς οἱ σύζυγοι ἐκείνοι, οἱ ὅποιοι ἔχουσι σύντροφον εἰς ὅλην τὴν ζωὴν, ἕνα ἀγγελον, ὡς σεῖς. ὦ! πόσον ζηλεύω κατὰ τοῦτο τὸν Στέφανον, ὁ ὅποιος κακούργημα θὰ ἔκαμνεν ἐὰν δὲν σὰς ἐλάτρευε».

Δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ περισσώτερον. Ἄλλ' ἐκείνη ὑπερκοκνίσασα τὸ θάρρος αὐτοῦ, ἀπήντησεν· «Ἄλλ' ἐγὼ, διὰ ν' ἀγαπήσω ἕνα ἄνδρα, θὰ ἤμην πολὺ ἀπαιτητικὴ· θὰ ἐζήτητον μεγάλην θυσίαν παρ' αὐτοῦ».

— Ὅποιανδήποτε θυσίαν καὶ ἂν ἤθελετε ἀπαιτήσῃ, καὶ τὴν μεγαλύτεραν, οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ σὰς τὴν ἀρνηθῇ, ἀνταπήντησεν ἐκείνος, ἐνθαρρυνθεὶς πρὸς στιγμὴν, καὶ τονίσας τὰς λέξεις του. Καὶ ἐταπεινώσεν ἐνώπιόν της τὴν κεφαλὴν, εὐτυχῆς, πρόθυμος εἰς τὴν προκληθεῖσαν καὶ ζητηθεῖσαν ἱερὰν ὑποδοῦλωσιν. Ἐκείνη ὑπήκουσεν εἰς ἀόριστον αἰσθημα ἀξιοπρεπείας, ἐφάνετο καταβῆλλουσα προσπάθειαν νὰ τηρήσῃ ἐλευθέραν τὴν καρδίαν της· ἀλλ' ἡ ὁρμὴ ὑπερνίκησε· δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσπᾶσθαι ἀπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς της, οἵτινες κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀπῆστραπτον, καὶ εἰς τὸ ὕψος καὶ φεγγαβολοῦν βλέμμα τῶν ὁποίων διεκρίνετο ὁ Λεάνδρος εὐγλωττον συμπάθειαν. Ἄλλως τε οἱ λόγοι τῆς ὑπῆρξεν ἀπροσδόκητοι καὶ ἐξερράγησαν ἐνώπιον αὐτοῦ ὡς βόμβα. Ἄντελήφθη ἐξ ὀλοκλήρου τῆς σημασίας τῶν λόγων της. Διὰ ν' ἀγαπήσω ἕνα ἄνδρα! . . . Ἄλλὰ δὲν ἠγάπησε μέχρι τοῦδε; καὶ τὸν σύζυγόν της λοιπὸν πῶς τὸν ἐθεώρει; Ἄφου δὲ ἐκείνον δὲν τὸν ἠγάπησεν οὐδέποτε, τίς τὴν ἐβίασε νὰ τὸν συζευχθῇ; Ἐὰν δ' ἔμελλε ν' ἀγαπήσῃ τὸν Λεάνδρον, δικτὶ τὸν ἐφοβίζε διὰ τῶν περὶ θυσιῶν ἀπαιτήσεών της; Τί ἐζήτηε ἄρα γε παρ' αὐτοῦ εἰς ἀντάλλαγμα τοῦ ἔρωτός της;

Ἡ χορυφωθεῖσα ταρχή των ἤρχισε μετ' ὀλίγον νὰ καταπαύῃ. Ἐκείνη δὲ στραφεῖσα πάλιν πρὸς αὐτόν, μὲ ὀλιγωτέραν ταρχήν, μὲ γαλήνην τινὰ μάλιστα εἰς τὸ τρομερὸν τῆς βλέμμα, βλέμμα ἄλλως σταθερὸν καὶ ἀποφασιστικόν· «Φοβοῦμαι, εἶπε, μὴ ὁ Στέφανος παρατηρήσῃ τὴν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἀπουσίαν μου· ἄς εἰσέλθωμεν εἰς τὴν αἰθούσαν τοῦ χοροῦ». Καὶ ἠγέρθη· καὶ ἀναρτηθεῖσα κυριολεκτικῶς ἀπὸ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, εἰς ὃν συνεσφίγγετο, προὐχώρησε μεταξὺ τῶν χορευόντων βάλς.

— «Χορεύομεν;» ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ Λεάνδρος χαμηλοφώνως καὶ μὲ ὄμμα ἰκετευτικόν. Ἐκείνη δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν παρακλήσιν, καὶ τὸν ἀφῆκε νὰ περιβᾶλλῃ τὴν λεπτὴν ὀσφὴν της. Ἐστροβιλίζοντο σφιγκτὰ ἀλληλοκρατούμενοι καὶ μεθύοντες ἀμ-

φότεροι ἐν ἡδονικῇ ἐκστάσει. Ἡ κεφαλή της συνέπιπτε ὑπὸ τὸ στόμα ἐκείνου, ὄντος ὑψηλοτέρου, οἱ δὲ ξανθοὶ βύστραχοι τῆς κόμης της ἐσύροντο ὑπὸ ἐλαφροῦ ρεύματος ἀέρος· μέχρι τῶν χειλέων του, ἀποπνέοντες θελκτικώτατον ἄρωμα. Δὲν ἡδυνήθη νὰ κρατηθῇ· ἔκυψεν ὀλίγον, καὶ συγχρόνως ἐνῶ ἐστροβιλλίζοντο, ἀπέθηκε, περιδεής, ἐλαφρὸν φίλημα ἐπὶ τῆς κόμης της, σχεδὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου της. Ἐκείνη ἠσθάνθη τὸ πῦρ τοῦ φιλήματος ἐκείνου, ἀλλ' οὐδὲν εἶπε, καὶ ἐξηκολούθησε χορεύουσα, ἔτι μᾶλλον ἐπ' αὐτοῦ σπυρίζουσα τὰ πάλιν στῆθός της· ἀλλὰ μετὰ τινα δευτερόλεπτα ἐψιθύρισε αὐτῷ· «ἀρκεῖ μίαν στιγμὴν. ἐσκοτίστην!» καὶ διέκοψε τὸν χορὸν μόλις κρατούμενη εἰς τοὺς πόδας της.

— Θέλεις νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν, εἶπεν ὁ Λεάνδρος ἐν συγκινήσει καὶ ὑποβαστάζων αὐτήν, διὰ ν' ἀναπαυθῆς ὀλίγον; ἐκεῖ εἶναι ὀλιγωτέρα ζέστη.

— Ὅχι, ὄχι, ἀπήντησεν ἐκείνη ζωηρῶς — μείνωμεν ἐδῶ.

— ὦ, συγγνώμην, προσέθηκεν ὁ Λεάνδρος χαμηλοφώνως καὶ ἐσιώπησε.

Τὸ πρόσωπόν της εἶχε καταστῆ ἐλαφρῶς ὠχρόν, ἐλαφρὸς δὲ ἰδρῶς εἶχε περικαλύψῃ τὸ μέτωπόν της. Ἀπεσύρθησαν πλησίον παρχθύρου τινός, οὗ τὰ πλούσια παρχπετάσματα προεφύλαττον αὐτοὺς ἐν μέρει ἀπὸ τῶν περιέργων βλεμμάτων. Τὸ ἀποτόμως ἀνυψούμενον καὶ καταβιβαζόμενον στῆθος τῆς Ἰριδος ἤρχετο μετ' ὀλίγον νὰ καταπραύνηται· ὀλίγα λεπτὰ παρήλθον, καθ' ἃ ἀλληλοκρατούμενοι ἀπὸ τοῦ βραχιόνος ἕμενον ἄρωνοι· ἔπειτα ἐπνεύλαβον τὸν βαλλισμὸν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγους βηματισμοὺς ἠναγκάστησαν νὰ τὸν διακόψωσι, διότι ἡ ὀρχήστρα ἔπαυσε πλέον ἀνακρούουσα αὐτόν. Ἐσφιγξεν ἐκείνη τὴν χεῖρα τοῦ Λεάνδρου σπασμωδικῶς καὶ εἶπεν, «Εὐχαριστῶ· πρέπει ν' ἀποχωρισθῶμεν, διότι φοβοῦμαι μὴ διεγείρω τὰς ὑποψίας τοῦ συγγενοῦ μου Γ. . . Δὲν βλέπεις πῶς μὲς παρτηρεῖ;» Ταῦτα εἰπούσα ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ στῆθους της ὀλίγα ἄνθη καὶ τὰ προσέφερε, χωρὶς νὰ παραφέρῃ λέξιν, εἰς τὸν Λεάνδρον. Καὶ ἔφυγε δραμαίως, ὡς εἰ κατεδιώκετο ὑπὸ Ἐρινύων, ἀφήσασα αὐτὸν κατάπληκτον οὐδὲν βλέποντα καὶ οὐδὲν ἐνοοῦντα ἐκ τῶν περίξ αὐτοῦ γινομένων.

Τὴν ἡγάπα λοιπὸν ἀληθῶς καὶ ἀντηγαπάτο; Ἐπρεπεν ἀρκά γε, ἐσκέπτετο ν' ἀρήσῃ τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ του ἀναγεννώμενον πάθος, ὀρμητικὸν καὶ ἀκάθεκτον; — διότι εἶχεν ὀρμητικὴν φύσιν ὁ Λεάνδρος— ἢ ν' ἀλυσοδέσῃ αὐτὸ μὲ τὰ δεσμὰ τῆς σκέψεως καὶ εὐπρεπείας; Ἀλλὰ τί περιεῖχε τὸσον ἀξιοκατήκρον ἢ προσβλητικὸν τὸ αἰσθημὰ του τοῦτο; Διὰ ν' ἀγαπήσω τινὰ, θ' ὀπῆτον μεγάλας παρ' αὐτοῦ θυσίας» τῷ εἶχεν εἶπη. Αἱ λέξεις αὗται ἐδόμβουν ἀκόμη εἰς τὰ ὠτά του. Ἔστω· ἦτο ἔτοιμος νὰ υποβληθῇ εἰς πᾶσαν θυσίαν. Ἄλλως τε β,τι ἦτο πεπρωμένον, ἦτο ἀναπόφευκτὸν ἔπρεπε νὰ συμβῇ οἱ ἄνθρωποι ὀφείλουσι μὲ μέτρον καὶ φρόνησιν ἀλλὰ καὶ θαρραλέως νὰ

συμμορφῶνται πρὸς τὴν τύχην των. Ἐάν ὁ πρὸς τὴν Ἰριδα ἔρωσ του ἐπέπρωτο νὰ τὸν σώσῃ ἢ νὰ τὸν καταστρέψῃ, ἦτο ἔτοιμος καὶ γενναῖος πρὸς τοῦτο.

Ὁ χορὸς παρετάθη μέχρι τῆς τρίτης πρωϊνῆς ὥρας, ἀλλὰ πολλοὶ δὲν ἐχόρευον πλέον· εἶχε σχηματισθῇ ἐν τῷ ἐστιατορίῳ μικρὸς τις κύκλος κυριῶν καὶ κυρίων ζωηρῶς διαλεγομένων. Μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν ἡ Ἰρις καὶ ὁ Λεάνδρος.

— Ἀλλὰ τί γίνεταί ὁ κύριος Στέφανος, ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ κύριος Γ. . . Διαρκῶς παίξει καὶ καπνίζει, καὶ δὲν τὸν μέλει περὶ τοῦ τί γίνεται ἐδῶ μέσῃ, προσέθηκε γελῶν. Δὲν τὸν ἀρκέζειτε, κυρία Ἰρις;—

— ὦ, ἀρήσατέ τον ἥσυχον· διατί νὰ τῷ διακόψωμεν τὴν διασκέδασιν; Τὸ καλλίτερον εἶναι νὰ κἀμνη καθεὶς ὅ,τι θέλει.

— Αὐτὸ μέχρι τινός εἶναι ὀρθόν, παρετήρησεν ἡ κυρία Μ· πάντοτε δὲν δύναται τις νὰ κἀμνη ὅ,τι θέλει. Πρὸ πάντων ἡμεῖς αἱ δυστυχεῖς γυναῖκες περιοριζόμεθα, καὶ ἡ ζωὴ μας δὲν δύναται νὰ διαγραφῇ κατ' ἀρέσκειαν ἡμῶν.

— Δὲν τὸ εὐρίσκω καθόλου δίκαιον, εἶπε ζωηρῶς ἡ Ἰρις. Μήπως οἱ σύζυγοί μας μὲς δίδουσι λόγον τῶν πράξεων των· καὶ ἂν τοῖς ζητήσωμεν λόγον, μήπως θὰ μὲς εἴπωσι πάντοτε τὴν ἀλήθειαν; Διατί λοιπὸν ἡ ἀνισότης αὐτὴ ἐν τῷ περιορισμῷ καὶ τῇ εὐθύνῃ; Ἄλλως τε συμπεριεπρότερον εἶναι νὰ ἐπικρατῇ μεταξὺ τῶν συζύγων ἀμοιβαία πεποιθήσις· οὔτε ὁ σύζυγος δύναται νὰ ματαιώσῃ μίαν πράξιν τῆς συζύγου του, ὅταν αὐτὴ ἀπεφάσισε νὰ τὴν πράξῃ, οὔτε ἐκείνη δύναται νὰ παρακολουθῇ βῆμα πρὸς βῆμα τὰς πράξεις ἐκείνου. Διὰ τοῦτο δὲν εὐρίσκω μωρότερον πρᾶγμα ἀπὸ τὴν ζηλοτυπίαν, ἣν ἔχουσι σύζυγοί τινες. Τί κατορθοῦσι μὲ αὐτήν; Τίποτε, τίποτε!

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἔρριψεν ἐκφραστικὸν βλέμμα πρὸς τὸν Λεάνδρον, ὅστις ἐννεὸς τὴν ἤκουεν, ἐκπλησσομένος διὰ τὸ ὄχρος της.

Μετὰ τὴν τρίτην ὥραν ἤρχισαν αἱ αἴθουσαι νὰ κενῶνται. Ὅτε πάντες ἀπῆρχοντο, εἶδεν ὁ Λεάνδρος τὴν Ἰριδα μεταβαίνουσαν ἀπὸ αἴθουσας εἰς αἴθουσαν, καὶ τῷ ἐφάνη ὅτι τὸν ἀνεζήτηε διὰ τῶν βλεμμάτων. Προσεποιήθη ὅτι τυχαίως διήλθε πλησίον της, διηθύθη πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ἀπεχαιρέτισεν. Ἐκείνη τῷ ἀνταπέδωκε τὸν χαιρετισμὸν διὰ ἰσχυρῶς χειραψίας, καὶ οὐράνιον μειδιάμα ἐπεκάλθησεν ἐπὶ τῶν χειλέων της ὅτε διέκρινεν ἐν τῇ κομμοδόχῃ τοῦ ἐνδύματός του τὰ ἄνθη, ἅτινα πρὸ ὀλίγου τῷ ἐνεχείρισε. «All renvoi! καλὴν νύκτα σας» τῷ εἶπε μόνον καὶ ἀπῆλθεν, ἐπιρρίψασα ἐπιχαρίτως ἐπὶ τῶν γυμνῶν ὤμων της τὴν παρὰ τοῦ συζύγου προσνευθεῖσαν πλουσίαν μηλωτὴν της.

Η. Κ. Σ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΛΘΙΝΟΙ ΡΕΜΒΑΣΜΟΙ.

Ἐπιπολιζουσιν ἔτι αἱ ἀμυραὶ τῆς νυκτὸς σκιαὶ καὶ θολαὶ ἐπιπλεύουσιν ἐν τῷ ἡρέμῳ χεῖ τῆς σιγῆς αἱ πρῶται δραπέτιδες ἀκτίνες τοῦ λυκαυγοῦς ὑπερμάλις ἀμυραὶ τινες ὠχροπόρφυροι λάμψεις ἀνά τὰ ὕψη προδιαγράφουσιν. Ἐπὶ τὰ σιγαλέα δάση ἡρέμα ἔτι ἐπικάθηται ὁ γλυκὺς ἐωθινὸς ὕπνος, ἀπ' οὗ ὁ ἐλαφροπλάτων Ζέφυρος, ἀβρῶς ὑπερθεὶν ῥιπταζόμενος, προσπαθεῖ ἵνα ἐγείρῃ αὐτὰ. Τὰ ἔσχατα τῆς γαλήνης τῶν ὄνειρα, κατὰ μικρὸν ἀμυρούμενα καὶ ἐκλείποντα πρὸ τῶν ἀμφιβόλων τοῦ λυκόφωτος ἀκτίνων, φαιδρύνουσιν ἔτι αὐτὰ δι' ὠχρῶν ἀντανακλάσεων καὶ τὰ δάση μειδιῶσιν ἐρατεινῶς· καὶ εἶναι τὸ μειδιάμα ἡ πρώτη ἀμυρὰ φεγγεβολία, δι' ἧς ἀρχεται ὑπολάμπων ὁ στιλπνὸς καὶ καλλίδροσος τῶν φύλλων σμάραγδος. Γλυκύ, γλυκὺ τὸ εὐχαρὲς μειδιάμα, τὸ ἀπυύγασμα τῶν ἡδέων ὀνειρῶν, καὶ φαιδρυνόμενος ὑπομειδίῃ ἐπίσης ὁ ἐπιπτερυγίζων ἀερώδης θεός· καὶ εἶναι τοῦτου τὸ μειδιάμα ἡ γλυκέως τὰ ἡμιοιγόμενα βλέφαρα θωπεύουσα ἐλαφρὰ καὶ δροσώδης πνοή.

Τίς ὑποτρέμων θροῦς ἡχεῖ, θροῦς ταχὺς ὡς ὠκεῖνοιον πνεῦμα μακρυνόμενος καὶ τέλος ἐκπνέων ὡς ὁ ψίθυρος τοῦ ἐπὶ θεαλλοβλήτου βράχου θραυομένου κύματος; Εἶναι ὁ κορυθαλός, ὁ αἰθεροπλάνης κορυθαλός ὅστις σφοδρῶς ἀνίπτεται ποθῶν ἵνα τάχιον προσίδῃ τὴν χρυσοστέφανον αὐγὴν πρὶν ἢ αὕτη ἐλαφρῶς καὶ βραδέως ἐπὶ τῶν αἰθερίων νεφελῶν πατοῦσα, κατέλθῃ μέχρι τοῦ ταπεινοῦ τῆς γῆς ταύτης ὀρίζοντος.

Εὐδαίμων κορυθαλέ, πλάνης ἀνά τὰ ὕψη! ὦ πτηνόν, δράξαι, εἰ δυνατόν, μίαν μόνην καλλιφεγγῆ τῆς ὑπὲρ τοὺς τῶν νεφῶν θόλους αἰωρουμένης αὐγῆς ἀκτίνα καὶ ρίψον, ρίψον αὐτὴν πρὸ τοῦ ρεμβώδους μου ὀμματος!..

Ἀπέπτῃς κορυθαλέ; τίς λοιπὸν πτέρυξ πάλλει ἔτι; μὴ εἶναι τὸ ληθραῖον τῶν ὀνειρῶν σμήνος ἐν ἀκαρεῖ ἀφιπτάμενον ἵνα ἐπανέλθῃ ἐν ἀκαρεῖ ὅτε καὶ πάλιν ἡ ἐσπέρα θὰ ἐπιχύσῃ τὴν γαλήνην αὐτῆς; Οὐχί εἶναι ἡ πτέρυξ τῆς Μούσης μου, ἣν ἡ αὐγὴ μοὶ στέλλει. ὦ λυκαυγές! γλυκεῖα καὶ μυστηριώδης ὦρα τῶν σκιωδῶν καὶ ἐφημέρων πτήσεων, τῶν πτήσεων τῆς αὔρας τῶν ὀνειρῶν, τῶν πτηνῶν, τῆς Μούσης· σὲ εὐλογεῖ.

ὦ Μούσα κρῖνοστέφανος, πτερόεις τῆς φαντασίας ἄγγελος, Παρθενισίαν ἄθικτον κρατῶν δάφνην! χαῖρε!.

Τί πτερυγίζεις ὑπερθέν μου, Μούσα, τὴν δάφνην σου τὴν ἱερὰν κινούσα; πῶς ἐπ' ἐμὲ μικρὸν δὲν καταβαίνεις; πόθος λοιπὸν ἀειφυγῆς θὰ μένης;

Ποθῶ τὴν δάφνην σου μικρὸν νὰ ψαύσω, νὰ ἐμπνευσθῶ, νὰ φαιδρυνθῶ, νὰ κλαύσω· πλὴν φεύγεις, πάντοτε μ' ἀφίνεις!.. πόθος μου σὺ ἀειφυγῆς θὰ μένης!

Ἄγγελε Μούσα, οὐρανία κόρη! ὡς ἡ ἀγνὴ χιὼν εἰς γαῦρα ὄρη

χεῖρ ἂν τὴν ψαύσῃ αἴφνης ἀνθρωπίνῃ μόλις τὴν λάβῃ τίκεται καὶ ὀδύνη,

καὶ σὺ τὴν δάφνην ἄνωθεν μου δαίεις, πλὴν δὲν τὴν δίδεις· μόνον τὴν δεκνύεις· ἂν νὰ τὴν θίξω τείνω, μὲ ἀφίνεις· πόθος μου, φεῦ! ἀειφυγῆς θὰ μένης!

Χριστιανὴ μου Μούσα οὐρανία!
σ' ὀρκίζω εἰς τὰ θέλγητρα τὰ θεῖα τοῦ παραδείσου, τῆς χρυσοῦς γαλήνης· κἀν τὴν στιγμὴν αὐτὴν μὴ μὲ ἀφίνεις!

Τὸ λυκαυγὲς ἐπάνω μας ἀπλοῦται· ὁ οὐρανὸς κατὰ μικρὸν χρυσοῦται· ἐλθέ καὶ ἄγωμεν εἰς τὸν λειμῶνα, νὰ δροῦσῶ κὴν γνῶν δαφνῶν κλῶνα.

Καὶ μὲ τὰς δάφνας τὰς γνῖνας, φίλη, νὰ βαυκαλωθῶμαι μὲ γελῶντα χεῖλη, ἂν γλυκὺ μῦθρον ἔχωσι κ' ἐκεῖναι ὅτι τῆς Μούσης μου αἱ δάφναι εἶναι.

Καὶ εὐπειθῆς ἡ Μούσά μου, ὁ φίλος ἄγγελός μου, ἡγεῖται πετομένη τῆς ὁδοῦ· μετὰ μικρὸν ἀνθούσα γῆ ἐκτείνεται ἐμπρὸς μου, καὶ ὁ λειμῶν ὁ χλοερὸς ἰδοῦ· ὦ φύσις ὠραία καὶ ἀγία, φύσις φαιδρὰ καὶ λαμπροκόσμητος! δι' οἴου ἀγνοῦ φίλτρου κρατεῖς τῶν ψυχῶν! ὦ, μόνον ψυχρὰ μαρμαρίνη καρδιά δύναται νὰ μὴ πάλλῃ εὐηδῶνως, ὅτε τὰ καλλιλιῶνα δένδρα σου πάλωσιν ὑπὸ τὰς ζεφυρίου πνοῆς οἰονεῖ πληρούμενον ἀγνοῦ τινος καὶ ζωηροῦ αἰσθήματος μόνον ἀπνουν χεῖλος δύναται νὰ μὴ μειδιᾷ ἐκ χαρᾶς ἀδόλου πρὸ τῶν θεσπεσιῶν μειδιαιμάτων τοῦ ὑπὸ τῆς ἀνατολῆς ἀυγαζομένου κήλους σου καὶ μόνον ὄρφανόν τοῦ θεοῦ σπινθήρος ὄμμα δὲν θὰ δακρύσῃ ἐξ εὐτερποῦς συγκινήσεως πρὸ τῶν καλλιχρῦσων δακρύων, ἄπερ ὑπὸ μορφὴν ἀπειροπληθῶν ἀκτίνων ραίνει ἐπὶ τὴν φύσιν οἰονεῖ στοργικῶς αὐτῆς ἀποχαιρετῶν ὁ δῶν ἥλιος, ὁ θάλπνός τῆς ἡμέρας πατήρ!

Χρυσὴ μαγεία τῆς αὐγῆς, γαλήνη τῆς ἐσπέρας, ἀνθοβολούσα ἄνοιξις, εἰκὼν τοῦ Παραδείσου, νέφη χρυσᾶ προσπλέοντα εἰς γαλανοὺς αἰθέρας ὅταν σὰς βλέπω δὲν ποθῶ τοὺς ἐρησαυθοὺς τοῦ Κροίσου!

Ποθεῖς, ὦ ἄνθρωπε, χρυσοῦν νὰ ἐξορῶσῃς κύπτων; κλίνε λοιπὸν ἐπὶ τὴν γῆν ὡς φορτισμένον κτήνος· πηλὸς μαυρίζει ἐπ' αὐτοῦ τὴν ὄψιν του καλύπτων· φθορὰ καὶ σῆψις εἶν' ἢ γῆ καὶ εἶναι γῆ κ' ἐκεῖνος.

Πηλὸς μαυρίζει ἐπ' αὐτοῦ καὶ μελανοὶ τὴν χεῖρα... ἰδὸς μαυρίζῃ, εἶρονα τὸν σπείρουσι τὰ ἔτη, καὶ εἶν' ἢ λάμψις τοῦ χρυσοῦ ψευδῆς καθὼς ἡ Μοῖρα, ἥτις ἐντεῦθεν ἀφαιρεῖ κ' ἐκεῖ αὐτὸν προσθέτει.

Ναί, εἶν' ἢ λάμψις τοῦ ψευδῆς! πόθεν αὐτὴν λαμβάνει; οὐχὶ ὄθεν ὁ ἥλιος ὁ θάλπων τοὺς αἰθέρας· τὸ φέγγος εἰς τὸν ἥλιον ἀπὸ τοῦ Πλάστου φθάνει· κ' ἀντλαῖ τὴν λάμψιν ὁ χρυσοὺς ἐκ τῆς γνῖνης σφαιρας.

Ἀλλά τὸ χῶμα, ἀλλ' ἢ γῆ σαφρὰ σκοτία εἶναι ἀφ' ὅτου ἔσθ' ἐπ' αὐτῆς τὸ σῶμά του τὸ κρῦον ὁ ὄψις, κ' ἠκολούθησαν αἱ σιγλαὶ ὀδύνας ὡς τὸν βρυκόλακα σκιαὶ φασμάτων ἀπαιθίων.

Ἦ γῆ! ὀπότεν ἔφριξας τὴν ἀνθρωπίνην πτῶσιν ἔχυσαν τόσα δάκρυα μαργαριτίνης δρόσου, ἠσθάνθης λύπην καίουσαν, ἠσθάνθης λύπην τόσην κ' ἄνῆθη — δὲν εἶν' ἀληθές: — ἄσθεστον πῦρ ἐντόσσου.

Καὶ τρόμου ψῦχος νυμφευθὲν τὸ πῦρ αὐτὸ τὸ καίον ἐγέννησε τὰ μεταλλα καὶ τοὺς ἀδάμαντάς σου· θνητέ! πῶς μεταλλα ζητεῖς τὸ πῦρ τῆς λύπης πνέον καὶ ὀρατὴν ἀνάμνησιν ἀπὸ τὰ κρίματά σου;

Ἦ στυγερά ἀνάμνησις! . . ὦ πλάνη καὶ ὦ λύπη ὅσαι σ' ἐγέννησαν ποτὲ καὶ ἄς γεννᾷς σὺ ἦδη! ἢ μήτηρ τώρα διὰ σὲ τὸ τέκνον καταλείπει καὶ τὸν πατέρα ὁ υἱὸς ἀνπλεῶς προοῖδει! . . .

Ἦ ἀνθρωπε οὐράνιε! ἀτένισον τὴν φύσιν· ἰδὲ τὸ δένδρον κεφαλὴν πρὸς τὸν αἰθέρα τείνει· ἐκεῖ πτηνὸν καὶ ἐντομον γοργὴν εὐθύνει πτῆσιν, ἐκεῖ καὶ τὴν ἀκτῖνά του ὁ ὀφθαλμὸς ἰθύνει.

Τὸ πᾶν ὑψόνεται, τὸ πᾶν· τῆς Προσευχῆς τὸ φάσμα λευκὸν, ἀγνὸν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγίους στόνους φέρον, καὶ τῶν ἀέρων ἢ πνοῆ, τοῦ ποιητοῦ τὸ ἦσμα, τὸ δάκρυον ὑπερ ὀφθαῖ ὁ ἥλιος ὁ χαίρων.

Τὸ πᾶν ὑψόνεται, τὸ πᾶν· θνητέ! καὶ σὺ ὑψώσου· ἐπὶ στιγμῆν ἀτένισον τὴν φύσιν, ἥτις θάλλει. πατρις σου εἶν' ὁ Οὐρανὸς κ' ἢ γῆ γελά ἔμπροσ σου, ἵνα μαντεύης δι' αὐτῆς τοῦ Οὐρανοῦ τὰ κάλλη!

Τοῦ οὐρανοῦ τὰ κάλλη! κάλλη ἰδεῶδη, ἄπερ ὁ νοῦς ἰλιγγίων ἐξ ἡδονῆς φαντάζεται· κάλλη ἱερὰ ὧν τὸ θεσπέσιον ὄναρ, ἐν τῷ ζῶφῳ τῆς ψυχῆς ἀνατέλλον, καθαγιάζει αὐτὴν δι' ἀκτῖνων ἀγνῶν! Ἦ οὐράνια κάλλη! τίς θεόπνευστος ψυχὴ δύναται ἵνα μαντεύσῃ ὑμᾶς ἀλανθᾶτως;

Ἦ Ἐδέμ, ποῦ κείσαι; μὴ ἐπὶ τοῦ ἀπεράντου ἀερίνου θόλου ὃν ὁ Πλάστης διὰ τῶν δακτύλων ἐκέρτωσε; καὶ μὴ οἱ ἀδάμαντόχρσοι ἀστέρες εἰσὶν αἱ μεμκρυμέναι θυρίδες σου μυστηριωδῶς ἐν τῷ σκότει ἀστράπτουσαι; Οὐχί! ἂν τοσοῦτω ἐγγὺς ἡμῶν εὐρίσκεσο, ἴσως οἱ πνέοντες ἀέρες θὰ ἐπέρριπτόν ποτε ἐφ' ἡμῶν μίαν ἀδάμαντινον δρόσου ψεκᾶδα. τυχαίως ἐκπεσοῦσαν τῶν ρόδων σου· ἴσως ὁ τὸν αἰθέριον θόλον προσθίγων κερυθαλὸς θὰ ἐκόμιζέ ποτε ἡμῖν ἐπὶ τῆς πηλοῦσης αὐτοῦ πτέρυγος ἐν σου ἄνθος ἡλιόπλαστον τυχαίως πεσὸν ἀπὸ χιονώδους ἀγγέλου χειρὸς ἢ ἀπὸ τοῦ ἀμαράντου στέφους ἰδεομόρφου τινὸς ψυχῆς.

Μὴ λοιπὸν τὰ χρυσαῖά σου θέμεθλα ἐρείδωνται ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τὸν αἰθέρα εἰς τὰ ἀθέατα ὑψη αἰωρουμένων νεφελῶν; Οὐχί! ἴσως τότε αἱ μεσολαβοῦσαι λευκοφαῖοι στιβάδες στιγμιαίως ὑπὸ τῶν ἀνέμων διανοιγόμεναι, θὰ ἐπέτρεπον ἵνα διὰ μέσου αὐτῶν ἐκπηδήσῃ μέχρις ἡμῶν μία ἀργυροφειγῆς ἀκτίς σου, μία

σου ἀγία μακμαρυγὴ· καὶ ἴσως ὁ χρυσοπτερός ἀετός, ὁ μετάρσιος τῶν ὑψέων ἀναξ, θὰ ἠδύνατο — οἶα εἰκασία παρὰ βολος! — νὰ ἄρῃ τινὰ τῶν ὄνειροπόλων ἐραστῶν σου ἐπὶ τῶν εὐρείων αὐτοῦ πτερύγων καὶ κομίσῃ αὐτὸν ἐν θεῖα ἐκστάσει διατελοῦντα, μέχρι τῶν θαυμασιῶν προθύρων σου! . . .

Ἦ Ἐδέμ, ποῦ κείσαι; . . . Σὺ, Μοῦσα, ἀερόπτερος Μοῦσά μου ἐκείθεν κατεροχομένη, τὸ ἔφορόν μου πνεῦμα τὸ στοργικῶς ἀτενίζον με, ἀλλὰ μηδὲ ὡς ταῖς ἰκεσίαις μου ὑπέικον, μηδὲ ὡς διὰ τοῦ νεφελοπλάστου ποδὸς προψύον τὸ ταπεινόν μου ἐπίπεδον, σὺ Μοῦσα εἰπέ μοι ποῦ εὐρητῆ ἢ οὐράνια Ἐδέμ, τὸ θεῖον τῆς ψυχῆς ἵνδαγμα! . . . Ἦ, μὲ θεωρεῖς μυστηριωδῶς, Μοῦσα, καὶ τοῦ βλέμματός σου· ὁ σπινθὴρ ὡς αἰφνιδίον τι ἐμπνεύσεως φῶς πρὸ ἐμοῦ ἀνατέλλει! . . . Ἐμάντευσα! . . . τὸ ἰδεῶδες ἔδος τῆς ἀθανάτου γαλήνης ἰδρυται ὑπερῶν ἀέρων, ὑπερῶν νεφῶν, ὑπερῶν ἡλίων· ἰδρυται ἐν τῷ Ἀπειρῷ, ἐν τῷ φωτεινῷ χεῖρ ἔνθα ἐγγίζον τὸ πνεῦμα εὐρηται ὡς ἀμμόκοκκος πρὸ βραχθώδους ὠκεανοῦ, ὡς ἡ μῦα πρὸ τοῦ ἀπεράντου αἰθέρος· ἐκεῖ ἔνθα ὁ Θεός! ὁ Θεός, ἡ ψυχὴ τῆς αἰωνιότητος, τὸ Ἀπειρον τῆς ζωῆς ἐν τῷ ἀπειρῷ τοῦ χρόνου! . . . καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ καὶ περὶ αὐτό, καὶ Θεὸς ἡ στέγη αὐτοῦ καὶ τὸ ὄριον αὐτοῦ Θεός! . . . οἶα ἰδέα ἀχανῆς ἥς πρὸ ὁ νοῦς χαυνούται καὶ ἀπόλλυσιν ἑαυτὸν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἡ μετὰ πόθου οὗτος ριπτόμενος εὐρίσκει εὐρείαν καὶ στοργικὴν, οἶονεῖ μειδῶσαν ἀγκάλην! . . . οἶον ὄναρ τῆς φαντασίας ἐκπλήττον διὰ τοῦ ἀρήτου φωτός του, ὄναρ μάγον ἀλλὰ καὶ ὑπερφύεις, ὄναρ ἀληθείας, ὄναρ ἀθάνατον . . . ὄναρ ἀποτελοῦν αὐτὴν τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς, ἢν περιβάλλει, τῆς ψυχῆς τῆς προσπαθοῦσης ἵνα εὐρύνης ἑαυτὴν τρόπον τινὰ ὅπως περιλάβῃ αὐτό! . . . φευγαλέον ἰδεῶδες, πόθος ἀπλήρωτος! . . . περιελήφθη ποτὲ ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ σκάφους ὁ ἀτέρμων πόντος ἐν ᾧ τοῦτο περιδινεῖται; τὸ ὄναρ τοῦτο ἐστὶν ὠκεανὸς φωτός, ἐν ᾧ ὡς σμικρὰ ὀγκᾶς προσπλέει ἡ ψυχὴ· μόνον δὲ ὅταν ἀπαλλάσσομένη τῶν πιεζόντων αὐτὴν σαρκικῶν δεσμῶν, τὸ φυσικὸν αὐτῆς αὐλον εὖρος ἀνκνήσῃται, καὶ ἀποθεουμένης, ἄξιον μέρος τῆς θείας ταύτης ἀπειρότητος ἀποτελέσῃ, τότε, μόνον τότε, δυνήσεται οὐχὶ ἐν ἑαυτῇ νὰ περιλάβῃ, ἀλλὰ ν' ἀντιληφθῇ αὐτὸ ἐντελῶς, καὶ ἀληθῶς εἰσδύσῃ ἐν τῇ ἀρήτῳ οὐσίᾳ αὐτοῦ. . . . Σιγὴ τὸ πᾶν πέριξ, αἰγὴ τῆς ἐπαιωρουμένης Μούσης μου ἢ λαλιὰ· ἡ κρινὸδᾶκτυλος αὐτῆς χεῖρ ὑψούται μόνον πρὸς τὸν οὐρανόν, μυστηριωδῶς ὑποδεικνύουσά μοι τὴν λευκὴν αὐτοῦ ἄσπιλον ἐκτασιν ἀχανῆ ὡς ἡ ἰδέα, ἥτις τὸν νοῦν μου πληροῖ, οἶονεῖ μεγαλοπρεπῆς αὐτῆς ἐμβλημα ἀμυδρῶς καὶ ἠδέως ὑπὸ τοῦ λυκαυγοῦς διαφεγγόμενον ὡς αὐτὴ ἐλαφρῶς ὑποφωτίζεται διὰ σπινθηροβόλου τινὸς τῆς οὐρανοπέμπτου Μούσης βλέμματος . . .

Ἰδέ, ἰδέ τὸν οὐρανόν! εἶναι λευκὸς ἀκόμη· μέτοπον εἶναι ἀχανές μ' ἀκτῖνας ἐστεμμένον τὰ νέφη κυματόεσσα λευκὴ τοῦ εἶναι κόμη ἢν φαίνει μὲ ἀδάμαντας τὸ λυκαυγὲς προβαῖνον.

Ἴδέ! τὴν φύσιν θεωρεῖ ἐν γλυκερᾷ γαλήνῃ
ἐν ᾧ τὸ φῶς μεϊδιάμα χρυσοῦν τῷ ἐγχαράττει
καθὼς ἐπάνω τῆς στρωμνῆς προσμειδιώσα κλίνει
ἢ μήτηρ ἂν τὸ τέκνον τῆς νᾶ ἐγεροῦσθι φυλάττη

Ὁ χρόνος, γέρον πτερωτός, χιονοπώγων γέρον,
σκηνῶν εἰς ὄρη ἄβατα, ἀντλῶν ζῶν εἰς μνήμα,
ὅπου ἐνδκήψη, πτέρυγα γιγαντιαίαν αἶρων
μὲ τὴν ὄξειαν ἄκραν τῆς ὄχρον χαράττει σῆμα.

Ἐδῶ κοιλαίνει πλάτανον, ἐκεῖ τοὺς βράχους ὀρίπτει
μὲ τὸ πανίσχυρον πτερόν τὰ θέμεθλά των σκάπτων
ὡς Μόμμιος ἀείζως ὑπὸ σποδὸν καλύπτει
ἐκεῖ μαρμάρων λειψάνα τὴν καλλονὴν των θάπτων.

Πρὸς τάχανες ἀείποτε τὴν πτῆσιν διευθύνων
περιπλανᾷ ἐπὶ στιγμὴν ἐπάνω τῶν λευμώνων·
τὰ ἄνθη κύπτει νᾶ ἰδῆ ψυχράν πνοὴν ἐκχύνων,
πτοεῖται, φεύγ' ἢ Ἄνοιξις! . . . θνηθόκουν αὐτὰ μὲ
[πόνον . . .

Ἐπὶ τὰς πόλεις φέρεται· ὀλίγον καταβαίνει·
ποικίλον βλέπει θέαμα, τὴν πτῆσιν του βραδύνει·
περῶσι κύπτοντες θνητοὶ ὄχροι, πεφροντισμένοι
κ' εἰς τὸ πτωχόν των μέτωπον τὸ σῆμά του ἀφίνει! . .

Πετᾶ, πετᾶ εἰς οὐρανόν, ἀλλὰ ἐκεῖνον μόνον
ἢ ὀλεθρία πτέρυξ του νᾶ στιζῆ δὲν ἰσχύει . . .
ὦ οὐρανέ! ὦ μέτωπον περιφρονοῦν τὸν Χρόνον·
ποιὸν λοιπὸν μυστήριον τὸ κάλλος σου ἐγκλείει;

ᾠ μέτωπον! τὸ κάλλος σου ἀγίρω διαμένον
εἰς πόντου λεῖον κάτοπτρον ἀπεικονίζεις κλίνον
κ' ἐντὸς αὐτοῦ σὲ θεωρεῖ ὁ Χρόνος ὁ προβαίνων
καὶ ἴσταται μὲ ἐκπληξιν! . . καὶ σέβεται κ' ἐκείνον. .

Ἴδέ, ἰδὲ τὸν οὐρανόν! εἶναι λευκὸς ἀκόμην·
ὁ ἥλιος τὸ στέμμα του, τὰ σύνεφα ἢ κόμην·
μὲ μπτρικὸν μεϊδιάμα τὴν φύσιν ἐπιβλέπει
μέτωπον εἶναι τοῦ Θεοῦ ὅπερ τὰ πάντα σκέπει! . .

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.

Συνεδρία τῆς 24 μαΐου.

Προεδρεῖα Δ. Μαλιάδου.

Ἀρξαμένης τῆς συνεδρίας ὁ κ. πρόεδρος ποιεῖται
ὄραιοιαν προσλαλιάν πρὸς τὰ μέλη δι' ἧς ἐκτιθῆσι
τὴν πορείαν τῶν νέων κοσμητόρων, ἐπικαλούμενος
καὶ αὖθις τὴν κοινὴν πάντων συνεργασίαν πρὸς ἐκ-
πλήρωσιν τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου. Εἶτα
ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς
προτέρας τακτικῆς συνεδρίας, ἀνακοινοῦται ἢ ἀλλη-
λογραφία, γίνονται διάφοροι ἐπ' αὐτῆς παρατηρή-
σεις ὑπὸ τοῦ προεδρείου καὶ ἐγκρίνεται ὅπως δημο-
σιευθῶσιν ἢ τε ἐκθεσις ἢ ὑπὸ τοῦ τῶς προέδρου κ.
Α. Χρηστίδου ἀναγνωσθεῖσα καὶ ἢ κατὰ τὴν ἐπέτειον
εορτὴν ἐπίσης ἀπαγγελθεῖσα ὑπὸ τοῦ νέου προέ-
δρου κ. Δ. Μαλιάδου πραγματεία. Μετὰ ταῦτα ἀγ-
γέλλεται τὸ πρῶτον ὡς ἐπίτιμον μέλος τοῦ Συλλόγου,

προτεινόμενος ὑπὸ τῶν κοσμητόρων, ὁ Δ^ρ Max Müller,
ὁ διάσημος γλωσσολόγος, ἐκδότης καὶ σχολιαστὴς
τῶν Βεδῶν καὶ σὺν τῷ Kuhn εἰδηγητῆς τῆς συγκρι-
τικῆς μυθολογίας.

Ὁ κ. Μ. Παρανίκας ἀκολούθως ἀνακοινοῦται καὶ
αὖθις πραγματείαν Περὶ τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμ-
νου, δι' ἧς ὑποστηρίζει τὰ ἐν τῇ προτέρᾳ αὐτοῦ
ἀνακοινώσει λεχθέντα. Καὶ πρῶτον περὶ τοῦ ζητή-
ματος τοῦ χρόνου καθ' ὃν ὁ Ὑμνος ἐποιήθη ἀπο-
φαίνεται ὅτι οὗτος ἐγένετο ἐπὶ Ἡρακλείου κατὰ τὴν
πρώτην πολιορκίαν τοῦ Βυζαντίου ὑπὸ τῶν Ἀδάρων
καὶ Περσῶν, γενομένην τὸ 15' ἔτος τῆς βασιλείας
αὐτοῦ, 626 μ. Χ. Τὴν γνώμην δ' αὐτοῦ ταύτην ὁ κ.
Μ. Παρανίκας βασίζει ἐπὶ τοῦ Πασχαλίου Χρονικοῦ,
ἀποδιδόντος τὴν λύτρωσιν τῆς πόλεως τῇ Θεομήτο-
ρι, ἐπὶ τῆς ἀφηγήσεως Γεωργίου τοῦ Πισίδου, προ-
τρέποντος ἐν τέλει τὸν λαὸν ἵνα ψάλλῃ ὕμνον,
μετὰ τὴν ἦτταν καὶ ἀποχώρησιν τῶν πολεμίων. Ἐκ
τούτων ἠντλησαν οἱ Συναξαρισταί, ὧν ὁ πρῶτος
ἔχει Λόγον ἐκφωνούμενον ἐν τῇ συνάξει, ἦτοι εορ-
τῇ τῆς Ἀκαθίστου, τελουμένη τῷ ε' σαββάτῳ τῶν
Νηστεϊῶν καὶ ὁ δεύτερος ἐπιτομὴν αὐτοῦ ἐν τῷ συν-
ήθει Τριωδίῳ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ πρῶτος δὲ συναξα-
ριστῆς συμφωνεῖ πληρέστατα τῷ Πασχαλίῳ Χρονικῷ.
Ὁ δὲ κατὰ τὸν ε' πιθανῶς αἰῶνα ἀκμάσας Γεώργιος
Ἀμαρτωλὸς ἐν τῷ Χρονικῷ αὐτοῦ οὐδὲν ἢ ἐλάχιστα
καὶ ἀσαφῆ καὶ ἀναλήθη λέγει περὶ τῆς πρώτης ἐπὶ
Ἡρακλείου πολιορκίας τοῦ Βυζαντίου. Ὁ κ. Παρα-
νίκας προσάγει ἐπίσης καὶ τὸν Ὑμνον αὐτὸν πρὸς
ὑποστήριξιν τῆς ἑαυτοῦ γνώμης ὡς περιέχοντα ἐν τε
τῷ Οἴκῳ Α καὶ ἐν τῷ Ι ὑπαινιγμούς περὶ τοῦ γεγο-
νότος δι' ὃ ἐποιήθη. Ἐννοεῖται ὅτι ἐν τῷ Ι ὁ καὶ
πρότερον μνημονευθεὶς στίχος

Χαῖρε, πιστῶν ὁδηγὲ σωφροσύνης

ἀναγινώσκειται

Χαῖρε, Περσῶν ὁδηγὲ σωφροσύνης,

κατὰ τὸ χειρόγραφον Χάλκης.

Δεύτερον ὁ κ. Μ. Παρανίκας ὁμιλῶν περὶ τοῦ
ποιητοῦ τοῦ Ὑμνου, ἀποφαίνεται τοιοῦτον τὸν Σέρ-
γιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ἐρειδόμενος
ἐπὶ δύο πηγῶν, αὐτοῦ τοῦ Ὑμνου καὶ τῆν μαρτυ-
ρίαν τοῦ Μαρκιανοῦ Κώδικος. Παραδέχεται δ' ἐν τέλει
ὁ κ. Π. συνεργασίαν τοῦ Σεργίου μετὰ τοῦ Πισίδου,
ὃς ἦν διάκονος τοῦ πρώτου.

Τρίτον ὁ ἀγορευτῆς τῆς παρελθούσης δευτέρας καὶ
περισπούδατος τοῦ Σχεδιασματος ἐκδότης
περὶ τοῦ ὕψους τοῦ Ὑμνου λέγει, ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε
ἀνάξιον λόγου, εἶνε τὸ ὕψος τῆς ὑμνογραφίας τῆς
Ἐκκλησίας ἐν γένει. Οὐ μόνον δὲ δὲν εἶνε κακόζηλον
συμπλήρωμα μοναχοῦ ἀπειροκάλου, ἀλλὰ ἔργον ἐντε-
χων, λαμπρόν, ὅπερ ἔδωκεν ἀφορμὴν ἄλλοις νᾶ μι-
μηθῶσιν αὐτό.

Τέλος τὸν λόγον στρέφει περὶ τῶν ὁμοίχων, ἀντι-
θέσεων καὶ ὁμοιοτελειῶν. Αἱ ἀντιθέσεις, τὰ ὁμοίχά
εἰσι γνησιώτατον ἑλληνικὸν προῖόν, ὅπερ ἀπαντᾷ
παρὰ τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς, ἐν τοῖς διαλόγοις μά-
λιστα πολλαχοῦ. Παραδείγματα δ' ἀναφέρει ὁ κ. Π.
ἐκ τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Εὐριπίδου.

Κατέληξε δὲ ὁ πολυμαθὴς ἀγορευτῆς λέγων, ὅτι τὸ
ἔργον οὐχὶ προῖον τυχαῖον ἐπ' ἀδήλω περιστάσει
ποιηθέν ἐστίν ἀλλ' ἔργον μεγάλης διανοίας, ποιη-

θὲν ἐπὶ μόνῃ τῇ περιστάσει τῆς ὑπὸ τῶν Ἀδάρων καὶ Περσῶν πολιορκίας τοῦ Βυζαντίου.

Μετὰ τὸ ἀνάγνωσμα, ὁ κ. Κ. Περδικίδης λαβὼν τὸν λόγον αἰτεῖται πληροφορίας περὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν εἰσῆλθον εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἡ λέξις Οἶκος σημαίνουσα τὸ ποῖμα, διότι ἐν τῇ ἀραβικῇ ἀκριδῶς ἡ λέξις αὕτη σημαίνει τὸ ποῖμα, ἐξ ἧς παρέλαβον, φαίνεται, αὐτὴν οἱ Βυζαντινοὶ. Συμπεραίνει δ' ἐκ τούτου ὁ κ. Περδικίδης ὅτι ὁ Ἕλληνας ἐστὶ μεταγενέστερος τῆς ἐπὶ Ἡρακλείου πρώτης πολιορκίας. Ἐπίσης παρατηρεῖ ὁ κ. Περδικίδης ὅτι ἡ φράσις πυρὸς κἀμινον σβέσσα φανεροῦ ἐπίσης τοῦτο, διότι τότε ἡ κάμινος τοῦ πυρὸς τῆς πυρολατρείας οὐπω εἶχε σβεσθῆ.

Ὁ κ. Παρινακίς ἀπαντῶν λέγει, ὅτι ἡ λέξις Οἶκος φέρεται παρὰ Ῥωμαῖοι τῷ Μελωδῷ, σημαίνει δὲ τὸ ἐν αὐτῷ περιέχον τὸ ὄλον. Ἐπομένως οὐχὶ παρ' ἄλλων ἐλήφθη ἡ λέξις, ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλαβον αὐτὴν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς. Περὶ δὲ τῆς φράσεως τοῦ πυρὸς τὴν κἀμινον σβέσσα λέγει ὅτι αὕτη ἀναφέρεται οὐχὶ εἰς κατάργησιν θρησκείας, ἀλλὰ εἰς τὴν ἥτταν τῶν πολεμίων, διότι ἀλληγορικῶς κεῖται.

Ὁ κ. πρόεδρος εὐχαριστεῖ τῷ κ. Ματθαίῳ Παρινακί καὶ λέγει τὴν συνεδρίαν. Κατ' αὐτὴν δὲ πολλὰ παρῆσαν μέλη καὶ ἱκανὸν ἀκροατήριον.

Τῇ ἐσπέρᾳ τῆς αὔριον ὁ κ. Ἄν. Χριστίδης ἀνακοινώσεται πραγματείαν ἐπιγραφομένην «ἡ θεωρία τῆς γενέσεως».

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΟΡΕΙΟΝ ΠΟΛΟΝ ΕΚΑΡΟΜΑΙ. — Οἱ ἐκ τοῦ πάγου κίνδυνοι. — Ὁ ἐν αὐτοῖς ἀποκλεισμός τοῦ Tegetthoff. — ΧΡΟΝΙΚΑ. — Ὀλικὴ παραγωγή τοῦ χυνοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου κατὰ τὴν τελευταίαν τετρακοσιετηρίδα (1493 — 1892).

Ἐν τῇ προηγουμένῃ Ἐπιστημονικῇ ἡμῶν Ἐπιθεωρήσει ἀνεγράψαμεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς συντομώτατα τὴν ἱστορίαν τῶν σημαντικωτέρων εἰς τὰς πολιτικὰς θαλάσσας ἐκδρομῶν, ἧδη δὲ προβαίνομεν εἰς τὴν λεπτομερεστέραν τῶν ἐκδρομῶν ἐκείνων διαγραφὴν, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς ἀναγραφῆς τῶν δυσχερειῶν, αἵτινες μοιραίως ἐπιπροσθοῦσιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὑπὸ τῶν θαλασσοπόρων ἐκάστοτε σκοπούμενου, τὴν ὅσῃ τὸ δυνατόν δηλονότι μείζονα πρὸς τὸν γῆινον πόλον προσέγγισιν.

Καὶ ἀληθῶς μὲν αἱ εἰς τὰς πολιτικὰς θαλάσσας ἐκδρομαὶ θεωροῦνται σήμερον ἀσυγκρίτως ἥτιον τῶν κατ' ἀρχαιοτέρους χρόνους γενομένων κινδυνώδεις — διότι καὶ περὶ γνωστῶν κινδύνων σήμερον πρόκειται καὶ τὰ σήμερον πρὸς τοῦτο χρησιμοποιούμενα πλοῖα εἶνε σθερεστέρα καὶ κάλλιον ἐφοδιασμένα κατὰ τε τοῦ ψύχους καὶ κατὰ τῆς πείνης, κινοῦνται δὲ πλέον οὐχὶ διὰ τῶν ἰστίων ἀλλὰ διὰ τοῦ ἀτμοῦ — ὁπωσδήποτε ὅμως οἱ κίνδυνοι, εἰς οὓς κατὰ ταῦτα ἐκτίθενται, καὶ μέγιστοι εἶνε καὶ ἀδύνατον ἐκ προτέρων ἀκριδῶς νὰ προῦπολογισθῶσιν.

Ὁ μέγιστος τῶν κινδύνων τούτων προσέρχεται ἐξ αὐτῶν τῶν πάγων, οἵτινες κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν, ἐ-

πίσης τὸν χειμῶνα καὶ τὸ θέρος, ὑπὸ μορφᾶς διαφόρων ἀλλ' ἐπίσης ἐπικινδύνους, κατακλύζουσι τὸν πολικὸν Ὠκεανόν. Ὅταν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης εὐρίσκονται κατεσπαρμένα αἱ ἐκ πάγου νῆσοι, ὁ δὲ ἀνεμος ταράσσει τὴν θάλασσαν, μανιώδης συνάπτεται πάλιν μεταξὺ τῶν ἐκ πάγου ὀρέων καὶ τῆς θαλάσσης. Τὰ κεκυρωμένα ὕδατα προσκρούουσιν ἐπὶ τῶν πελωρίων ὄγκων, κατὰ τινὰς δὲ στιγμὰς ὑπερβαίνουσι καὶ καταποντίζουσιν αὐτούς, ἀλλ' αἴφνης οἱ πλωτοὶ πάγοι, πιεζόμενοι νὰ ἐπανέλθωσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ὀπίπτουσι μακρὰν αὐτῶν τὰ τέως καλύπτοντα αὐτοὺς ὕδατα, ἅτινα καταρρέουσιν οὕτω ὑπὸ μορφήν ὑπερμεγέθων καταρρακτῶν. Ἐκαστος τῶν πλωτῶν πάγων συστρέφεται ἐντὸς τῆς τεταραγμένης κοίτης αὐτοῦ, συναντῆ καὶ προσκρούει ἐπὶ τοῦ παρακειμένου αὐτῷ, ὅστις ἀνθίσταται, ἀληθῆς δὲ μάχη συνάπτεται τότε μεταξὺ τῶν δύο κρυσταλλίνων μαζῶν, μέχρις οὗ ἡ ἑτέρα τούτων τεθῆ ὑπεράνω τῆς ἄλλης. Ἡ σκληρὴ αὕτη, ἐν ἣ ἡ ἀναπτυσσομένη δύναμις εἶνε ἀνωτέρω τῆς εἰς οἰονδήποτε ἕτερον φαινόμενον πλὴν τῶν σεισμῶν καὶ τῶν ἠφαιστιακῶν ἐκρήξεων ἀναπτυσσομένης, δὲν περιορίζεται ἐντὸς στενοῦ χώρου, ἀλλ' ἐκτείνεται ἐπὶ πάσης τῆς θαλάσσης μέχρι τῶν ὄρατιῶν τοῦ ὀρίζοντος.

Ἐκαστος ἐνοεῖ ἐκ τῆς περιγραφῆς ταύτης ὁποῖον φοβερὸν κίνδυνον διατρέχει τὸ ἐν τῷ πολυθορούῳ τούτῳ δαιδάλω περικλεισθὲν πλοῖον. Πελώριον κύμα ἀνυψοῖ καὶ σφενδονίζει αὐτὸ ἐπὶ τινος τῶν πλωτῶν πάγων· τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου κάμπτονται ὑπὸ τὸ κτύπημα — ὀλόκληρον δὲ τοῦτο πάλλεται ἐκ τῆς σφοδρότητος τῆς συγκρούσεως· ταλαντοῦται καὶ ὑποχωρεῖ, προσπίπτει ἐπὶ δευτέρου πάγου, ὅστις ἐκ νέου ἀπωθεῖ αὐτό· οὕτω δὲ μάτην τὸ πλοῖον ἀγωνίζεται νὰ σωθῆ ἐκ τῶν περιβαλλόντων αὐτὸ κινητῶν τούτων σκοπέλων, οἵτινες προσόμοιοι πρὸς συστοιχίαν κριῶν κερατίζουσιν αὐτὸ πανταχόθεν, διαψιδοῦντες αὐτῷ τὴν στενὴν πάροδον, δι' ἧς μάτην ἀγωνίζεται νὰ διαφύγῃ. Δυστυχία εἰς τὸ πλοῖον, ὅπερ θὰ εὐρεθῆ μεταξὺ δύο συγκρόνων καὶ ἀντιθέτων κτύπων, ὅπερ θὰ συλληφθῆ μεταξὺ δύο σκληρῶν ὡς ὁ χάλυψ μαζῶν, πολλακίς τρίς καὶ τετράκις μεγαλύτερον αὐτοῦ κατὰ τὸν ὄγκον. Ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος συγκοιβεῖται τοῦτο ὡς παιδικὸν ἄθυμα κατὰ τὴν σύρραξιν. Πολλακίς τὸ πλοῖον διαπεράται διαμπᾶς διὰ τῶν προσεχουσῶν τοῦ πρὸς αὐτὸ μετὰ ταχύτητος ἀκατασχέτως φερομένου πλωτοῦ πάγου προβολῶν, αἵτινες ἐνίοτε ἔχουσι μῆκος τριάκοντα καὶ πλέον μέτρων καὶ ἀπολήγουσιν εἰς αἰχμὴν ὀξεῖαν ὡς ἡ τοῦ ξίφους.

Καὶ οὗτος μὲν εἶνε ὁ εἰς τῶν ἐκ τοῦ πάγου κινδύνων, ὁ ἐκ τῶν κινουμένων πλωτῶν ἐκ πάγου νήσων κίνδυνος. Ἐτερος οὐδόλως ὑποδεέστερος ἐκείνου, καὶ πάλιν ἐκ τοῦ πάγου προερχόμενος, εἶνε ὁ ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ φθινοπώρου, κατὰ δεπτέμβριον ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τὰ τέλη τοῦ αὐγούστου, συνενώσεως τῶν πλωτῶν νήσων εἰς συνεχῆς πεδίων πάγου καὶ ὁ ἐν αὐτῷ αἰχμαλωτισμὸς τῶν πλοίων. Καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς μὲν καὶ τὸ τέλος τῶν μεγάλων

1) E. Lesbazeilles «Les Merveilles du Monde Polaire», ἐν σελ. 251.

τοῦ χειμῶνος παγετῶν δυνατὸν νὰ παλαίσῃ τις, ἐνίοτε καὶ ἐπιτυχῶς, κατὰ τῆς κυκλώσεως ταύτης. Πρὸς τοῦτο χρησιμοποιοῦσι τὸν πλοῖονα, δι' οὗ ἀγωνίζονται ν' ἀνοίξωσιν αὐλάκα ἔχουσαν τὸ πλάτος τοῦ πλοίου, ἀποσπῶντες καὶ ὀρίπτοντες μακρὰν αὐτῆς τὰ ἀποτεμνόμενα τεμάχια, διότι ἄλλως, συγκολλημένως τῶν τοιχωμάτων τῆς αὐλάκος διὰ δευτέρας πύξεως, φράσσεται ἡ σχηματιζομένη ὀρηκὴ καὶ ἐξουδετεροῦται τὸ τελεσθὲν ἔργον. Ἄλλοτε χρησιμοποιοῦσι πρὸς τοῦτο ὑπονόμους, οὓς κατασκευάζουσιν ὑπορῦσσοντες βαθέως τὸν πάγον καὶ πληροῦντες τὸν σχηματιζόμενον βόθρον διὰ μεγάλης ποσότητος πυριτίδος, εἰκοσὶ, ἐνίοτε δὲ καὶ 50 καὶ 60 λίτρων καὶ ἔτι πρὸς, ἥς ἡ ἔκρηξις διασπᾷ τὸν πλωτὸν πάγον. Οὕτως ἀναγράφεται ὅτι ὁ προμνησθεὶς Mac Clure, περικλεισθεὶς ἐντὸς πελωρίου σωροῦ πάγων παρὰ τὴν Γῆν τοῦ Βάριγκ (Terre de Baring), ἐνέβαλεν ἐν αὐτῷ εἰς βάθος 25 ποδῶν πιθάκην¹ περιέχουσαν 225 ὄλας λίτρας πυριτίδος, ἥς ἡ ἔκρηξις ἐπέφερε τὴν κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις διάρρηξιν τοῦ πάγου, οὔτινος τὸ πάχος ὑπερέβαινεν εἰς τινα μέρη τοὺς 65 πόδας. Ἄλλοτε αὐτὸ τὸ πλοῖον ἀναλαμβάνει τὴν διάσχισιν τῶν ἐπιπροσθούτων πάγων, ὀρίπτόμενον ἐπ' αὐτῶν δι' ὅλας τῆς δυναμέως τοῦ ἀτμοῦ καὶ θραῦον αὐτοῦ διὰ τῆς πύραξ αὐτοῦ. Τὸ μέσον τοῦτο ἐκρησμοποίησεν ὁ Πάυθνορ, οὔτινος ἐπιδαίμων ὁ Hayes ἐπεδέκθη τὴν Γροιλανδίαν, ὅπως δυνηθῆ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ λιμένος τῆς Upernavik (βορειοδυτικὴ Γροιλανδία). Σήμερον μάλιστα χρησιμοποιοῦσι τὸ μέσον τοῦτο κατὰ προτίμησιν, κατασκευάζοντες πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀτμόπλοια, ἅτινα καλοῦνται ὀρηκίπαγα (brise glace), ἰδιάζουσαν ἔχοντα μορφήν καὶ μάλιστα κατὰ τὴν πύραξ².

Ἄλλὰ πάντα τὰ μέσα ταῦτα δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθῶσι μετὰ τινας ἐλπίδας ἐπιτυχίας μόνον ἐν ἡ περιστάσει οἱ ἐκ πάγου φραγμοὶ εἶνε ὀλίγον ἐκτεταμένοι καὶ χωρίζουσι τὸ πλοῖον ἀπὸ παρακειμένης πλωτῆς θαλάσσης· ἐν ἐναντία περιπτώσει ἀνάγκη ἀναπόδραστος νὰ ἐγκατεργασθῇ τις εἰς μακρὰν αἰχμηλωσίαν, εἰς ἣν μόνον ἢ κατὰ τὸ θέρος τῆξις τῶν πάγων δύναται νὰ θέσῃ τέμα. Τούτῳ μάλιστα, ἐὰν ἡ περισφίγγουσα τὸ πλοῖον κερκυταλλωμένη πεδιάς διετῆρει τὴν σταθερότητα αὐτῆς, οὐδεὶς ἄμμος κίνδυνος θὰ ἡπείλῃ τὸ πλοῖον, ὡς μόνη δὲ συνέπεια τοῦ ἀποκλεισμοῦ τούτου θὰ ἔμενεν ἡ ἀκουσία ἀκίνησιν καὶ ἡ παρατεταμένη καὶ ἀνιαρὰ προσδοκία τῆς ἀπολυτρώσεως. Ἄλλὰ δὲν ἔχουσιν οὕτω τὰ πράγματα· διότι αἰθνης ἢ ἀπειρος ἐκ πάγου πεδιάς, ὑπέκουσα εἰς ἐσωτερικὰς ἰσχυροτάτας πιέσεις, ταρᾶσεται, ἀνυψοῦται, σχίζεται, διασπᾶται εἰς ἀπειράριθμα τμήματα ἀτάκτως κινούμενα. Ἡ θέσις τοῦ ἀτυχοῦς πλοίου εἶνε τότε φρικώδης. Παράδειγμα τούτου εἶνε τὰ ἐξόχως δραματικὰ συμβάντα τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Payer πλοίου Tegetthoff, ὅπερ περικλεισθὲν ὑπὸ τῶν πάγων μετὰ τῆς Νέας-Ζηλάνδας καὶ τῆς Γῆς τοῦ Φραγκίσκου-Ίωσήφ, ἠναγκάσθη νὰ

διαχειμάσῃ ἐπὶ δύο ὅλα ἔτη ἐσθηνωμένον ἐν μέσῳ τῶν πάγων. Τὰ συμβάντα ταῦτα ἀφηγεῖται μετὰ δυναμέως λόγου καὶ ἀληθῶν ὀρηκτικῶν εἰκόνων αὐτὸς οὗτος ὁ διοικητὴς τοῦ Tegetthoff. Λυπούμεθα, διότι ἀδυνατοῦμεν ἕνεκα τοῦ στενοῦ τοῦ χώρου νὰ φιλοξενήσωμεν ἐν ταῖς στήλαις ἡμῶν δόλοκληρον τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀφήγησιν, ἀπλοῦν δὲ δείγμα τῆς ἀξιοθαυμάστου ταύτης ζώσης περιγραφῆς ἐστὼ ὁ ἐπιλογὸς αὐτῆς, ἔχων ἐπὶ λέξει ὡς :

« Ἐν τῷ ὕπνῳ τοῦ βορρᾶ ἡ φύσις δὲν αἰσθάνεται πλέον πάλλουσαν τὴν καρδίαν αὐτῆς· εἶνε ἡ ἀδυσώπητος συνάρθρωσις τροχῶν κινουμένων (engrenage), ἡ ἀποτέμνουσα τὸν βραχίονα τὸν συλλαμβανόμενον μετὰ τῶν ὀδόντων τῶν τροχῶν, ἡ ἀψυχὸς τῆς μηχανῆς σφύρα, ἡ θραύουσα μετὰ τῆς αὐτῆς ἀπαθείας, μετὰ τῆς αὐτῆς ἀδιαφορίας, καὶ τὸν σίδηρον τὸν ἐπὶ τοῦ ἀκμονοῦ τεθειμένον καὶ τὴν κεφαλὴν, ἥτις θὰ ἐλάμβανε τὴν θέσιν ἐκείνου. Ἡ ἠθικὴ φύσις φαίνεται ὀλοσχερῶς ἐκλιπούσα· οὐδὲν ὑπολείπεται ἢ χάος ἄνευ λόγου ὑπάρξεως, ἐν ᾧ τὰ πάντα συγκροτοῦνται ἀτάκτως καὶ τυχαίως! ».

ΧΡΟΝΙΚΑ.— Ἐκ τῆς ἐν τῷ Economiste français δημοσιεύσεως μελέτης τοῦ κ. A. de Foville περὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἀποσπῶμεν τοὺς ἐπομένους πίνακας, ἐν οἷς ἀναγράφεται ἡ ὀλικὴ παραγωγή τῶν τιμῶν τούτων μετάλλων ἀπὸ τοῦ 1493 μέχρι τοῦ 1892. Τὰ τετρακῶσια ταῦτα ἔτη διακροῦνται εἰς δύο περιόδους, τὴν ἀπὸ τοῦ 1493 μέχρι τοῦ 1875, περίοδον περιλαμβανούσαν 382 ἔτη — χωριζομένην εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ δεύτερον ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1851 (ἐποχῆς καθ' ἣν ἐγένετο σημαντικὸν ἄλλα εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν μετάλλων τούτων) — καὶ τὴν βραχυτέραν, περίοδον 17 ἐτῶν, περιλαμβανούσαν τὸ ἀπὸ τοῦ 1876 μέχρι τοῦ 1892 διάστημα.

¹ Ἰδοὺ οἱ πίνακες οὗτοι μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφίσεων.

Μέσον ἐτάσιον

ὀλικῆς παραγωγῆς χρυσοῦ καὶ ἀργύρου
ἀπὸ τοῦ 1493 μέχρι τοῦ 1875.

1493—1850	Χρυσός.	Ἀργυρός.	Ὀλικὴ ὄξια εἰς ἑκατομύρια αργύρων.
	Ζ'.	Ζ'.	
1493—1520 . . .	5800	47000	30,4
1521—1544 . . .	7460	90200	44,7
1545—1560 . . .	8510	341600	98,6
1561—1580 . . .	6840	299500	90,2
1581—1600 . . .	7380	418900	118,6
1601—1620 . . .	8520	422900	123,4
1621—1640 . . .	8300	393600	116,4
1641—1660 . . .	8770	366300	111,6
1661—1680 . . .	9260	337000	106,8
1681—1700 . . .	10765	341900	113,1
1701—1720 . . .	12820	355600	123,3
1721—1740 . . .	19080	431200	161,5
1741—1760 . . .	24610	533145	203,3
1761—1780 . . .	20705	652740	216,5
1781—1800 . . .	17790	879060	256,8
1801—1810 . . .	17778	894150	260,1
1811—1820 . . .	11445	540770	159,7
1821—1830 . . .	14216	460560	151,4
1831—1840 . . .	20289	596450	202,5
1841—1850 . . .	54759	780415	362,2

1) Πιθάκη = τὸ κοινῶς λεγόμενον βαρέλιον ἢ βουτίον (βυτίον).

2) Λεπτομερείας τῆς κατασκευῆς μετὰ διαγράμματος τῶν κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1892 — 93 χρησιμοποιοθέντων πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου πλοίων ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως (16|28 ἰανουαρίου ε. ε.) ἐν τῇ «Nature» ὁ κ. Max de Nansouty.

1851—1875

1851—1855 . . .	197515	886115	877,6
1856—1860 . . .	206058	904990	911,2
1861—1865 . . .	198207	1101150	882,6
1866—1870 . . .	191900	1339085	958,9
1871—1875 . . .	170675	1969425	1025,9 1

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρου πίνακος ἐπιτεταί, ὅτι καθ' ἄπασαν τὴν μακρὰν ταύτην περίοδον τῶν 382 ἐτῶν, τὸ μὲν ὀλικὸν ποσὸν τοῦ ἐξορυχθέντος χρυσοῦ ἀνῆλθεν εἰς 9453345 γγ., ἀξίας 32573 ἑκατομμυρίων φράγκων, τὸ δὲ τοῦ ἀργύρου ἀνῆλθεν εἰς 180511485 γγ., ἀξίας 40127 ἑκατομμυρίων φρ.

Τοῦ ὑπερμεγέθους τούτου ποσοῦ ἀνήκουσιν εἰς μὲν τὴν Ἀμερικὴν 26 δισεκατομμύρια (16 ἀργύρου καὶ 10 χρυσοῦ), εἰς τὴν Μεξικὴν 18 δισεκατομμύρια (ἔλασσον τοῦ 1 δισεκατομμυρίου χρυσοῦ, ἀλλὰ πλέον τῶν 17 ἀργύρου), εἰς τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας 8 δισεκατομμύρια (ὡν τὰ 7 χρυσοῦ), ἤτοι ἐν συνόλῳ περὶ τὰ 53 δισεκατομμύρια (73 %) προέρχονται ἐκ τῆς νέας ἡπείρου.

Ἀπὸ δὲ τῆς ἐν Καλιφορνίᾳ (1848) καὶ ἐν Αὐστραλίᾳ (1851) ἀνακαλύψεως τῶν νέων στρωμάτων τοῦ χρυσοῦ, ἡ ἐτησίᾳ παραγωγὴ, ἥτις πρότερον σπανίως ὑπερέβαινε τὰ 200 ἑκατομμύρια φράγκων, προσήγγισε καὶ ὑπέβη ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν τὸ δισεκατομμύριον, ἦδη δὲ, πλεονάζοντος τοῦ ἀργύρου ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, ἡ ἀξία αὐτοῦ βαθυρῶδιν μειοῦται καὶ ἡ ἀνωτέρω σημειωθεῖσα ἀναλογία τῶν ἀξιῶν τῶν δύο τιμῶν μετάλλων κατέστη πλέον καθαρώς ὀνομαστική.

Ὁ ἐπόμενος πίναξ περιλαμβάνει τὴν ὀλικὴν ἐτησίαν παραγωγὴν τῶν μετάλλων τούτων δι' ἕκαστον τῶν ἐτῶν τῆς δευτέρας περιόδου, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1876 μέχρι τοῦ 1892.

"Ἀργυρος.

Χρυσός.

Ἔτη.	Νομισματικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἀξία.		ἑκατομμ. φρ.	
	Νομισματικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἀξία.	ἑκατομμ. φρ.	Νομισματικὴ ἀμερικανικὴ ἀξία.	ἑκατομμ. φρ.
1876 . . .	537,3	453,9	405,8	
1877 . . .	590,7	419,7	389,8	
1878 . . .	646,6	492,2	438,6	
1879 . . .	564,8	497,4	432,0	
1880 . . .	551,8	501,0	413,7	
1881 . . .	533,7	528,5	465,2	
1882 . . .	528,5	611,4	509,0	
1883 . . .	494,3	597,4	512,9	
1884 . . .	526,9	546,6	470,6	
1885 . . .	561,7	614,0	505,5	
1886 . . .	549,2	624,9	480,7	
1887 . . .	547,7	643,9	487,2	
1888 . . .	570,5	729,0	530,0	
1889 . . .	639,8	840,2	607,6	
1890 . . .	587,1	892,4	724,7	
1891 . . .	624,4	967,5	739,3	
1892 . . .	677,8	1018,7	689,4	
ἄθροισμα	9702,8	10978,7	8832,0	

1) Ἡ ἐν τῷ ἀνωτέρω πίνακι μετατροπὴ τῶν βαρῶν εἰς φράγκα ἐγένετο ἐπὶ τῆ βάσει τῆς νομίμου ἀναλογίας 15 1/2 ἀργύρου πρὸς 1 χρυσοῦ, ἥτις διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ μέχρι τῆς σήμερον καὶ εἶνε ἡ καταλληλοτέρα πείσις ἄλλης εἰς τὴν σύγκρισιν τῶν ἀξιῶν κατὰ διαφόρους ἐποχάς. Κατὰ ταύτην τὸ μὲν γγ. τοῦ

Ἐὰν ἦδη ἐπὶ τῆ βάσει τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ πίνακι ἀριθμῶν ἀναζητήσωμεν τὴν δι' ἕκαστον τῶν ἐτῶν τούτων ἀντιστοιχοῦσαν ἐμπορικὴν ἀξίαν τοῦ ἀργύρου πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἀμερικανικὸν νομισματικὸν σύστημα ἀξίαν τοῦ αὐτοῦ μετάλλου, εὐρίσκωμεν τοὺς ἐπομένους ἀριθμούς, οἵτινες δεικνύουσιν ὅτι βεβαίως ἐπὶ μᾶλλον αὐξοῦσα ἢ μεταξὺ τῶν ἀξιῶν τούτων διαφορά καθ' ὅσον αὐξάνει καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ἐξορυσσόμενου ἀργύρου.

Ἔτη.	ἑκατομμ. φρ.	ἑκατομμ. φρ.	ἑκατομμ. φρ.
1876	89	1885	82
1877	93	1886	77
1878	89	1887	75
1879	87	1888	72
1880	88	1889	72
1881	88	1890	81
1882	83	1891	76
1883	86	1892	67,6
1884	86		

ΗΛ. Γ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΛΟΥΔΩΒΙΚΟΥ Β' ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ.—ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.—Οἱ Υφάνται (Tisserands), ἐπὶ Gerha d. Hau, tmanu.—ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἐπειδὴ πολλὰ τὰ μυθώδη ἐφέροντο περὶ τῶν θεατρικῶν ἰδιαιτέρων παραστάσεων, ἃς διέτασεν ὁ βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος ὁ Β', ὅπως χάριν αὐτοῦ καὶ μόνου δίδωνται εἴτε ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτοῦ θεάτρῳ εἴτε ἐν τῷ Residenz-Theater τῆς πρωτεύουσας αὐτοῦ, ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Καθολικῇ ἐφημερίδι τοῦ Μονάχου (Münchner Allgemeine Zeitung) δι' ἐπανειλημμένων φύλλων πραγματεία περὶ τῶν παραστάσεων τούτων ὑπὸ Fresenius, ὅπως ὑπερασπίσῃ τὸν βασιλεῦσα αὐτοῦ κατὰ τῶν ἀδικῶν μομφῶν ἃς αὐτῷ ἀπνύθουν. Νῦν τὸν Δία δὲν ἔχει ἄδικον! Ἄλλὰ κατὰ πόσον ἐπέτυχεν: Ἰδοὺ τὸ ζήτημα. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ ἀειμνήστος ἐκεῖνος ἡγεμῶν, ἦν φύσις τὰ μάλιστα καλλιτεχνικὴ, ἀξιος διάδοχος Λουδοβίκου τοῦ Α' ἐν τούτῳ. Καὶ ἡ μανία δ' αὐτοῦ ἦν ἐπίσης καλλιτεχνικὴ, ἐφ' ᾧ καὶ δικαίως, ὡς λέγει ὁ Φρεζένιος, ἠγαπάτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, τοῦ ἐπίσης καλλιτεχνικῶς μεμορφωμένου. Ὁ βασιλεὺς ἐπεθύμει τὴν ἀναβίωσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς διακεκριμένων τινῶν ἐποχῶν, μὴ ἐπιθυμῶν δὲ νὰ διαταροῦσθετε ὑπὸ τοῦ θορύβου καὶ τῆς ματαίας περιεργείας τοῦ δημοσίου, ἤρχετο μόνος εἰς τὸ βασιλικὸν θεωρεῖον, ἵνα ἀκούσῃ τὸ δράμα οὗ τὴν διδασκαλίαν διέταξεν. «Ὁ βασιλεὺς, λέγει ὁ Fresenius, ἐν γένει παρὶστὰτο μόνος ἐν ταῖς παραστάσεσιν, ἐκάθητο ἐν τῷ μεγάλῳ κεντρικῷ θεωρεῖῳ, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν μετέβαινε εἰς τι πλάγιον θεωρεῖον ὅπως κάλιον ἐξετάζῃ τὴν διακόσμωσιν καὶ κρεῖττον ἀντιλαμβάνεται πάντων. Συνέβη πολλάκις νὰ διατάξῃ τὴν κίμυδος ἀργύρου ὑπολογίζεταί ἀντὶ 222,22 φρ., τὸ δὲ γγ. τοῦ χρυσοῦ ἀντὶ 344,44 φρ.

επανάληψιν κατὰ τὰ διαλείμματα ἀρκετῶν φωτογεννημάτων, ἅτινα ἰδιαιτέρως προὔξενυσαν αὐτῷ ἐντύπωσιν». Ἔστιν ὅτε προσεκάλει τινὰς εἰς τὸ θέατρον, οἷον τὴν πριγκίπισσαν Grisele (σύζυγον τοῦ πριγκίπου Λεοπόλδου), πρὸς ἣν ἔτρεφε ζωγράφου συμπάθειαν καὶ ἦν λίαν ἐξετίμα, συγγραφεὺς τινὰς καὶ τὸν ὑποκριτὴν Ἰωσήφ Καϊντ. Κατ' ἀρχὰς ἔνιοι, σχεδὸν ἔχοντες πρὸς τὸ θέατρον, παρευρίσκοντο ἐν ταῖς παραστάσεσι, καθήμενοι κάτωθεν τοῦ βασιλικοῦ θεωρείου καὶ οὕτως ὥστε νὰ μὴ ὄσιν ὁρατοὶ τῷ βασιλεῖ, ἀλλὰ ἡ μικρὰ αὐτῆ ἐξαιρέσις τοῦ κανόνος ἦρθη εἰτα ἀποσταλέντων τῶν προνομιούχων τούτων εἰς τὰ παρὰ κτήνια.

«Ὁ βασιλεὺς ἀπετέλει ἐν γένει «δημόσιον» λίαν εὐνοῦν τοῖς καλλιτέχναις, ἀλλ' ἀπῆται καὶ παρ' αὐτῶν σοβαρὰν μελέτην. Πρὸ τῆς διδασκαλίας τοῦ δράματος ἀνεγίνωσκεν αὐτὸ μετὰ προσοχῆς, τὰ δὲ κλασικὰ καὶ ἰδιὰ τοῦ Σιλλέρου ἐγίνωσκε σχεδὸν πάντα καὶ ἀπεμνημόνευεν. Οὕτως ἐδημίου καὶ τὸ ἐλάχιστον σφάλμα ὑποκριτοῦ ἀμελετήτου πως, συχνάκις δὲ διημύνηε τῷ τοιοῦτῷ ὑποκριτῇ ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς ὀφείλει κάλλιον νὰ μελετᾷ. Οὐδαμῶς δὲ ἦν φειδωλὸς δειγμάτων εὐνοίας, δι' ἐπὶ τούτῳ ἀπεσταλμένων εἰς τὰ παρὰ κτήνια ἐξέθεραζε τοῖς καλλιτέχναις τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ καὶ ἀντήμειβεν αὐτοὺς ἀληθῶς βασιλικῶς».

Ἡ διευθέτησις τῆς σκηνῆς (*mise en scène*) πάντων τῶν δραμάτων ἦν λαμπρὰ ἐν τῷ βασιλικῷ θεάτρῳ. Πολλὰ δὲ διακομμίσεις εἰδὴν ἀξιωματικῶν. Αἱ ἐλάχιστα λεπτομερειαὶ ἐγίνοντο τὸ θέμα λεπτομερῶν ἐρευνῶν. «Ἀναμνησκόμενοι, λέγει ὁ Fresenius, ὅτι ἡμέραν τινὰ, προκειμένου νὰ διδαχθῆ ὁ Αἰὼν μεγάλου βασιλέως (*le siècle d'un grand roi*), ὁ διευθυντὴς τῆς σκηνῆς συναντήσας με καθ' ὁδὸν ἠρώτησέ με ἂν δύναμαι νὰ παράσχω αὐτῷ ἱστορικὰς λεπτομερίας περὶ τῶν χαρτοπαιγνίων ἃ ἦσαν ἐν χρήσει ἐν τῇ αὐτῇ τῶν Βερσαλλιδῶν. Ἐφωτίσθη δὲ περὶ τούτου μετὰ ἐπιπόνοῦς ἐρεῦνας».

Εἰ καὶ ὁ φιλόμοσος ἄρχων τῆς Βαυαρίας οὐδαμῶς περιεφρόνη, ἀλλὰ τούναντιον ἔτιμα, τοὺς καλλιτέχναις τῆς πρωτεύουσας αὐτοῦ, ἐν οἷς ἦσαν καὶ κράτιστοι, ὡς ὁ Καϊντ καὶ ὁ Possart, οὐδαμῶς οὐκ ἤπτον ἐφείδετο δαπάνης ὅπως ἐλθῶσιν εἰς Μόναχον μεγάλοι καλλιτέχνηται. Ἡμέραν τινὰ προσεκάλεσε τὴν Πάττην, ὅπως ἐλθοῦσα ἦσθ αὐτῷ κατὰ τὴν μουσικὴν τοῦ Wagner, ἀλλ' αὐτὴ ἠρηγόσατο, λέγουσα ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ ψάλῃ ἐν αἰθούσῃ κενῇ. Τοιοῦτον τι συνέβη καὶ τῇ κυρίᾳ Wolter, τῇ ἐξόχῳ βιενναῖα τραγωδῶ, τοῦλάχιστον τοιοῦτον τι διηγῆθη ἀκαίρως αὐτῇ πρὸς πειρασμὸν τῶν Βαυαρῶν ἐν γένει καὶ τοῦ Fresenius ἰδιὰ. Λουδοβίκος ὁ Β', ὅστις ἦν θαυμαστὴς τοῦ *Neveu de Rameau*, ἔργου τοῦ γαλάτου Diderot, ἐτέρπετο ἐπίσης ἀκούων τὸ δράμα ὅπερ ὁ Brachvogel διέπλεσεν ἐξ αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *N a r κ ι σ σ ο ς*. Προσεκάλεσε δὲ τὴν κυρίαν Wolter ὅπως ἐλθοῦσα διδάξῃ ἐκ τῶν τοῦ δράματος προσώπων τὴν μαρκισσὴν Pompadour. Ἡ ὑποκριτοῖα ἐδέξατο τὴν πρόσκλησιν καὶ ἔρχεται εἰς Μόναχον ἐν μεγάλῃ παρατάξει, φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς ἐν ταῖς ἀλλοδαπῶν ἀποσκευαῖς καὶ μακρὸν ἀνάκλιτρον. Περὶ τῆς χρήσεως αὐτοῦ ἐρωτηθεῖσα ἡ διάσημος ὑποκρι-

τρια εἶπεν ὅτι τὸ ἐπιπλὸν ἐκεῖνο ἦν ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον ὅπως διδαχθῆ τὸ πρόσωπον τῆς κυρίας Pompadour. Οὐδαμῶς δὲ ταύτης ἐννοούσης ν' ἀποχωρισθῆ αὐτοῦ, ἐδέσσε νὰ εἰπωσὶ τὸ πρᾶγμα τῷ βασιλεῖ. Οὗτος κατηναχαριστήθη καὶ ἔγνω ν' ἀποδείξῃ τὴν εὐχαριστήσιν αὐτοῦ τῇ καλλιτέχνιδι. Μεθ' ὅλα ταῦτα, αὐτὴ ἐπανελθοῦσα εἰς Βιέννην ἐσπευδε μεμφομένη τὸν μόνον θεατὴν αὐτῆς καὶ ἐξηγεῖτο τοῖς φίλοις αὐτῆς ὅπόσον ὑπέφερον εὐρισκομένη πρὸ ἔκτενοῦς αἰθούσης ἀσθενῶς φωτιζομένης ἐν ἧ ὕδρην ἀνθρώπινον πρόσωπον διεκρίνα. Βεβαίως ἀφοῦ πρὸ ἀραιοῦ ἀκροατηρίου καὶ οἱ ἐξοχώτεροι τῶν ὑποκριτῶν ὑποφέρουσι καὶ ἐνηρεάζονται ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ παρίστανται κατώτεροι ἑαυτῶν, οὐκ ἦν δυνατόν ὅπως μὴ καταληθῆ ὑπὸ ἀθυμίας καὶ ἡ κατὰ τινὰς κράτιστη τῶν τραγωδῶν τῶν νῦν χρόνων, ἡ μεγάλη Wolter, ἐν αἰθούσῃ κενῇ. Πλήθουσα αἰθουσα ἐπιφέρει ζῶν τῶς ἐπὶ τῆς σκηνῆς καλλιτέχναις καὶ ἀναδείκνυσιν αὐτοὺς, τοῦτο δὲ συμβαίνει καὶ τοῖς ῥητορῶν.

Ἐγένετο πολὺς λόγος περὶ τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ βασιλέως τοῦ νὰ διατάξῃ ἡμέραν τινὰ νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀληθὲς ὕδωρ, πρὸς πιστὴν ἀπομίμησιν τῆς βροχῆς. Ὁ κ. Fresenius ποιεῖται ἡμῖν γνωστὸν ὅτι διὰ τινος εἰδικῆς ὁπῆς αἱ σταγόνες τοῦ ὕδατος ἐπιπτον εἰς τὰ ἐμπροσθεν τῆς σκηνῆς, σχηματίζουσαι οὕτω καταπέτασμα (*rideau*) μέσῳ τῆς αἰθούσης καὶ τῶν ὑποκριτῶν, μὴ προσβάλλουσαι δ' αὐτοὺς.

Ἀληθῶς εἰπεῖν πολλὰ τῶν μυθολογηθέντων περὶ τοῦ Λουδοβίκου Β' ἀεῖλεν ὁ πιστὸς αὐτῷ θεράπων Fresenius, ἀλλ' οὐκ ἤπτον παραμένονσὶ τινὰ ἐξ ὧν σημειούμεθα τόδε, ἀρνούμενοι αὐτὸ ἐκ τοῦ Wach (Κυανὴ Ἐπιθεώρησις). Σοφὸς τις ποιητὴς καὶ καθηγητὴς διαμένων εἰς τὰ βόρεια τῆς Πρωσίας λαμβάνει ἡμέραν τινὰ πρόσκλησιν τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας ὅπως ἄψηται τῆς εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν φράσιν, ἀγοῦσης ἄνευ βραδύτητος καὶ ἐλθὼν ἀναγνῶ αὐτῷ μίαν τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἐποποιῶν. Ἀναχωρεῖ καὶ μετὰ τριακοντάωρον διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ὁδοπορίαν ἀφικνεῖται εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Μονάχου, ὅποθεν αὐλικὴ ἀμαξα ἀναμένουσα αὐτὸν ἔφερε περὶ τὴν τρίτην ὥραν τῆς πρωίας εἰς βασιλικὸν μέγαν. Ἐμφανίζεται δ' ἀμέσως ὁ Λουδοβίκος ὅπως ἀκούσῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐποποιίας. Ὁ δυστυχὴς ποιητὴς, πεινασμένος ἐννοεῖται, ἐξήτησε νὰ ψάγῃ τι πρὸ τῆς ἀναγνώσεως. Ὁ Λουδοβίκος συγκατατίθεται. Ὁ ποιητὴς γευματίσας ἐδῆλωσεν ὅτι εἶνε ἔτοιμος, ἀλλὰ τότε ὑπασπιστὴς τοῦ βασιλέως ὀδηγεῖ αὐτὸν μετὰ σεβασμοῦ εἰς τὸ ἱματιοφυλάκιον, ἀπὸ τούτου εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν, ἀφ' οὗ ὁ ταλαίπωρος ἐκφευδονίζεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ χωρὶς νὰ εἰπῇ οὐδὲ μίαν λέξιν. Φαίνεται ὅτι ὁ Λουδοβίκος ἠρέσθη ἰδὼν πεινασμένον ποιητὴν. Καὶ δὲν ἦτο ἀρκετὸν ;

Ἐν τῷ περιβοήτῳ ἡδὴ Ἐλευθέρῳ-Θεάτρῳ ἐν Παρισίοις, ὅπερ ὡς καὶ ἡ ἐπωνυμία αὐτοῦ φανεροῖ ἀναδιδάξῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ τὸ πλεῖστον ἐλευθεριάζοντα δράματα καὶ ἀποτασθέντα τῶν περὶ καλοῦ ὀρθῶν ἰδεῶν, ἐδιδάχθη κατ' αὐτὰς γερμανικὸν ἔργον, δράμα πεντάπρακτον τοῦ Gerhardt Hauptmann ἐπιγραφόμενον οἱ Ὑ φ ἄ ν τ α ι (*Tisserands*) κατὰ μετὰφρασιν εἰς τὴν γαλλικὴν τοῦ Ἰωάννου Thoret.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὰ τῆς νεωτέρας ὀχολῆς, ἰδίᾳ γερμανικῆς, κοινωνιστικὰ δράματα, προὐκάλεσε δ' οὐκ ὀλίγον θόρυβον οὐ μόνον ὅτι προέβηται ἐκ τῆς τευτονίδος χώρας, ἀλλὰ καὶ ἔνεκα τῆς διηκουσίης ἐν αὐτῷ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους—ἐπιτραπή-πω ἡμῖν ὁ πλεονασμὸς—ιδέας, τῆς καὶ μόνης, πρὸς ἣν καὶ ἡ λογοκρισία ἔτεινε τὸ οὖς λίαν. Ὑπὸ τεχνικὴν ἐποψὴν κατεκρίθη σφόδρα ὑπὸ τῆς κριτικῆς πάσης. Ἡ δεσποζούσα ιδέα, ἡ καὶ μόνη, εἶνε ὅτι ὁ ἐργάτης εἶνε δεινῶς δυστυχῆς, ὅτι οὐδὲ τὰ πρὸς τὸ τρῶγειν κερδίζει, ὅτι ὅταν ὁ ἄνθρωπος πάσχη πράττει πολλὰ τὰ κακά.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Ἄσμενοι ἀνέγνωμεν ἐν τῇ Θεατρικῇ καὶ Μελοδραματικῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν Μεδιολάνων πολλὰ τὰ ἐπαινετικὰ περὶ τοῦ γνωστοῦ ὁμοεθνοῦς ὑψιφώνου κ. Ἰωάννου Ἀποστόλου, ὃν ἐνθυμῶνται βεβαίως οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται, ἀποτελέσαντα μέλος τοῦ ἀτυχῶς διαλυθέντος Μελοδραματικοῦ θιάσου. Ταῦτα δ' ἐγράφησαν, ἐκτελεσθείσης ἐν Γενούῃ τῆς *Cavalleria Rusticana* τοῦ Mascagni, ἧς μετέσχεν ὁ κ. Ἀποστόλου, ἐν τῷ ἸΘ' Αἰῶνι τῆς πόλεως ταύτης, ἐξ οὗ ἡ τῶν Μεδιολάνων Ἐπιθεωρήσις παρελαβεν αὐτά. Ἡ φωνὴ αὐτοῦ κρίνεται ὡς ὠραία, ἀνθηρὰ (*fresca*), συμπαθῆς καὶ καλῶς κερωματισμένη. Ἰδίᾳ δὲ ἡ *Siciliana* ἐψάλη ὑπ' αὐτοῦ μετ' εὐκολίας καὶ τὰ μάλιστα ἐπιτυχῶς ἀποδείξασα τὴν λεπτὴν τέχνην τοῦ ὄψιφώνου.

— Οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸ παρὶν θέρος ἀφθονίαν ἔχουσι θεαμάτων, διότι παρ' αὐτοῖς θὰ διδάσκωσι τρεῖς ἑλληνικοὶ θιάσοι καὶ εἷς ἰταλικός, ὡς ἑξῆς:

Ἐν τῷ θεάτρῳ Ὀμονοίας, διδάξει ὁ θιάσος Μένανδρος τῶν ἀδελφῶν Ταβουλάρη, συμπραττούσης αὐτῷ τῆς ἡμετέρας συμπολιτίδος δεσποινίδος Αἰκατερίνης Βερώνη. Περὶ τῆς καλλιτέχνης ταύτης, διδάχασθαι καθ' ὅλον τὴν μάϊον ἐν Βόλῳ διακοφάσης δὲ μόνον τὰς παραστάσεις αὐτῆς ὅπως, ἐλθοῦσα εἰς Ἀθήνας, παρακολούθησεν τῇ Σάρρα, ἀναγινώσκουσα τὰ ἐξῆς ἐν τῇ Νέξ. Ἐφημερίδι Ἀθηνῶν: «Προχθὲς (16 μαΐου) εἶχε τὴν εὐεργετικὴν τῆς ἐν Βόλῳ ἡ καλλιτέχνης δεσποινίδος Βερώνη διὰ τοῦ ὠραίου δράματος Ἀδριανῆ Ἀκουθέρ. Τηλεγράφημα ἀνήγγειλε τὴν ἔξοχον ἐπιτυχίαν τῆς παραστάσεως ὡς ἑξῆς: «Τιμητικὴν ἑσπερίδα καλλιτέχνης δεσποινίδος Βερώνη ἀνελαβε» δῆμαρχος μετ' ἐγκρίτων Βόλου. Ἐδιδάχθη Ἀδριανῆ Ἀκουθέρ. Σκηνὴ ἐκαλύφθη ἀνέμων, στεφάνων καὶ πολυτίμων ἄφρων. Πρωτοφανὴς ἐνθουσιασμός. Ἐπιτυχία ἑκτακτά». Ἡ ταῦτα γράφουσα ἐφημερίς παρατίθησι καὶ ἀπόσπασμα ἐφημερίδος τοῦ Βόλου ἐνθουσιάζεσθαι ὁμιλοῦσης περὶ τῆς παραστάσεως.

Ἐν τῷ θεάτρῳ Παρὰ δέισψ, ὁ θιάσος Αἰσχύλος, ἐν ᾧ πρωταγωνιστεῖ ἡ κυρία Ε. Παρὰσκουπούλου.

Ἐν τῷ θεάτρῳ Τσόχα ὁ θιάσος Καρδοβίλη καὶ Παντοπούλου, ἰδίως μελοδραματιῶν.

Ἐν τῷ θεάτρῳ Φαλήρου, ἰταλικὸς μελοδραματικὸς θιάσος. Σὺν τούτοις ὅμως ἐν Ἀθήναις θὰ ὑπάρχωσι καὶ δύο ἰσποδρόμια, ἐν γαλλικῶν καὶ ἐν ἰταλικῶν, καὶ ἅμα ὁ θιάσος τῶν Ἀθαρίων Ζικ-Ζάκ, ὃν εἶχμεν ἐνταῦθα, καὶ τὸ θηριοτροφεῖον Μοντενέγρου.

— Ἐγράψαμεν ὅτι κατὰ τὴν 10ην ἰουλίου μεταβαίνει εἰς Λονδῖνον ἐν σωματί καὶ ἐπιστήμῳ ἡ Γαλλικὴ Κομωδία. Ὁ οἰ-

κος τοῦ Μολιέρου ποιήσεται ἑναρξίν τῶν παραστάσεων αὐτοῦ τῇ 12 ἰουλίου (ν. χ.), διδάξει δὲ ἑπτάκις τῆς ἑβδομάδος, κατὰ σάββατον δις, ἐν ἡμερίδι καὶ τῇ ἑσπέρᾳ, ἧτοι τριακοντάκις καθ' ὅλον τὴν μῆνα καθ' ὃν θὰ μείνη ἐν τῇ ἀγγλικῇ πρωτεύουσῃ. Ἡ πρώτη παράστασις ἔσται πανηγυρικὴ, καθ' ἣν ἡ δεσποινὶς Reichemberg θὰ εἴπῃ ἐπίκαιρον ποίημα ἐπιγραφόμενον Χαίρεισι μὲν εἰς τὸ Λονδῖνον (*Salut à Londres*).

— Ἐν Λονδίνῳ διδάσκει νῦν μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας ἡ κυρία Leonora Duse, ἡ διάσημος ἰταλὶς καλλιτέχνης ἡ ἐπονομαζομένη «ἡ ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων Σάρρα». Ἐδίδαξε δὲ τὴν *Dame aux Camélias*, τὴν *Fédora* καὶ πρωτηγωνίστησεν ἐν δραματικῇ διασκευῇ τῆς *Cavalleria Rusticana*.

— Ἐδιδάχθη ἐν Μεδιολάνῳ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου Dal Verme λυρική τραγωδία ἐπιγραφομένη *Spartaco* ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς διευθυντοῦ τοῦ Ὑδρίου τῆς Ναπολέως Pietro Platania. Ἡ λυρική αὕτη τραγωδία ἐστέφη ὑπὸ ἐκτάκτου ἐπιτυχίας, ἀνεδείξε δὲ τὴν μουσουργὴν αὐτῆς.

— Ἐν Λονδίνῳ ἐγένετο παρωδία τῆς *Cavalleria Rusticana*, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Chevalerie costerana*.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΑΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Καίτοι ἀναμφιβόλως ἤγγισε λίαν εἰς τὸ τέρμα αὐτῆς, οὔπω ὅμως ἔληξεν ἡ ἐν Ἑλλάδι οἰκονομικὴ καὶ ἡ ταύτη ἀναποσπαστῶς συννημένη πολιτικὴ κρίσις, ἡ διὰ τῆς ἀπροδοκίτου παραιτήσεως τοῦ κ. Τρικοῦπτι ἐνδικήσασα καὶ τοσαῦτα οἰκονομικὰ ναυάγια ἐπενεγικοῦσα.— Ἡ τῶν κ.κ. Σωτηροπούλου καὶ Πάλζη κυβέρνητις, πᾶν καταβάλλουσα ἀναντιρροπῶς σθένος πρὸς τὴν κατὰ τὸ δυνατόν αἰσθίαν διεξαγωγὴν τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῇ ἔργου, ἀφίκετο εἰς τὴν διατύπωσιν οἰκονομικῆς τινος συμβάσεως, ἥς ἡ ὑπογραφή ἀναμένεται ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν.— Τὸ διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης διομολογούμενον δάνειον ἑκατὸν ἑκατομμυρίων δὲν συνάπτεται βεβαίως ὑπὸ τοῖς ἀρίστους τῶν ὄρων, οὓς ἠδύνατο γὰρ ποθεῖν πᾶς ἐπιθυμῶν τὴν διαρκῆ καὶ ὀριστικὴν ἐπὶ τέλους ἀνορθωσιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ βασιλείου· φαίνεται ὅμως—διότι οὔπω ἐγγνώσθησαν αἱ λεπτομέρειαι—ὅτι ἀποτελεῖ πᾶν ὅ τι ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσεσιν ἠδύνατο γὰρ ἐπιτευχθῆ πρὸς παρασκευαίαν τελειοτέρας ἀνορθώσεως.—Τοῦτου ἔνεκα δὲν δυνάμεθα γὰρ μὴ ἀποδοκιμάσωμεν τὸν ἀμειλίκτον καὶ ἐμπαθῆ πόλεμον, ὃν ὁ ἀντιπολιτευόμενος τῶν Ἀθηνῶν τύπος κατὰ τὰς ἐμπνευσθεῖς τῶν ἡγετῶν τῶν ἀντιπολιτευτικῶν μερίδων διεξάγει κατὰ τῆς οἰκονομικῆς ταύτης ἐπιχειρήσεως, ἥτις ἐπὶ τέλους εἶναι τι πάντοτε, πάντοτε δὲ προτιμότερον τοῦ μειδενός.— Ὡς πρὸς τὸν ἀντιδυνταγματικὸν χαρακτῆρα, ὃν ἡ ἀντιπολιτεύσις ἀνευρίσκει ἐν τῷ τρόπῳ τῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως, νομίζομεν ὅτι ὁ περὶ τούτου λόγος ἀποτελεῖ ἀκαιρίαν, ἢν ἀνάγκη γὰρ ἐπισκοπεῖται τις ὑπὸ πυκνῆς ἀχλύος φιλαυτίας καὶ φιλαρχίας, ἵνα μὴ διαβλέπη. Ἐπειτα, ὑπάρχοντος τοῦ ὄρου τῆς ἐπιφυλάξεως τῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὀριστικῆς κυρώσεως, ἅπας ὁ πάταγος μάταιον τι φαίνεται καὶ κενόν.

Οὐδὲ τὸ γενικὸν ἀποτέλεσμα τῶν ἐν Σερβίᾳ βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἠλλοίωσε κατὰ τι τὸν ὑπὸ τῶν μερικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος προαγγελθέντα, καθ' ἃ ἐν τῷ τῆς παρελθούσης κυριακῆς φύλλῳ ἐγράφημεν, μέγαν θρίαμβον τῶν ριζοσπαστικῶν· ἡ νίκη μάλιστα εἶναι τοσοῦτον κραταιά — ριζοσπαστικοὶ 120, προοδευτικοὶ 10 καὶ φυλεῦθερος 1, ψηφισάντων 203,932 ἐκλογέων ὑπὲρ τῶν ριζοσπαστικῶν, 26,016 δὲ ὑπὲρ τῶν προοδευτικῶν — ὥστε οὐ μόνον ἀπολύτως ἐκτός μαχρῆς ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐτέθησαν αὐθις οἱ ἐσωτερικοὶ ἀντίπαλοι τῆς τροπαιοῦχου μερίδος, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ πολέμιοι τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς μερίδος ταύτης ἀναγκάζονται, τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιοῦμενοι, νὰ πλάττῳνται εὐαρέσκειαν πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα καὶ νὰ κηρύττωσιν ὅτι ἡ ἐν τῷ σερβικῷ βασιλείῳ ἐπιγενομένη ἄρτι μεταβολή, μεταβολή κατ' ἀλήθειαν πρόρριζον ἀνασπάσασα πᾶσαν ἐλπίδα, ἐρεισθεῖσαν ἐπὶ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ τῶν φιλελευθέρων κόμματος, οὗτω θερμὰς ἀλλὰ καὶ ἴσα παραλόγως συγκεντρώσαντος τὰς αὐτροσυγγρικὰς συμπαθείας, κατ' οὐδὲν ἦψατο τοῦ ἐν τῇ ἰλλυρικῇ χερσονήσῳ γούτρου τῆς διαδικῆς μοναρχίας, μόνον τρεφούσης πόθον τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῶν λαῶν τοῦ Αἴμου. — Ὅπως δὴποτε τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι διὰ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐκλογῶν τούτων πρὸς τῷ ὅτι καιρίον ὑπέστη τραῦμα ἡ ἐν Σερβίᾳ αὐτροσυγγρικὴ ἐπιρροή, μάτην ἐλπίδα ἀναβίωσιν διὰ τῆς αὐθαιρέτου ὑπὲρ τῶν φιλελευθέρων πολιτείας τοῦ κ. Ρίστιτς, παγιοῦται ὀριστικῆ τις ἐν τῇ χώρᾳ πολιτικὴ κατάστασις, πληρέστατα ὑπὸ τοῦ σερβικοῦ λαοῦ ἐπιδοκιμασθεῖσης τῆς προσφάτου ἐνεργείας τοῦ νεαροῦ βασιλέως. — Σχετικῶς πρὸς τὴν ἀπέναντι τῆς Ρωσίας θέσιν τοῦ βασιλείου, ἡ τῆς βασιλομήτορος πρόσκλησις, ὅπως διέλθῃ χρόνον τινὰ ἐν τοῖς ἀνακτόροις Πετρούπολεως, καὶ ὀριστικὸς παρὰ τῆ αὐτῆς τοῦ τσάρου διορισμὸς ὡς πρεσβευτοῦ τοῦ κ. Πάσιτς, ἴσως δὲ καὶ ἡ ἀνασῦστασις τῆς ἐν Μαυροβουνίῳ σερβικῆς πρεσβείας ἀποτελοῦσι στοιχεῖα, ἐξ ὧν εἰς πολλὰ δύναται τις νὰ προβῆ συμπεράσματα.

Τὸ ὑπουργεῖον Καταρτῆς, νικηφορῆσαν κατὰ τῶν ποικίλων καὶ ὀρμητικωτάτων πολλὰκις ἐπιθέσεων τῆς ἀντιπολιτεῦσεως, ἐπέρανε τὴν ἐπιψηφίσιν τῶν διαφόρων νομοσχεδίων αὐτοῦ, ὧν τινὰ πράγματι σπουδαιότατα, ὡς ὁ ἐκπαιδευτικὸς νόμος, ὁ περὶ τῶν ἀγροτικῶν συμβολαίων, ὁ περὶ τοῦ κλήρου, ὁ περὶ δημοτικῶν τελῶν, ὁ περὶ ὑγειονομιῶν κλπ. πάντες σχεδὸν ἐξεγείραντας τὴν ἀντιδημοτικὴν τάξεων τινῶν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀπαξίπαντες περιβλήθησαν ὑπὸ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ κύρους μετὰ μᾶλλον ἢ ἥττον θυλλώδεις συζητήσεις καὶ ἐπεισόδια οὐκ ἀνάξια λόγου ἐκτός τοῦ βουλευτηρίου. — Τὸ βασιλικὸν διάγγελμα, τὸ κηρύττον τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς συνόδου, ἀπαριθμοῦν τὰ ἐπιψηφισθέντα νομοσχεδία, ἐκφράζει τὴν εὐαρέσκειαν μὲν τοῦ Στέμματος ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐπιειχθεῖσῃ φιλοπονίᾳ, τὰς εὐχαριστίας δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὑποδοχῇ, ἧς παρὰ τῷ ρουμανικῷ λαῷ ἔτυχε τὸ νεοστεφῆς τῶν διαδόχων τοῦ θρόνου ζεύγος. — Ἐν ἴσως δὲν εὐπρεπέστερῳ βασιλεῖ Καρόλῳ, ἡ μικρὰ πρόσδος ἦν κατὰ τὴν ὁμολογίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ κόμματος Καλνόκκι εἰδείξαν

αὶ πρὸς διομολόγησιν αὐτροσυγγρικῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως διαπραγματεύσεις. Ἄλλ' οἱ ἐν Βιέννῃ δὲν φαίνονται ἀπελπίσαντες, τῶν ἐλπίδων δὲ αὐτῶν ὀφείλει ἀναγκαιῶς νὰ μετέχη καὶ πᾶς φίλος τῆς πρὸς τὴν τριπλῆν σμμαχίαν προσεγγίσεως τῆς Ρουμανίας.

Ὡς πρὸς τὴν Ἑσπερίαν, τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῇ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος πολιτικῇ κινήσει κατέλαβον οἱ ἐν ταῖς συνεδρίασι τῶν ἐπιτροπῶν τῆς οὐγγρικῆς καὶ αὐστριακῆς ἀντιπροσωπείας λόγοι τοῦ κόμματος Καλνόκκι. Τούτων ὁ πρὸ τῆς οὐγγρικῆς ἐπιτροπῆς ἀπαγγελλεῖς κύριον εἶχε σκοπὸν τὴν αἰτιολόγησιν τῆς ποικιλοτρόπως ὑπὸ τοῦ ξένου τύπου σχολιασθεῖσης αὐτοκρατορικῆς πρὸς τοὺς πρέδρους τῶν ἀντιπροσωπειῶν ἀντιφωνήσεως σχετικῶς πρὸς τὴν ἐν αὐτῇ τηρηθεῖσαν ἄκραν διωπὴν περὶ τῆς τριπλῆς σμμαχίας καὶ τῶν ἰλλυρικῶν πραγμάτων· ὀλίγους ὅμως ἐπεισεν ὁ τοῦ αὐτροσυγγροῦ ἀρχιγραμματέως ἰσχυρισμὸς, ὅτι, παγιωθείσης δῆθεν ἡδὴ τῆς περὶ τοῦ εἰρηνικοῦ χαρακτῆρος τῆς σμμαχίας καὶ τῆς στερεότητος αὐτῆς πεποιθήσεως τοῦ δημοδίου, τῶν βουλγαρικῶν δὲ πραγμάτων ὁμαλῶς χωροῦντων, οὐδεμίαν ἦν χρεία εἰδικῆς ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ λόγῳ μνείας περὶ τῶν ζητημάτων τούτων, διότι τὴν μὲν περὶ τῆς τριπλῆς σμμαχίας διωπὴν εὐχερῶς πᾶς ἐξηγεῖ ἀναμνησκόμενος τὰς περὶ τῆς σμμαχίας ταύτης προσφάτους δηλώσεις τοῦ κόμματος Καπρίβη, ἀπροκαλύπτως κηρύξαντος ὅτι ἡ Γερμανία ἐν τῇ ὀργανώσει τῆς στρατιωτικῆς αὐτῆς συγκροτήσεως ὀφείλει, ὡς μὴ ὑπάρχοντας λογιζομένη τοὺς συμμάχους αὐτῆς, νὰ ἐπιτίη ἀπὸ μόνων τῶν ἰδίων δυνάμεων, ἅτε τῆς σμμαχίας ἐν τε Αὐτροσυγγαρία καὶ Ἰταλία μὴ ἀπολαουούσης τῶν λαϊκῶν συμπαθειῶν καὶ κατ' ἀκολουθίαν μὴ δυναμένης νὰ θεωρηθῆ ὡς διαρκῶς ἀσφαλοῦς, δηλώσεις κάλλιστα δυναμένης νὰ προκαλέσῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διωπὴν, δι' ἧς θ' ἀπεδίδοντο τὰ ἴσα τῆς ἐν οὐδενὶ τιθεμένοις τοὺς συμμάχους αὐτῶν. Αἱ περὶ Ρωσίας ὅμως δηλώσεις, αἰσθήματα φιλίας καὶ ἀγάπης ἐκφράζουσαι, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποπτον ἄλλως ἠράσιν τῆς ἀπὸ τῆς ρωστικῆς πολιτικῆς ἐξαρτήσεως τῆς ἀνακοπῆς τῆς περαιτέρω αὐξήσεως τῆς διδιπροφορίας περιέχουσαι, εὐπρεπέστεραν παραδόξως ἐν τε Πετρούπολει καὶ Παρισίοις, ὡς εἰλικρινῆς τροπὴ τῆς αὐτροσυγγρικῆς πολιτικῆς πρὸς συνετωτέραν ὁδὸν θεωρηθεῖσαι. Ὡς πρὸς τὸν πρὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς αὐτροσυγγρικῆς ἀντιπροσωπείας λόγον τοῦ κόμματος, οὗτος τοῦτο εἶχε τὸ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον, ὅτι ἐγνώρισεν ἡμῖν ὅτι ὡς καπνὸς διελύθησαν αἱ ἐν Βερολίῳ καὶ Βιέννῃ, συλλληφθεῖσαι ἐλπίδες περὶ ἐπιτεύξεως συνεννοήσεως πρὸς κοινὸν μερικὸν ἀφοπλισμὸν. — Ἐν Γερμανίᾳ τὰ προοίμια τοῦ μεγάλου ἐκλογικοῦ ἀγῶνος διεξάγονται ἐν σχετικῇ γαλήνῃ, ἥτις ὅμως ἄγνωστον κατὰ πόσον παραταθήσεται μετὰ τὸ γεγονός τῆς ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐργαγωγῆς ἀναφορᾶς πρὸς συλλογὴν ὑπογραφῶν ἐργατῶν καὶ εἰςκοδηματιῶν, δι' ἧς δὲ αἰτηθήσεται παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος ἡ κατάλυσις τῆς γενικῆς ψήφοφορίας. Τὸ πρᾶγμα ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσεσιν, ἐν τῇ ἐνεστώσῃ ὁμοθυμῳ σχεδὸν τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ ὀντιπολιτευτικῆ πρὸς τὰς στρατιωτικὰς μεταρρυθμίσεις θάσσει, μάλιστα δὲ πρὸ τῶν δεδηλω-

μένων διαθέσεων τοῦ αὐτοκράτορος, ὅπως πάση δυνάμει καὶ ἄκοντος τοῦ κοινοβουλίου ἐπιβάλη τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀποκρουομένου νόμου, προλαμβάνει σπουδαιότητα οὐ τὴν τυχοῦσαν, δυνάμενον διὰ τὴν ὑποτιθεμένην ἀρχικὴν πηγὴν αὐτοῦ ν' ἀποβῇ γόνιμον εἰς σοβαρὰ γεγονότα. Διότι ἢ εἰδῆσις, ὅτι ἢ κυβερνήσις βουλευεται νὰ καλύψῃ τὰς προσθέτους στρατιωτικὰς δαπάνας διὰ νέου ἐπὶ τῶν προσόδων, τῶν ὑπερβαίνουσάν τὰς δεκαεξαχίλιας μάρκας, φόρου, δὲν πιστεύομεν ὅτι θὰ μεταβάλῃ τὰς διαθέσεις τῶν μελῶν τοῦ συγκροτηθεμένου κοινοβουλίου, ὥστε νὰ καταστήσῃ περιττὴν τὴν ἐπιχειρήσιν τῆς καταλύσεως τῆς γενικῆς ψήφοφορίας, ἥτις θεωρεῖται πρόσκομμα εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ κρατοῦντος συστήματος. — Τὸ ἰταλικὸν ὑπουργεῖον κατώρθωσε μὲν ἐπὶ τέλους τὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπιτήφισιν τοῦ περὶ συντάξεων νομοσχεδίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἰσέδεται κατὰ τὸ πλεῖστον ὁ τοῦ 1891 προϋπολογισμὸς καὶ τὸ ὅποιον τοιοῦτους κλυδωνισμοὺς ἐπὶνεγκεν ἐπὶ τῆς κυβερνητικῆς καὶ κοινοβουλευτικῆς καταστάσεως, περιέστη ὅμως πρὸ ἄλλων πολὺν σοβαρωτέρων δυσχερειῶν, ἅς, καθ' ἃ ἀνεμένετο, δημιουργεῖ αὐτῷ ἢ πορεία τῆς ὑποθέσεως Τανλόγγου. Ὁ πολὺς οὗτος δυσευθυντὴς τῆς Ρωμαϊκῆς Τραπεζῆς κατέθηκε πρὸ τοῦ ἀνακριτοῦ ὅτι ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Τραπεζῆς κατέβαλε τῷ κ. Γιολιττῇ ἑκατοντακτικὰ χιλία φράγκα πρὸς ἐκλογικοὺς σκοποὺς, ὁ δὲ ἰταλὸς πρωθυπουργός, ὑποβλήθεις κατ' ἀκολουθίαν εἰς ἀνάκρισιν, ὡμολόγησεν ὅτι ἔλαβε τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀλλ' ὅπως μεταχειρισθῆ αὐτὸ οὐχὶ πρὸς ἐκλογικοὺς σκοποὺς, ἀλλὰ χάριν τῶν ἐσθῶτων τῆς Γενουῆς. Ἄλλ' εἴτε αὐτὴ εἴτε ἐκείνη εἶνε ἢ πράγματι γενουμὴ χρηθὶς τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ποσού, πάντοτε ἀναμφισβήτητον ἀποβαίνει ὅτι ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου παρίστανται ἔνοχος παραχρῆσεως τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπεζῆς ταύτης, πράγμα, ὅπερ, συνδυαζόμενον μάλιστα μετὰ τῶν ἄλλων μαρτυριῶν, ἅτινα ἐπισφραγίζονται παρὰ τῇ ἀνακριτικῇ κοινοβουλευτικῇ ἐπιτροπῇ περὶ τῆς εἰς τὸ τραπεζικὸν σκάνδαλον συνηγορίας καὶ ἄλλων πολιτευτῶν, οἷς παρανόμως κατεβλήθησαν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ταμείου διάφορα χρηματικὰ ποσά, χρησιμοποιοθέντα εἰς ἐκλογικοὺς σκοποὺς, δὲν συντελεῖ βεβαίως εἰς παγίωσιν τῆς θέσεως τοῦ ἄρτι ἀνασχηματισθέντος ἰταλικοῦ ὑπουργείου. Δευτερεύουσα ἀπογοήτευσίς τοῦ ἰταλικοῦ ὑπουργείου σχετικῶς πρὸς τὴν ἀποικιακὴν τῆς Ἰταλίας πολιτικὴν δύναται νὰ λογισθῇ ἢ σπουδὴ τοῦ βασιλέως Μενελίκ, ὅπως ἐξοφλήσῃ τὸ ἐκ δύο ἑκατομμυρίων δάνειον, ὅπερ εἶχε συνημμένον πρὸς τὴν ἰταλικὴν κυβέρνησιν καὶ ὅπερ ὑπεχρεῖτο ἐντός εἰκοσαετίας νὰ ἐξοφλήσῃ. Οὕτως ἐνωρίς ἐξοφλῶν ὁ τῆς Ἀβυσσινίας ἄρχων τὰς πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς χρηματικὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, ἀπαλλάσσεται ταυτοχρόνως, ὅπερ καὶ ἐπεδίωκε, καὶ τῆς πολιτικῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐν Ρώμῃ, πράγμα, ὅπερ δὲν εἶναι ἄσχετον πρὸς ἄλλαν εἰδῆσιν, ὅτι Ρῶσοι ἀξιοματικοὶ ἐκλήθησαν εἰς Ἀβυσσινίαν πρὸς ἐκγύμνασιν τοῦ ἀβυσσινιακοῦ στρατοῦ. — Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐξακολουθεῖ ἢ ὑπὸ τοῦ κοινοβουλίου συζητήσις τῶν ἄρθρων τοῦ ἰρλανδικοῦ νομοσχεδίου, ἀπορριπτομένων ἐκ διαδοχικῆς δι' ἀξιολόγου πλειονοψηφίας τῶν ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτευσεως

προβαλλομένων τροποποιήσεων. Ἐκτὸς ὅμως τοῦ κοινοβουλίου ὁ τῶν ἀντισταυνομικῶν ἄγων ἐξακολουθεῖ ἐν τῇ αὐτῇ τραχύτητι, λίαν βραδέως, ὡς εἰκόσ, ἐπελυσσῶν, μετὰ τὰς προτέρας κατ' ἀντίθετον ἔννοιαν παρομοίσεις αὐτοῦ, τῶν πρὸς νομιμοφροσύνην παραινέσεων τοῦ μαρκιῶου Σαλισβουρῆ. Ἡ συγκροτήσις ἰδίᾳ ἐν Βελγῶσιν ἀληθοῦς σχεδὸν ἀντισταυνομικῆς κυβερνήσεως μετὰ πολυμελοῦς κοινοβουλίου, προωρισμένων τούτου μὲν πρὸς μελέτην τῶν μέσων, δι' ὧν τελεσφορώτερον θὰ ἐπεδίωκετο ἢ καταπολέμησις τῶν φιλελευθέρων μεταρρυθμίσεων, ἐκείνης δὲ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τούτων, ἰκανὴν παρέχει ἰδέαν τῆς καταστάσεως. Σχετικῶς πρὸς τὴν ἀποικιακὴν τῶν Ἀγγλῶν πολιτικὴν, ἔχομεν τὴν ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς ἐκκένωσιν τῆς Οὐγάνδας καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ γενικοῦ προξένου τῆς Ἀγγλίας κήρυξιν τῆς ἀγγλικῆς προστατείας. Ἡ κυβερνήσις, ἐπερωτηθεῖσα ἐν τῷ κοινοβουλίῳ περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου μέτρου, ἀπεκρίθη δι' ὑπεκφυγῶν, αἵτινες ἀποδεικνύουσιν ὅτι καὶ νέον τμήμα προσετέθη ὀριστικῶς εἰς τὸ ἀχανὲς τῶν Ἀγγλῶν ἀποικιακῶν κράτος παρὰ τὰς τέως ἐναντίας πρὸς τὴν ἀποικιακὴν ἐπέκτασιν ἀρχὰς τοῦ κ. Γλάδστονως, ὑποχωροῦντος, φαίνεται, τοῖς φίλοις αὐτοῦ χάριν τοῦ ἰρλανδικοῦ νομοσχεδίου. — Ἡ ἐν Σεβαστουπόλει κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ τσάρου γενουμένη ἐπιθεώρησις τοῦ ῥωσικοῦ στόλου τοῦ Εὐξείνου, τῶν σκαφῶν τοῦ ὁποίου, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, καλλιτεχνικῶς εἰργασμένας εἰκόνας ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἐδωρήσατο τῇ Α. Α. Μ. τῷ Σουλτανῷ, παρουσία τῆς φυλακίδος τῆς ἐνταῦθα γαλλικῆς πρεσβείας παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς φιλοφρονητικωτάτας τοῦ τσάρου περὶ Γαλλίας ἐκφράσεις, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ἀγγέλεται ὅτι ὁ κ. Καρνὼ θὰ προσαγορευθῇ αὐτοπροσώπως τὸν ῥωσικὸν ἐν Βρέστη. Χωρὶς ν' ἀποδώσωμεν εἰς τὰ γεγονότα ταῦτα ἐξαιρετικῶς σπουδαίαν σημασίαν, δυνάμεθα βεβαίως ν' ἀναγράψωμεν αὐτὰ ὡς χαρακτηριστικὰ τῆς ἐξακολούθησεως ἀπαραιοτήτων τῶν ἀδελφικῶν σχέσεων τῶν δύο μεγάλων Δυνάμεων.

MAX MÜLLER.

Ἄνθρωπος τῶν σοφωτάτων καὶ ἐπιφανεστάτων τοῦ σύμπαντος κόσμου διατρέχει ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν ἑλλθὼν ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ Φρειδερίκος-Max Müller, καθηγητῆς καὶ ἐπίτιμον μέλος τοῦ ἐν Ὁξφόρδῃ τῆς Ἀγγλικῆς Πανεπιστημίου. Ὁ τὸ ἔβδομηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἄγων καὶ τὸ φῶς ἰδῶν ἐν Densau τῆς Γερμανίας, εἶδεν δὲ τοῦ γερμανοῦ ποιητοῦ Οὐίλιελμου Müller, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀκαδημαϊκῶν αὐτοῦ σπουδῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Λειψίας μετέβη εἰς Παρίσιον ἐν οἷς ἤρξατο τῆς ἐκδόσεως τῶν Βεδῶν ἀπὸ τῆς Rig-Veda κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ διασέμου Burnouf. Κατὰ τὸ 1850 προσεκληθὴν καθηγητῆς τῆς ἱστορίας τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς συγκριτικῆς γραμματικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ὁξφόρδης, οὗ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐγένετο καὶ ἐπίτιμον μέλος. Πολλὰκις προσεκληθὴν ὑπὸ Πανεπιστημίων τῆς πατρίδος αὐτοῦ,

ἀλλὰ προτίμησε νὰ μὲνη ἐν τῇ πατρίδι τοῦ Γλάδστωνος, ὅς τὰ μάλιστα τιμᾷ αὐτόν. Ὁ κράτιστος τῶν γλωσσολόγων τῆς ἐποχῆς ἀνέπτυξε τὴν συγκριτικὴν μυθολογίαν, ἣς πατὴρ ἐγένετο ὁ γερμανὸς Kuhn, ἰδίᾳ διὰ τῶν σοφῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ Mythologie comparée, Histoire des religions, Science de la religion, Origine des religions καὶ τοῦ Science du langage, σοφωτάτου γλωσσολογικοῦ συγγραμματος, ἐξ οὗ πλεῖστοι ἤρυσαντο καὶ δι' οὗ ἔστιν ὅτε καὶ σοφοὶ παρέστησαν. Τὸ σύστημα τῆς συγκριτικῆς μυθολογίας τοῦ Müller ἀνατρέψαν πάσας τὰς πρὸ αὐτοῦ πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων σχολάς, ἐκλήθη οὕτως ὡς συγκρίτων πρὸς ἀλλήλους τοὺς μύθους τῶν λαῶν. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ συστήματος τούτου, ὅπερ δὲν ἠδυνήθη νὰ καταπίξῃ τὸ σύστημα τοῦ Ἀγγλοῦ Andrew Lang, τῆς νέας ἱστορικῆς ἢ ἀνθρωπολογικῆς σχολῆς, ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῶν σημειώσεων τούτων, ἐρείδεται δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς δε, τὴν ὁ Müller ἔθηκε, τῆς ἀνακαλύψεως τῆς συγγενείας τῶν ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν ἢ, ὡς ἀποκαλεῖ αὐτὸς οὗτος, τῶν ἀρίων γλωσσῶν. Ἡ σύγκρισις τῶν λέξεων, αἰτινες ὑπὸ διαφόρους τύπους εἰσὶ κοινὰί πάσαις ταῖς ἰνδοευρωπαϊκαῖς γλώσσαις ρίπτουσι πολὺ φῶς ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς σημασίας αὐτῶν. Οὕτω περὶ τῶν θεῶν τῆς ἀρχαιότητος προκειμένου, ἀνατρέχει εἰς τὰς Βέδας, διότι, ὅπως ἐννοήσωμεν, καθὰ λέγει, τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ὄψιν τῶν θεῶν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀνακαλύφωμεν τὴν πρώτην ἔννοιαν τῶν αὐτῶν ἀναφερομένων μύθων δέον νὰ λάβωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς παραλλήλους μαρτυρίας περὶ αὐτῶν, ὅσας παρέχουσιν ἡ λατινικὴ, γερμανικὴ, σανσκριτικὴ καὶ ζενδικὴ φιλολογία. Ἄθηνᾶ εἶνε ὄνομα θεᾶς ὅπερ ἐν τῇ ἑλληνικῇ οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν, ἀλλ' ὅπερ ἐστὶ τὸ αὐτὸ τῆς Aithya, σημαίνοντι τὴν αὐτὴν ἐν τῇ σανσκριτῇ. Κατὰ τὴν γνώμην ταύτην ἐξηγοῦνται οἱ περὶ Ἄθηνᾶς μῦθοι, συμβιβάζόμενοι πρὸς φυσικὰ φαινόμενα τῆς αὐγῆς.

Ὁ Müller ἀποδίδωσιν εἰς τὴν μυθοποιητικὴν ἡλικίαν τῆς γλώσσης τὸν σχηματισμὸν τῶν μύθων. Ἐν ταῖς Βέδασι εὐρίσκει λέξεις ὁμοίους πρὸς τὰ ὀνόματα διαφόρων θεῶν ἢ ἡρώων τῶν Ἑλλήνων, αἰτινες σημαίνουσι φυσικὰ φαινόμενα, οἷον οὐρανόν, αὐγὴν κτλ. Θεωρεῖ δὲ ὅτι αὐταὶ αὐταὶ αἱ λέξεις κακῶς, νοηθεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐσχημάτισαν τοὺς μύθους αὐτῶν δηλ. κατὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν ὑπέστησαν γλωσσικὴν πάθησιν (maladie du langage) ὡς λέγει. Ἐπειδὴ λοιπὸν αἱ λέξεις ἐλήφθησαν καὶ κατέστησαν ὀνόματα θεῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι προσωποποιηθέντων διὰ τῆς maladie du langage ἢ πρώτῃ ἀρχῇ τῶν ἑλληνικῶν μύθων ἀναζητητέα ἐν ταῖς Βέδασι. Ἐκ τῆς ἀναζητήσεως δὲ ταύτης φανήσεται ὅτι οὗτοι ἦσαν φυσικὰ δυνάμεις.

Τοιοῦτο τὸ μυθολογικὸν σύστημα τοῦ περιφανοῦς γλωσσολόγου. Ἐννοεῖται ὅτι συγγραμματα ἔχει πλεῖστα, ὧν οὐκ ὀλίγα εἰσὶ μεταπεφρασμένα εἰς τὴν γαλλικὴν. Ὅποσον δὲ τιμᾶται ὡς ἀσιανολόγος ἀποδείκνυσι καὶ τόδε, ὅτι τοῦ πρό τινος γενομένου ἐν Λονδίῳ συνεδρίου τῶν Ἀνατολιστῶν, οὗ τὰ πρακτικὰ, ὡς καὶ ὁ ἐν αὐτῷ λόγος τοῦ κ. Γλάδστωνος, ἐδημοσιεύθησαν ἐν προτέροις τεύχεσι τῆς Ἐπιθεωρήσεως, προσήδρευεν ὁ Müller, τὸ δὲ διαγώνισμα, ὅπερ ἴδρυσεν ὁ φιλόμοσος βασιλεὺς τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Müller ἔθηκεν οὗτος, πρόεδρον τῶν ἑλληνοδικῶν αὐτῶν τάξεα.

Τοιοῦτος ἐν ὀλίγοις ὁ ἀπὸ τῆς μαθητείας αὐτοῦ οικειῶς ἔχων πρὸς τὰ μέγιστα πρότυπα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρώμης. Ἡ με-

λέτη τῶν ἀριστουργημάτων αὐτῶν συνεβάλετο ἐπίσης εἰς τὴν ἀνάδειξιν τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός. Ἦσαν μεγάλα καὶ μεγάλοις ἐδημούρησαν.

Ο. Α.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Καίτοι οἱ ποιητικοὶ διαγωνισμοὶ Λασσάνειος καὶ Φιλὰ δέλφειος φαίνονται καθυδόντες, καίτοι ἐκ τῶν ἐκάστοτε τοιούτων γενομένων οὐδὲν τι μέγα προσήλθε, παρέρχεται οὐχ ἤττον ὁ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαῖος σύλλογος προτείνων φιλολογικὸν καὶ ποιητικὸν διαγώνισμὸν. Ἐπὶ τούτῳ ἐξελέξατο ἐπιτροπὴν διὰ μὲν τὸν φιλολογικὸν πενταμελῆ ἐκ καθηγητῶν, διὰ δὲ τὸν ποιητικόν, ὅπερ ἐνέχει καὶ τὸ δρᾶμα καὶ τὴν μουσικὴν, ἄρταμελῆ ἐκ λογίων καὶ μουσικῶν. Τὰ κατὰ τὴν ἀγῶνα γνωσθήσονται δι' ἀρμόδιον προκηρῦξιν. Καλὴν ἐπιτυχίαν!

— Διατρίβει ἐνταῦθα ἀπὸ τινων ἡμερῶν ὁ γνωστότατος καὶ χαριέστατος ἐκδότης τοῦ Ρωμηοῦ κ. Σουρῆς μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἐλθὼν ὅπως ἀναπνεύσῃ τὴν ἀποπνεύσαν ποιήσιν αὐρὰν τοῦ Βοσπόρου.

— Ἐλήφθη τὸ τεύχος τοῦ ἰανουαρίου καὶ μαρτίου τοῦ περιοδικοῦ συγγραμματος τοῦ ἐν Παρισίοις πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν ἐν Γαλλίᾳ συλλόγου, πλεῖστα ἐνέχον τὰ ἐνδιαφέροντα ἐν οἷς καὶ βιβλιογραφίαν περὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἐν Παρισίοις κ. Ψυχᾶρη Μελετῶν τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας.

— Ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 11 φεβρουαρίου ἢ Κυανῆ Ἐπιθεωρήσεως (Revue Bleue) ἐδημοσίευσεν πρόσκλησιν τοῖς ἀναγνώσταις αὐτῆς ὅπως ἀποστείλωσιν αὐτῇ δελτίον ἐνέχον ὅς ἐκάστος νομίζει ἀπαραιτήτους παντὶ συγγραφεῖς. Αἱ σταλεῖσαι ἀπαντήσεις ἦσαν πλεῖστα, ἐλήφθησαν 800 δελτία, ἐξ ὧν τὰ 764 ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Ἰδοὺ δὲ τὰ κατὰ πλειονοψηφίαν ὑποδειχθέντα ὀνόματα ποιητῶν καὶ πεζογράφων: Victor Hugo, Molière, Shakespeare, Racine, La Fontaine, Musset, Corneille, Goethe, Voltaire, Pascal, Lamartine, Ὀμηρος, Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη, Montaigne, Cervantes, Michelet, Balzac, Daudet, Renan, La Bruyère, Flaubert, Bossuet, Rabelais, Daudet, Virgile.

— Ἐν ἐπιφυλλίδι τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκδόμενης Ἐφημερίδος ὁ κ. Ἰάκωβος Πολυλάς ἐδημοσίευσεν ἐπίκρισιν τῶν Εἰδῶλων τοῦ κ. Ροῖδου, ἀποκρούων τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ φρονῶν ὅτι τὸ δημοτικὸν ἰδίωμα εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπικρατήσῃ ποτὲ καθαρὸν ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ. Ψέγει τὸν κ. Ροῖδον ἐπὶ τῷ συμβιβαστικῷ αὐτοῦ συμπεράσματι.

— Τὸ 29 συνέδριον τῆς «Γενικῆς Γερμανικῆς Ἐταιρείας τῆς μουσικῆς» συνήλθεν ἐν Μονάχῳ πρὸ τινων ἡμερῶν, διαρκέσαν ἡμέρας πέντε. Τὸ πρόγραμμα τοῦ συνεδρίου ἦν λίαν πλούσιον καὶ τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρον· οὐκ ὀλίγα μελοδράματα καὶ μουσικὰ τεμάχια ἐξετελέσθησαν.

— Περὶ τοῦ ἐν Δυλοῖς κατ' αὐτὰς ἀνακαλυφθέντος ἀγάλματος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐλήφθησαν ἐκαθεὶν εἰς Ἀθήνας αἱ ἐπόμεναι πληροφορίαι: Τὸ ἄγαλμα εἶνε ὑπερφυσικοῦ μεγέθους, σωζόμενον

καλῶς πλήν τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν, οἵτινες εἶνε κεκομμένοι ἀπὸ τῶν σφυρῶν, καὶ τῆς ρινός, ἥτις εἶχεν ἀποκοπῆ. Κατὰ τὰ ἄλλα σώζεται ἐν καλῇ καταστάσει. Ἐστηρίζετο δὲ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς καὶ εὐρέθῃ ἐντετειχισμένον ὡς κοινὸς λίθος μετ' ἀσθέστου ὄρθιον κατὰ μέτωπον καὶ δεξιῶν οἰκοδομήματος, ὅπερ θεωρεῖται ὡς θησαυρὸς τῶν Ἀθηναίων. Φαίνεται δὲ τὸ ἄγαλμα τοῦτο ὡς ἀντίτυπον ἐτέρου τινὸς ἀγάλματος, ξοάνου, οὐδὲλως ὁμοιάζον πρὸς τὰ γνωστὰ ἀγάλματα τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὸ πρόσωπον εἶναι τριγωνικὸν καὶ ἐπίπεδον, κατατετημημένον τῶν μελῶν οὕτω πως, ὥστε τὰ ἄκρα αὐτῶν ἀπολήγουσιν εἰς ὄξύ, ὅσον τὰ χεῖλη, ἡ ρίς, ἡ σιαγών, τὸ στῆθος κτλ., ὑπενθυμίζοντα τὰ αἰγυπτιακὰ ξοάνα. Εἶνε ἐργασίας λίαν ἐπιμελημένης.

— Εὐτυχῆς ἄνθρωπος εἶνε ὁ Dr Seward Webb τῆς Νέας Ὑόρκης. Ὅπουδῆποτε καὶ ἂν μεταβῆ φέρει μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸ λαμπρὸν αὐτοῦ μέγαρον ἢ ἀκριβέστερα τὸ πανταχοῦ μεταφερόμενον μέγαρον αὐτοῦ. Τὸ πρᾶγμα μὴ νομίσητε ὅτι εἶνε μῦθος, διότι καθὰ βεβαιούται τὸν μέγαρον αὐτὸ ἀποτελεῖται ἐκ πλήθους συρμῶν σιδηροδρομικῶν, τῶν κομφοτάτων ἐξ ὧν ποτε εἶδε τις, δι' ὃ προτίθεται νὰ ποιῆσῃ τὴν περιουσίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Ὁ θαυμάσιος ὁτός συρμὸς σύγκειται ἐξ ἀμάξης διασκευασμένους εἰς αἴθουσαν (salon), ἐτέρας εἰς γραφεῖον, ἐστιατόριον, κοιτῶνα, μαγειρεῖον, διαμερίσματα διὰ τὰς ἀποσκευάς, αἴθουσαν τῶν παιγνίων καὶ σ υ ν α υ λ ί α ς κτλ. κτλ. Οἱ ὑπῆρται τοῦ εὐτυχῆς τούτου ἀνδρὸς εἰς δεκαπέντε συμποσούμενοι, εἰσὶν ὠπλισμένοι διὰ πυρροβόλων Winchester πρὸς ἄμυναν κατὰ πάσης προσβολῆς ἐν γῶραις ἐπικινδύνους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 29 Μαΐου.

Τὸν οικονομικὸν κόσμον, μάλιστα δὲ τὸν Ἑλληνικόν, ἀπνυχόλησε καὶ κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην τὸ κρίσιμον τῆς οικονομικῆς ἐν Ἑλλάδι καταστάσεως καὶ αἱ πρὸς συνομολογήσιν τῆς νέας συμβάσεως προσπάθειαι τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως. Ἡ σύμβασις αὕτη, ἥς τὴν σημασίαν οὐδεὶς δύναται νὰ παραγνωρίσῃ, φαίνεται προσκρούουσα κατὰ δυσχερειῶν, διὸ καὶ ἀναβάλλεται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἢ ὀριστικῆ αὐτῆς συνομολογήσιν, ἐκ τούτου δὲ καὶ τὰ Ἑλληνικὰ χρεώγραφα ἐξακολουθοῦσιν ἄνω καὶ κάτω κυμαινόμενα, ἀναλόγως τῶν ἐξ Ἀθηνῶν μεταδιδαζόμενων εἰδήσεων καὶ πληροφοριῶν. Ὁ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ κατ' αὐτῆς πόλεμος τῶν κυβερνητικῶν καὶ τῶν ἀντικλιτευομένων ἐφημεριδῶν ἐκτραχύνεται ἡμέρα τῆ ἡμέρα, παρατείνεται δὲ ἢ ἀγωνία οὐ μόνον τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν προσεγγιζόντων εἰς τὴν λήξιν τῶν τοκομεριδίων, ἀλλὰ καὶ συμπάσης τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἣν πιέζει ὁ ἐφιάλτης τοῦ χαρτονομίσματος, διότι ἐνταῦθα κεῖται πρὸ πάντων τὸ ζήτημα. Ἄν οἱ κάτοχοι ἑλληνικῶν χρεωγράφων, ξένοι ἢ ὁμογενεῖς πληρωθῶσι τὰ τοκομερίδια αὐτῶν εἰς νέας ἐντόκους ὁμολογίας ἀντὶ χρυσοῦ, τοῦτο πολὺ πολὺ δὲν ἐνδιαφέρει τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι κάτοχος χρεωγράφων τὸν ἐνδιαφέρει ὅμως

ἢ ἀνατίμησις ἢ ὑποτίμησις τοῦ χαρτονομίσματος, διότι τοῦτο εἶναι τὸ τρέχον νόμισμα. εἰς ὃ λαμβάνει τὸν μισθὸν τῆς ἐργασίας του, ἢ τὴν ἀξίαν τῶν προϊόντων του, καὶ δι' οὗ ἀγοράζει πάντα τὰ πρὸς τὸν βίον χρήσιμα, καὶ μάλιστα τὸν ἄρτον αὐτοῦ. Ἄν λοιπὸν, ἀντὶ ν' ἀγοράζῃ τὸν ἄρτον τοῦτον πρὸς 40 λεπτὰ ἀναγκασθῇ ἕνεκα τῆς ὑπερτιμῆσεως τοῦ χρυσοῦ νὰ τὸν ἀγοράζῃ πρὸς 70 ἢ 80 θὰ περιέλθῃ ἀναποδράστως εἰς πλήρη ἔνδειαν, εἰς ἐντελῆ γυμνότητα. Ἄλλ' ἤρά γε διὰ τοῦ νέου προβαλλομένου δανείου, καὶ διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ἐκ τῆς κυκλοφορίας 12 ἢ 15 ἑκατομμυρίων χαρτονομίσματος κατ' ἔτος ὑπάρχει ἐλπίς νὰ ἐπέλθῃ ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν ἰσοτιμία μεταξὺ χαρτονομίσματος καὶ χρυσοῦ; Περὶ τούτου δὲν σπεύδομεν ν' ἀποφανθῶμεν. Ἐν τούτοις καίτοι ἀπὸ τῆς προφίας τῆς χθὲς τηλεγραφήματα ἐξ Ἀθηνῶν ἐβεβαίουν τὴν ὀριστικὴν ὑπογραφήν τῆς συμβάσεως, τὰ ἑλληνικὰ χρεώγραφα ἀνεπαισθῆτως ἐβεβλιώθησαν ἐν Εὐρώπῃ σημειούμενα τὸ μὲν Πάριον 36 1/4, τὸ δὲ Μονοπόλιον 51, τὰ δὲ δάνεια τοῦ 1881 καὶ 1884 50 1/4. Ἐκ τούτου καταφαίνεται ἢ ὅτι δὲν ἐκυρώθη εἰδέτι οἰσύμβασις, ἢ ὅτι ἢ ὀριστικῆ κύρωσις αὐτῆς οὔπω ἐπέδρασεν ἐπαρκῶς ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν ἑλληνικῶν χρεωγράφων

Ἐνδιαφέρον γεγονός κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ἐλάττωσις τοῦ τόκου τῆς προεξοφλήσεως ἀπὸ 3 1/2 εἰς 3 0/0, ὅπερ δευκνύει βελτιώσιν τῆς χρηματικῆς ἀγορᾶς τοῦ Λονδίνου. Καὶ ὅμως αἱ τιμαὶ τῶν χρεωγράφων δὲν ἐβεβλιώθησαν, οὐδὲ διατήρησαν τὰ χρηματιστήρια τὴν ζωηρότητα, ἣν ἐξεδήλωσαν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐβδομάδος ταύτης. Τούναντιον ἐπῆλθε γενικὴ τις χαλάρωσις καὶ μάλιστα εἰς τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων ἀνευ γνωστῆς αἰτίας. Ἡ χαλάρωσις αὕτη μεταδοθεῖσα ἀπὸ τῆς χθὲς καὶ εἰς τὸ ἡμέτερον χρηματιστήριον ἐπήνεγκε νέαν ὑποτίμησιν τοῦ Γενικοῦ χρέους μέχρις 24,7 καὶ τῶν μετοχῶν τοῦ Μονοπωλείου μέχρι 16,19.

Περὶ τῶν ὁμολογιῶν τῶν Σιδηροδρόμων Ρωμυλίας, ὧν ἡ τιμὴ ὑπέστη καὶ χθὲς ἐλαφρὰν ὀπισθοδρομήσιν ἐν Παρισίοις, πιστεύεται ὅτι τὸ πρὸ πολλοῦ ὑψιστάμενον ζήτημα περὶ διακανονίσεως τῶν κληρουμένων ὁμολογιῶν ἐγγίζει εἰς τὴν λύσιν του, διότι τὸ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον τῆς Ρώμης ἀπεφάσισε νὰ προσκαλέσῃ τοὺς Ἰταλοὺς κατόχους τουρκικῶν χρεωγράφων εἰς γενικὴν συνέλευσιν, εἰς ἣν ὑποβληθῆσεται τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ γενικοῦ Χρέους παραδεκτὸν γενόμενον σχέδιον, ὅπερ ἔμεινε μέχρι τοῦδε ἀνεφάρμοστον ἕνεκα τῆς ἐπιμόνου ἀντιστάσεως τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ρώμης. ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἡ συνέλευσις τῶν Ἰταλῶν κατόχων παραδεχθήσεται τὸ ἐν λόγῳ σχέδιον.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπιθῆνος ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ